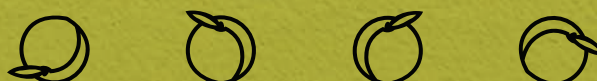

Strategija prilagajanja kmetijstva v občini Ajdovščina na podnebne spremembe v Vipavski dolini za obdobje 2018–2021

januar 2018

Rozalija Cvejč
Luka Honzak
Matjaž Tratnik
Katja Klančnik
Karin Kompare
Štefan Trdan
Patricija Štor
Polonca Vodopivec
Ingrid Marc
Marina Pintar

LIFE ViVaCCAdapt - LIFE15 CCA/SI/000070

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

Strategija prilagajanja kmetijstva
v občini Ajdovščina na podnebne
spremembe v Vipavski dolini za
obdobje 2018–2021

Strategija prilagajanja kmetijstva v občini Ajdovščina na podnebne spremembe v Vipavski dolini za obdobje 2018–2021

uredili **Rozalija Cvejić, Karin Kompare**

avtorji besedila **Rozalija Cvejić, Luka Honzak, Katja Klančnik, Karin Kompare, Ingrid Marc, Matjaž Tratnik, Štefan Trdan, Patricija Štor, Polonca Vodopivec, Marina Pintar**

fotografije **Matjaž Tratnik**, slika 1 A–L (razen K in F), slika 2 A–D, slika 3 **Tine Pokorn**, slika 1 F

Občina Ajdovščina, slika 1 K

vir podatkov za sliko 1: podatkovni sloj občin (Geodetska uprava Republike Slovenije), podatkovni sloj vodnih teles površinskih voda (Agencija Republike Slovenije za okolje)

založnik **Občina Ajdovščina**

lektoriranje **Lektoriranje in jezikovne storitve Beti Bučinel s.p.**

oblikovanje in prelom **Tea Goljevšček**

tisk **GK Grafika d.o.o.**

naklada **150 izvodov**

Tiskanje monografije je omogočil projekt Adapting to the impacts of Climate Change in the Vipava Valley, LIFE VVaCCAdapt – LIFE15 CCA/SI/000070.

CIP – Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

338.43.02:551.588.7(497.473)
551.588.7:63(497.473)

STRATEGIJA prilagajanja kmetijstva v občini Ajdovščina na podnebne spremembe v Vipavski dolini za obdobje 2018-2021 / Rozalija Cvejić ... [et al.] ; [uredili Rozalija Cvejić, Karin Kompare ; fotografije Matjaž Tratnik ... et al.]. - Ajdovščina : Občina, 2018

ISBN 978-961-94468-0-5

1. Cvejić, Rozalija
295668992

Niti Evropska komisija niti osebe, ki delujejo v njenem imenu, niso odgovorne za uporabo podatkov iz te publikacije. Publikacija ne izraža nujno mnenja ali stališča Evropske unije.

Rozalija Cvejić
Luka Honzak
Matjaž Tratnik
Katja Klančnik
Karin Kompare
Štefan Trdan
Patricija Štor
Polonca Vodopivec
Ingrid Marc
Marina Pintar

Strategija prilagajanja kmetijstva v občini Ajdovščina na podnebne spremembe v Vipavski dolini za obdobje 2018–2021

Občina Ajdovščina
januar 2018

Podnebne spremembe so izmerljivo dejstvo. Za te spremembe je v največji meri odgovoren človek in njegova dejavnost. To zavedanje je osnova za našo prilagojenost in pripravljenost.

Pred vami je Strategija prilagajanja kmetijstva v občini Ajdovščina na podnebne spremembe v Vipavski dolini. Narejena je na podlagi Strategije prilagajanja kmetijstva na podnebne spremembe v Vipavski dolini, ki je eden izmed ključnih dokumentov projekta »LIFE ViVaCCAdapt – Prilagajanje na podnebne spremembe v Vipavski dolini«, ki ga financirata program LIFE in Ministrstvo za okolje in prostor Republike Slovenije.

»Nujno je nadaljnje nenehno vlaganje v krepitev znanja o vplivih podnebnih sprememb in načinih prilagajanja, širše sodelovanje in povezovanje, dvig izobraženosti, usposobljenosti, ozaveščenosti in informiranosti o vplivih in potrebnih ukrepih,« so letos zapisali snovalci Strateškega okvira za prilagajanje podnebnim spremembam na Ministrstvu za okolje in prostor.

Poleg spodbujanja v razvoj in krepitev znanj za izjavo stoji veliko več – vzgoja. Vzgoja najprej sebe in nato naših prihodnjih generacij. Neizogibno dejstvo je, če želimo živeti, bivati in delovati jutri, moramo stanje danes poznati, ga ozvestiti in ovrednotiti. Situacija od nas zahteva ne le ohranjanje, temveč že prilagajanje. Situacija od nas zahteva temeljni premislek, kako bomo delovali in kako bomo naše prihodnje generacije pripravili na podnebne spremembe.

Zato vas prisrčno vabim k branju Strategije prilagajanja kmetijstva v občini Ajdovščina na podnebne spremembe v Vipavski dolini! Vabim vas k učenju, spoznavanju in dožemanju! In ne nazadnje, vabim vas k akciji! Vsak od nas lahko pripomore k temu, da smo kot družba boljši.

Brigita H. Štolfa
direktorica Razvojne agencija ROD
Ajdovščina

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

1

Vizija, namen
in cilji
strategije

1 Vizija, namen in cilji strategije

Vizija

Kmetijstvo v občini Ajdovščina bo do leta 2021 odporno na pričakovane podnebne spremembe v Vipavski dolini.

Namen

Namen strategije je krepitev lokalnih zmogljivosti kmetijskega sektorja za prilagajanje podnebnim spremembam, obvladovanje tveganj (suše, poplave, pozebe in močni vetrovi) in izkoriščanje priložnosti v kmetijstvu, ki jih prinašajo podnebne spremembe.

Cilji

- Povzeti strokovna izhodišča za prilaganje lokalnega kmetijstva na podnebne spremembe, podana v Strategiji prilagajanja kmetijstva na podnebne spremembe v Vipavski dolini za obdobje 2017–2021
- Opredeliti nabor prioriteten ukrepov za prilaganje lokalnega kmetijstva na podnebne spremembe
- Podati priporočila za izvajanje ukrepov za prilaganje lokalnega kmetijstva na podnebne spremembe

Pričujoča strategija podaja kratkoročne usmeritve za obdobje 2018–2021 za prilagajanje kmetijstva Občine Ajdovščina na podnebne spremembe v Vipavski dolini. Strategija v večini ne prinaša novih ukrepov. Namesto tega določa prioriteto izvedbe obstoječih ukrepov, in sicer iz dveh razlogov. Ugotovljeno je bilo, da v preteklosti velik del prilagoditvenih ukrepov ni bil izveden kljub temu, da so bili ukrepi predvideni in da so bila za njihovo izvedbo rezervirana določena finančna sredstva. Poleg tega je bilo ugotovljeno, da so v trenutnih politikah prilagajanja predvideni številni ukrepi, za katere pa ni predvidena prioriteta izvedbe niti ni jasno določeno, kdo naj jih izvede. Avtorji strategije želimo s pristopom opozoriti, da je izvajanje finančno podprtih obstoječih ukrepov prioriteta in da je pri tem ključno razumeti, da je odgovornost za izvedbo ukrepov v družbi deljena – vsak deležnik v družbi je odgovoren prispevati svoj del. Pomembno je, da se deležniki v prostoru povezujemo. Strategija je strateški akcijski načrt.

2

Izhodišča

2 Izhodišča

2.1 Podnebne spremembe

Vipavska dolina ima izredno ugodne naravne danosti za razvoj intenzivnega kmetijstva (RRP, 2015), vendar ga ogrožajo ekstremni vremenski dogodki (suše, poplave, pozebe in močni vetrovi), ki so zaradi vpliva podnebnih sprememb vse pogostejši. Ključni dokument projekta »Prilagajanje na podnebne spremembe v Vipavski dolini (LIFE ViVaCCAdapt, LIFE15 CCA/SI/000070)«, ki traja od 1. 7. 2016 do 30. 6. 2021 je Strategija prilagajanja kmetijstva na podnebne spremembe v Vipavski dolini za obdobje 2017–2021 (Cvejič in sod., 2017).

Rezultati šestih projekcij predvidevajo postopno povečevanje povprečne temperature zraka na območju Vipavske doline do konca 21. stoletja. Pričakuje se povečanje povprečne letne temperature v bližnji prihodnosti za 0,8 °C (0,5–1,2 °C), v sredini stoletja za 1,4 °C (1,1–2 °C) in do konca stoletja za 1,8 °C (1,4–2,4 °C). V bližnji prihodnosti je povprečje projekcij za letne čase (0,9–1 °C) podobno letni vrednosti, izjema je le pomlad z 0,5 °C. Največje razlike med projekcijami so v jesenskem času (0,2–1,3 °C). V kasnejših obdobjih so razlike med modeli večje. Za sredino in konec stoletja se predvideva najmanjše povečanje temperature spomladi (1,2 in 1,5 °C) in jeseni (1,3 in 1,8 °C) ter največje poleti (1,8 in 1,9 °C) in pozimi (1,6 in 2,1 °C). Razlike med projekcijami so najmanjše poleti (0,5 in 1 °C) in največje jeseni (1,4 in 1,6 °C) (Honzak in sod., 2017).

Povprečje projekcij podnebnih sprememb na letni ravni predvideva manjše povečanje padavin do konca 21. stoletja. Spremembe v povprečni količini padavin se zelo razlikujejo med projekcijami, a naj bi se v bližnji prihodnosti povečale za 3 % (–2–7 %), v sredini stoletja za 4 % (–1–11 %) in do konca stoletja za 9 % (0–19 %). Tudi pri letnih časih so velike razlike med projekcijami, a jih večina za vsa obdobja predvideva povečanje povprečne količine padavin pozimi (13 %, 15 % in 23 %) in spomladi (10 %, 12 % in 12 %). V poletnem času kaže na manjše zmanjšanje padavin v obdobjih 2011–2040 in 2041–2070 (–4 %, –7 %). V jesenskem času modeli ne predvidevajo izrazitih razlik. Razlike med projekcijami so izrazite v poletnem in zimskem času, ko presežejo 20 % (poletje in zima 2011–2040, poletje 2041–2070, zima 2071–2100), 30 % (zima 2041–2070), 40 % (poletje 2071–2100) med skrajnima projekcijama (Honzak in sod., 2017).

Rezultati povprečja projekcij podnebnih sprememb predvidevajo manjše povečevanje referenčne evapotranspiracije na območju Vipavske doline do konca 21. stoletja. Povečana evapotranspiracija pomeni povečanje

potreb rastlin po vodi. Povprečna letna evapotranspiracija naj bi se v bližnji prihodnosti povečala za 3 % (0–5 %), za 6 % (3–9 %) v sredini stoletja in za 6 % (2–9 %) do konca stoletja. Povečanje evapotranspiracije se pričakuje tudi v vseh letnih časih, v vseh obdobjih, najbolj v jesenskem (6 %, 8 % in 9 %) in poletnem (3 %, 7 %, 6 %) ter manj spomladi (1 %, 4 %, 4 %) in pozimi (2 %, 3 %, 6 %) (Honzak in sod., 2017).

Na podlagi analiz projekcij podnebnih modelov za 21. stoletje se večjih sprememb povprečne in maksimalne hitrosti vetra ne pričakuje (Honzak in sod., 2017), vendar je trenutna ranljivost kmetijstva na burjo v Vipavski dolini tako visoka, da zahteva takojšnjo izvedbo prilagoditvenih ukrepov (Klančnik in sod., 2017).

2.2 Možni učinki podnebnih sprememb na kmetijstvo

Kmetijstvo na območju Vipavske doline že danes ni zelo odporno na ekstremne vremenske dogodke (suše, poplave, pozebe in močne vetrove), ki imajo velike ekonomske posledice. Za občine Vipava, Ajdovščina, Nova Gorica, Renče-Vogrsko, Miren-Kostanjevica in Šempeter-Vrtojba podatki kažejo na več škodnih dogodkov. V zadnjih letih izstopajo burja leta 2012, ki je v kmetijstvu povzročila škodo 0,4 mio. EUR; suša v letih 2012 in 2013, ki je povzročila 4,5 in 4,7 mio. EUR škode; in poplava, ki je v letu 2014 v kmetijstvu povzročila škodo v vrednosti 5,6 mio EUR (URSZR, 2016).

Izpostavljenost kmetijstva na podnebne spremembe je zelo velika. Podnebne spremembe in z njimi pogojeni ekstremni vremenski dogodki (veter, poplave, suše) med drugim narekujejo vedno večja tveganja tako za poškodbe na pridelkih kot tudi na kmetijskih objektih. Negativni učinki, ki jih prinašajo, so zgodnejši konec rastne dobe, spremembe vrst in sort kmetijskih rastlin, spremembe lokacije pridelave (pridelava na višjih legah, območjih z višjo nadmorsko višino), povečanje povpraševanja po vodi zaradi spremenjenih padavinskih vzorcev, višjih temperatur in večje evapotranspiracije. Med učinki najdemo tudi nekaj pozitivnih, kot so zgodnejši začetek rastne dobe (v kolikor mu ne sledi pozeba), spremembe količin in kakovost pridelkov, medtem ko so poškodbe na pridelkih in proizvodnji zaradi povečane pojavnosti škodljivcev in boleznih razmeroma zanemarljive.

2.3 Vodne danosti

Rastlinska pridelava je odvisna od razpoložljivosti vode. Izhodišče za rabo vode za namakanje iz vodnih teles površinskih in podzemnih voda je ugodno, medtem ko je neugodno za rabo vode iz močno preoblikovanih vodnih teles. Izhodišče za rabo vode za namakanje na vodnih telesih površinskih voda Hubelj, Vipava Brje-Miren in Vipava povirje-Brje je dobro, saj sta tako kemijsko kot ekološko stanje ocenjeni kot dobri. Zmeren ekološki potencial daje neugodno izhodišče za rabo vode za namakanje iz močno preoblikovanega vodnega telesa zadrževalnik Vogršček kljub dobremu kemijskemu stanju. Izhodišče za rabo vode za namakanje iz vodnih teles podzemnih voda Goriška Brda in Trnovsko-Banjška planota je kmetijsko in ekološko ugodno, a je odvisno od dostopnosti vodnega vira, njegove zanesljivosti in izdatnosti (Cvejić in sod., 2016).

Ne glede na to vemo, da se v praksi pojavljajo problemi razpoložljivosti vode. Vzroki so nerazvit sistem razporejanja vode (pomanjkanje namakalnih sistemov) ali slabo delovanje namakalnih sistemov. Ponekod so vodi viri v poletnih mesecih tako omejeni, da je v prihodnje potrebno razmišljati tudi o sistemu ponovne uporabe vodnih virov (prečiščene odpadne vode iz čistilnih naprav).

2.4 Obstoječe dobre prakse prilagajanja na podnebne spremembe

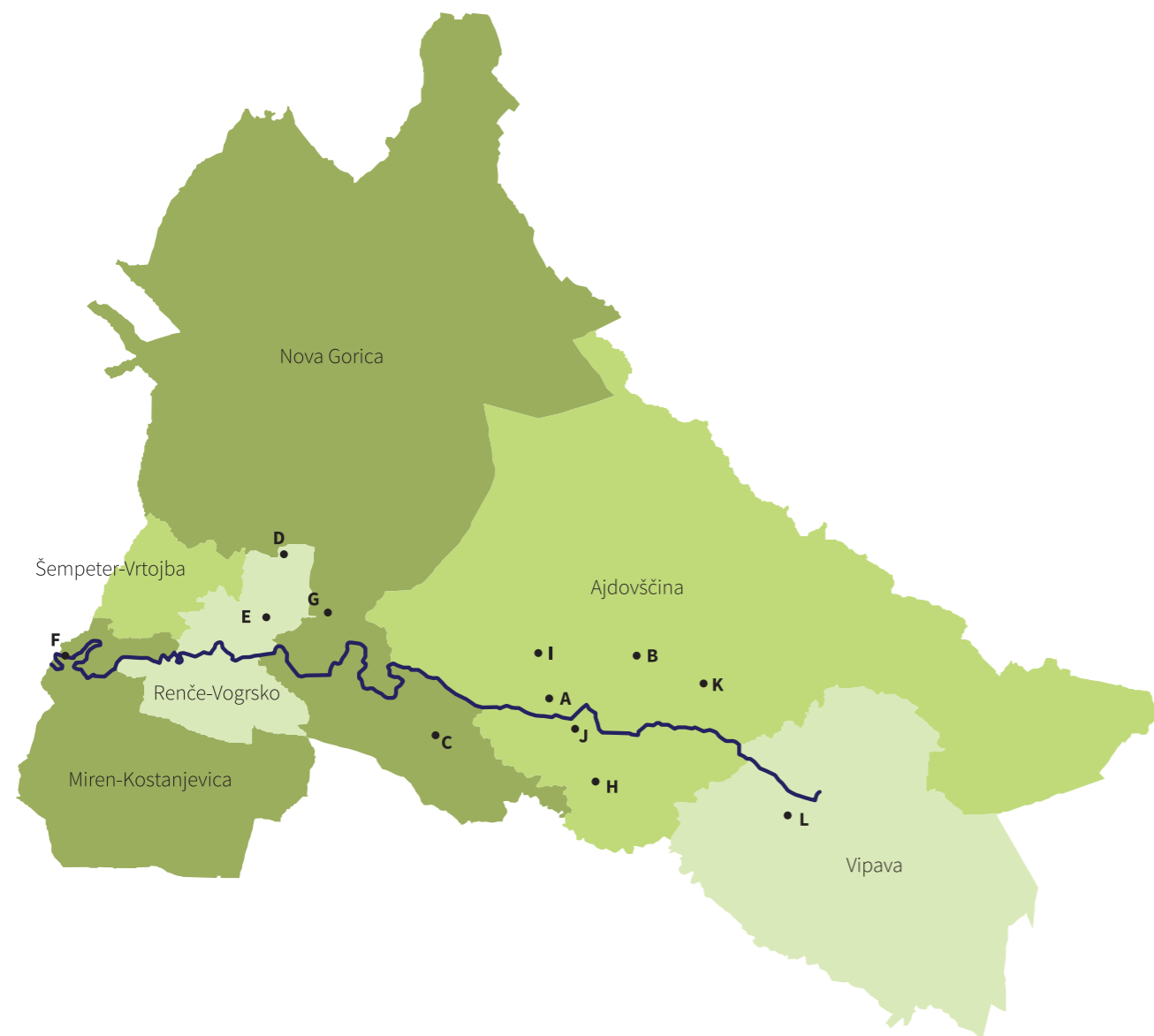
Na območju Vipavske doline najdemo nekaj dobrih praks prilagajanja na suše, poplave, pozebe, močne vetrove in točo (Slika 1).

Med te prištevamo (I) namakanje, lokalno zadrževanje vode, vključevanje ureditve novih vodnih virov v lokalne razvojne dokumente, preizkušanje in postopno uvajanje novih rastlinskih kultur in sort odpornih na višjo temperaturo zraka in veter ter lokalno spremljanje agro-meteoroloških spremenljivk za večjo odpornost na pomanjkanje vode, sušo, delno na poplave in pozebe, (II) dobro ohranjene in funkcionalne odseke zelenih protivetrnih pasov, načrtovanje primerne opore rastlinam, gojenje v zavarovanih prostorih, uvajanje ohranitvenih načinov obdelave tal (minimalna obdelava, reducirana obdelava, pozna obdelava, ozelenitve medvrstnih prostorov in ostalih obdelovalnih površin) za zaščito pred burjo in (III) protitočne mreže za zaščito pred točo (Tratnik in Papež, 2017; Tratnik in sod., 2017).

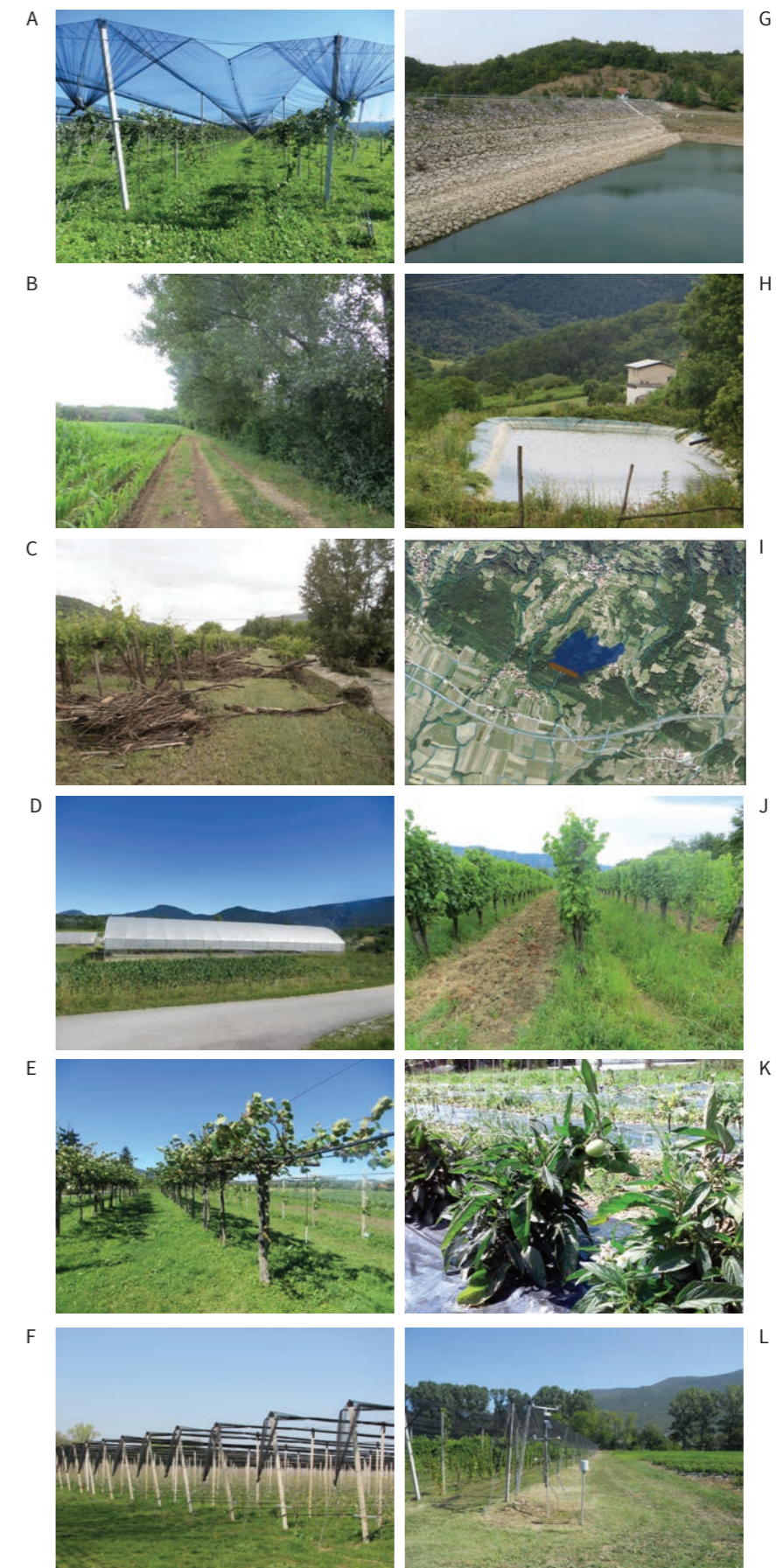
Slika 1

Nekatere od dobrih praks prilagajanja na podnebne spremembe na območju Vipavske doline:

- A protitočne mreže
- B zelen protivetni pas
- C primerna opora rastlinam
- D zavarovani prostori
- E namakanje z mikrorazpršilci
- F kapljično namakanje in protitočna mreža

- G veliki zadrževalnik vode
- H mali zadrževalnik vode
- I načrtovani zadrževalnik vode
- J zatavljanje medvrstnih prostorov v trajnem nasadu
- K poskusni nasadi eksotičnih rastlin
- L spremljanje agro-meteoroloških spremenljivk (Tratnik in Papež, 2017).

Nekateri ukrepi so izvedeni, a je njihovo delovanje pod potenciali zaradi slabe kakovosti povezane s pomanjkljivim vzdrževanjem ali dotrajanostjo ter krčenjem obsega ukrepov, kar znižuje učinkovitost ukrepov. Med njimi so obstoječi protivetrni pasovi, med katerimi so nekateri popolnoma izkrčeni ali z omejeno funkcionalnostjo (Slika 2).

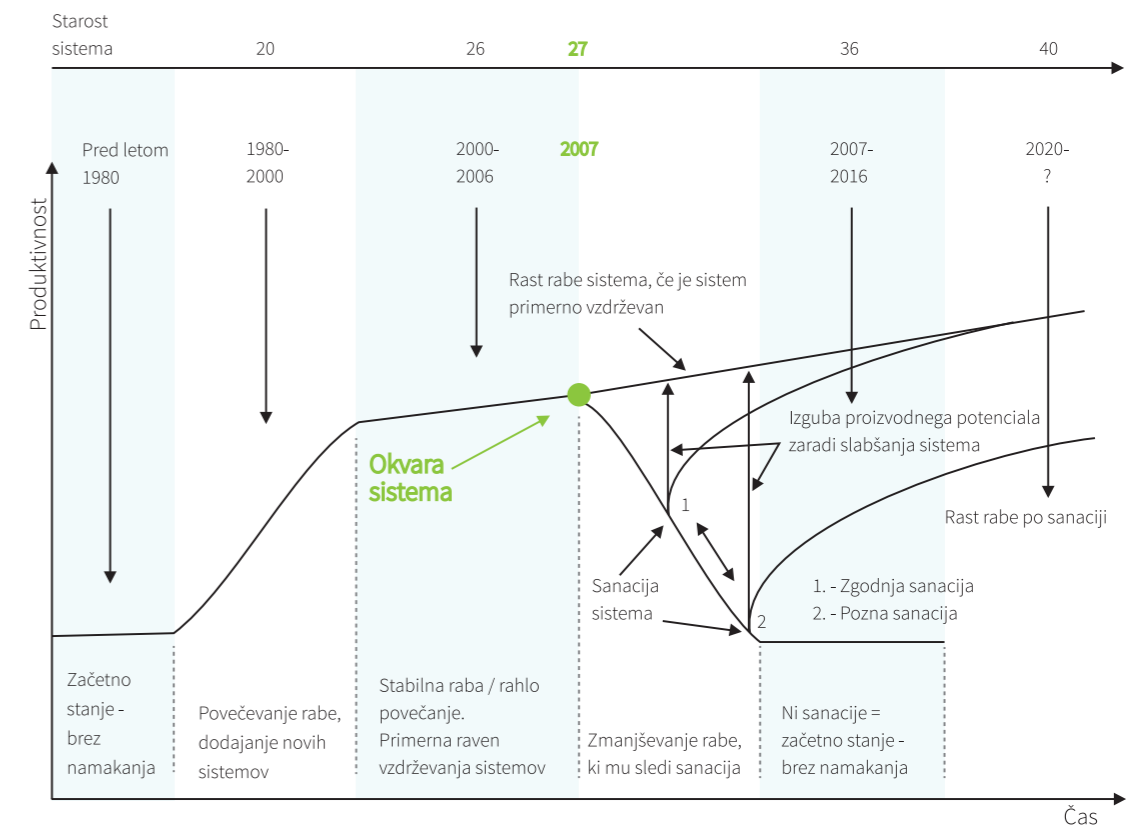

Slika 2

Najpogostejše pomanjkljivosti zelenih protivetrnih pasov v Vipavski dolini so
A neizpolnjen vertikalni profil v protivetrnem pasu
B prekinjen protivetrni pas v koridorju daljnovega
C vrzel v protivetrnem pasu
D propadajoča drevesa
E izkrčen protivetrni pas.

Protivetrni pas na Lokavškem polju je primer dobro ohranjenega protivetrnega pasu (**F**) (Tratnik in sod., 2017).

Sem prištevamo tudi dolgotrajno sanacijo pregrade Vogršček, pravilno delovanje katere je pomembno za večji del obstoječih namakanih območij na območju Vipavske doline (Cvejić in Pintar, 2017). Težave z zadrževalnikom Vogršček so se začele 27 let po njegovi izgradnji (Slika 3). Začetek sanacije je stekel takoj po tem, a je proces dolgotrajen. Iz faze ugotavljanja vzroka puščanja pregrade zadrževalnika ter sprememb organizacije odjemnega mesta za vodo (odjem iz talnega izpusta) je proces prešel v fazo zagotavljanja projektne dokumentacije za sanacijo poškodbe pregrade in bo po pričakovanjih v naslednjih letih prešel v fazo izvedbe sanacije. Vzoredno s tehnično sanacijo poteka tudi proces prenosa lastništva namakalnega sistema Vogršček z države (Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano RS) na občine v Vipavski dolini.

Slika 3

Stopnje rasti in zmanjšanja produktivnosti zemljišč v odvisnosti od delovanja, vzdrževanja in upravljanja namakalne infrastrukture (prirejeno po Tratnik, 2015).

2.5 Politika prilagajanja na podnebne spremembe

Prilagajanje podnebnim spremembam in blažitev podnebnih sprememb se vse pogosteje vključuje v državne strateške dokumente najrazličnejših področij. Pri pregledu obstoječih dokumentov in modelov upravljanja je bilo znotraj sklopa »kmetijstvo in gozdarstvo«, identificiranih 93 ukrepov, kar predstavlja skoraj 60 % vseh identificiranih ukrepov. Število ukrepov namenjenih neposrednemu in/ali posrednemu prilagajanju na podnebne spremembe se je v obdobju (2014–2020) glede na pretekla obdobja (1991–2006 in 2007–2013) povečalo. Vendar se v povprečju kar 1/3 načrtovanih ukrepov ne izvede, kar nakazuje na velik implementacijski deficit politike prilagajanja podnebnim spremembam. Še zlasti problematični so ukrepi, ki za uspešno izvedbo zahtevajo koordinirano delovanje več deležnikov hkrati (Kompare in Klančnik, 2017).

2.6 Ranljivost kmetijstva v Vipavski dolini na podnebne spremembe

Na podlagi ocene izpostavljenosti, občutljivosti in prilagoditvene sposobnosti je z visoko stopnjo zaupanja ocenjeno, da je ranljivost kmetijstva na območju Vipavske doline na podnebne spremembe velika. Razlog za to je v veliki izpostavljenosti (učinki podnebnih sprememb so pretežno negativni, nekaj je tudi pozitivnih in zanemarljivih) in veliki občutljivosti na podnebne spremembe ter nizki sposobnosti prilagajanja. Velika občutljivost izhaja iz visoke pogostosti pojavljanja ekstremnih vremenskih dogodkov, velikega obsega škode, ki jih ti povzročajo, in analize problematike izvajanja praks upravljanja s sušo, poplavami in vetrom. Nizka sposobnost prilagajanja izhaja iz dejstva, da so ukrepi prilagajanja sicer načrtovani, vendar se še ne izvajajo v celoti ali pa na koncu programskega obdobja neke politike ostanejo neizvedeni (Klančnik in sod., 2017).

3

Pristop k
opredelitvi ukrepov
za prilagajanje
kmetijstva na
podnebne
spremembe

3 Pristop k opredelitvi ukrepov za prilagajanje kmetijstva na podnebne spremembe

Pri oblikovanju seznama ukrepov za prilagajanje kmetijstva na podnebne spremembe so bili upoštevani naslednji strateški in izvedbeni dokumenti:

- Program razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2014–2020 (PRP, 2017);
- Načrt upravljanja voda na vodnem območju Donave za obdobje 2016–2021 (NUV, 2016);
- Načrt upravljanja voda na vodnem območju Jadranskega morja za obdobje 2016–2021 (NUV, 2016);
- Regionalni razvojni program Severne Primorske (Goriške razvojne regije) 2014–2020 (RRP, 2015);
- Načrt razvoja namakanja in rabe vode za namakanje v kmetijstvu do leta 2023 in Program ukrepov za izvedbo načrta razvoja namakanja in rabe vode za namakanje v kmetijstvu do leta 2023 (NRN, 2017).

Pri določanju najpomembnejših ukrepov z vidika prilagajanja kmetijstva na podnebne spremembe smo izhajali iz:

- analize ranljivosti kmetijstva na podnebne spremembe (LIFE ViVaCCAdapt, akcija A.1),
- procesa posvetovanja z javnostmi (občine, strokovne inštitucije s področja kmetijstva in varovanja narave in voda, pridelovalci) (LIFE ViVaCCAdapt, akcija C.1),
- analize vetrovnih razmer in problematike zelenih protivetrovnih pasov (LIFE ViVaCCAdapt, akcija C.3) in
- strokovne presoje pomembnosti ukrepov v kontekstu prilagajanja kmetijstva na podnebne spremembe (LIFE ViVaCCAdapt, akcija C.1).

Pomen ukrepov v kontekstu prilagajanja lokalnega kmetijstva na podnebne spremembe je ocenil vsak raziskovalec posebej z uporabo petstopenjske lestvice od 1 (ni pomemben) do 5 (zelo pomemben). Končna ocena pomembnosti ukrepa je bila pridobljena na podlagi izračuna povprečja iz vseh podanih ocen za posamezni ukrep. Tako je bil iz prvotnega nabora ukrepov oblikovan ožji in s tem lokalno pomemben nabor ukrepov.

Iz preučitve problemov, ki se pojavljajo v Vipavski dolini v povezavi s prilagajanjem na podnebne spremembe, in preteklih študij podpornih dejavnikov za izvedbo ukrepov prilagajanja na podnebne spremembe izhaja, da je pri izvedbi ukrepov prilagajanja na podnebne spremembe med drugim odločilnega pomena mehanizem oz. način, na katerega se ukrep izvaja. Ločimo ukrepe, ki zahtevajo aktivacijo manj deležnikov, in sicer le na eni do dveh ravneh, in takšne ukrepe, ki zahtevajo aktivacijo večjega števila

Pristop k opredelitvi ukrepov
za prilagajanje kmetijstva na
podnebne spremembe

deležnikov, in sicer na več različnih ravneh ter njihovo koordinirano delovanje. Ker se moč deležnikov, interakcija med njimi in prevladujoča raven delovanja deležnikov med ukrepi razlikujejo, smo začetni nabor ukrepov primerjali še po krajini deležnikov na podlagi treh parametrov:

- moč deležnika (0 = pri ukrepu ne sodeluje; 1 = majhna, je zelo pomemben za izvedbo, a deluje pri izvedbi le občasno; 2 = srednja, deluje pri izvedbi redno in v ključnih trenutkih; 3 = velika, za izvedbo zelo pomemben, saj ima ključno vlogo pri financiranju ukrepa ali ukrep celo izvaja),
- potrebna interakcija med deležniki (zelo redka, pogosta in zelo pogosta) in
- prevladujoča raven delovanja deležnika (mikrolokalno, lokalno in na ravni države).

Kvalitativne ocene so posamezno podali sodelujoči raziskovalci. V primeru nasprotujočih ocen smo skozi proces razprav prišli do enotnih ocen. Ukrepe M4.3, M10.1, P1 in DP2 smo podrobneje obravnavali tudi na delavnicah z občinami, strokovnjaki in kmeti. Na podlagi ocen smo s pomočjo programa R za vsak ukrep vizualizirali krajino deležnikov (priloga 1).

4

Ukrepi in strateški akcijski načrt za njihovo implementacijo

4 Ukrepi in strateški akcijski načrt za njihovo implementacijo

Ukrepe smo na podlagi lokalnega pomena in posveta z deležniki, ki je potekal med 18. 12. 2017 in 11. 1. 2018., razdelili v tri prioriteta področja ukrepanja.

Vsi ukrepi skupaj s cilji, kazalniki in prispevkom k manjši ranljivosti na podnebne spremembe so prikazani v Prilogi 1.

4.1 Prvo prioriteta področje ukrepanja

- 1. ukrep:** Naložbe v infrastrukturo, povezano z razvojem, posodabljanjem ali prilagoditvijo kmetijstva in gozdarstva (M4.3),
- 2. ukrep:** Razvoj namakanja v Vipavski dolini in Goriških Brdih (R2),
- 3. ukrep:** Spodbujanje učinkovite in trajnostne rabe voda (R5a),
- 4. ukrep:** Naložbe v kmetijska gospodarstva (M4.1),
- 5. ukrep:** Demonstracijske aktivnosti (M1.2),
- 6. ukrep:** Naložbe v vzpostavitev in razvoj nezemeljskih dejavnosti (M6.4),
- 7. ukrep:** Naložbe v predelavo/trženje in/ali razvoj kmetijskih proizvodov (M4.2),
- 8. ukrep:** Izvajanje kmetijsko-okoljsko-podnebnih ukrepov (M10.1),
- 9. ukrep:** Ohranjanje, trajnostna raba in razvoj genskih virov v kmetijstvu (M10.2),
- 10. ukrep:** Preizkušanje gojenja novih rastlinskih vrst oz. kmetijskih sort (DP1),
- 11. ukrep:** Ustanovitve skupin in organizacij proizvajalcev v kmetijskem in gozdarskem sektorju (M9.1),
- 12. ukrep:** Celostne obnove protivetrnih pasov v Vipavski dolini (DP2),

13. ukrep: Večja aktivacija sredstev slada za podnebne spremembe za izvedbo preventivnih protipoplavnih ukrepov (P2),

14. ukrep: Večja aktivacija sredstev kohezijskega in regionalnega sklada EU ter čezmejnega sodelovanja (Cross-Border cooperation) in drugih programov EU v finančni perspektivi 2014–2020 za izvedbo preventivnih protipoplavnih ukrepov vključno z aktivacijo sredstev (P1),

15. ukrep: Večja aktivacija sredstev iz Programa razvoja podeželja v finančni perspektivi 2014–2020 za izvedbo preventivnih protipoplavnih ukrepov (P3),

16. ukrep: Zvišanje poplavne varnosti območja ob reki Vipavi (R3),

17. ukrep: Priprava izbora kazalcev za razglas različnih stopenj jakosti in pragov suš/pomanjkanja vode (OS3.2b8),

18. ukrep: Sodelovanje med različnimi akterji s področja kmetijstva in razvoja podeželja za skupno ukrepanje za blažitev podnebnih sprememb ali prilagajanje nanje (M16.5) (razen evropskega partnerstva za inovacije).

Ti ukrepi bodo dvignili znanje na področju trajnostne rabe voda in razvoju nove in posodobitve obstoječe infrastrukture namenjene učinkoviti rabi voda (1.–3. ukrep). Omogočili bodo druge infrastrukturne investicije, kot so protitočne mreže in rastlinjaki ali pridobivanje električne energije iz obnovljivih virov energije, ki prav tako pripomorejo k prilagajanju kmetijstva na podnebne spremembe (4. ukrep). Njihova izvedba bo temeljila na tesni interakciji več deležnikov na različnih ravneh in njihovem usklajenem delovanju. Pri izvedbi 4. ukrepa bodo imela ključno vlogo kmetijska gospodarstva, pri nekaterih investicijah pa jim bodo pomagale storitve projektantov in strokovnjakov lokalne kmetijske svetovalne službe (1. ukrep).

Pri izvedbi 5. ukrepa bodo imeli ključno vlogo za izvedbo tečajev, delavnic, predavanj in praktičnih prikazov za to usposobljeni izvajalci. Glede na predhodno izražene potrebe po dvigu znanja na področju rabe različnih namakalnih tehnik bodo skozi ta ukrep v partnerstvu z ostalimi akterji izvedli demonstracijske projekte za prikaz učinkovite rabe različnih namakalnih tehnik, kar je eden od prioritarnih ukrepov Načrta razvoja namakanja in rabe vode za namakanje v kmetijstvu v Republiki Sloveniji do leta 2021.

1. in 2. ukrep nimata prave osnove, če se ne izboljša sposobnost skupnega nastopa na trgu, zaradi česar je pomembna izvedba 6., 7., 11. in 22. ukrepa. Za lokalno kmetijstvo je zelo pomembno izvajanje kmetijsko-okoljsko-podnebnih ukrepov (8. ukrep) za gospodarjenje s kmetijskimi zemljišči na način, ki zmanjšuje negativne vplive kmetovanja na okolje, prispeva k blaženju učinkov in prilagajanju podnebnim spremembam ter zagotavlja izvajanje družbeno pomembnih storitev in neblagovnih javnih dobrin. Za blaženje podnebnih sprememb je še zlasti pomembno izvajanje operacij s področja poljedelstva in zelenjadarstva, sadjarstva, vinogradništva, trajnega travinja in vodnih virov, za prilagajanje na podnebne spremembe pa reja lokalnih pasem, ki jim grozi prenehanje reje, ter ohranjanje rastlinskih genskih virov, ki jim grozi genska erozija (vključno z 9. ukrepom). Za izvajanje ukrepa je ključna kmetijsko-svetovalna služba, ki je osrednji podporni deležnik pridelovalcem, ki se prijavljajo na ukrepe in jih potem tudi izvajajo, razen za 9. ukrep, kjer imajo ključno vlogo raziskovalne inštitucije.

Občina Ajdovščina bo nadgradila in nadaljevala projekt preizkušanje gojenja novih rastlinskih vrst oz. kmetijskih sort odpornih na podnebne spremembe (10. ukrep).

Lokalno podnebno pomemben ukrep, ki v obstoječih dokumentih ni predviden in nima finančnega pokritja na podlagi sodelovanja z javnostmi, je ukrep celostne obnove zelenih protivetrnih pasov (12. ukrep).

Ob pomoči lokalnih skupnosti, kmetijskih strokovnjakov in strokovnjakov svetovalne službe bo ukrep predlagan za vključitev v novo perspektivo Program razvoja podeželja po letu 2020 ali druge razvojne programe. Tako bodo omogočena sredstva za celostno obnovo in razvoj protivetrnih pasov v Vipavski dolini.

Naslednji pomemben sklop je 13.–16. ukrep, ki je ključen za ureditev poplavne varnosti v Vipavski dolini. Pri izvedbi ukrepov imajo občine potencialno veliko vlogo zaradi aktivacije sredstev iz kohezijskega in regionalnega sklada EU ter čezmejnega sodelovanja.

Izjemnega pomena je tudi izvedba 17. ukrepa, pri čemer lokalni deležniki nimajo predvidene močne vloge in je njegova izvedba odvisna od ministrstva pristojnega za okolje in prostor ter organov v sestavi. 18. ukrep je namenjen spodbujanju sodelovanja med različnimi akterji s področja kmetijstva in razvoja podeželja za skupno ukrepanje za blažitev podnebnih sprememb ali prilagajanje nanje.

4.2 Drugo prioritarno področje ukrepanja

19. ukrep: Naložbe v odpravo škode in obnovo gozdov po žledolomu v letu 2014 in ureditev gozdnih vlak potrebnih za izvedbo sanacije gozdov (M8.4),

20. ukrep: Odprava škode v gozdovih zaradi gozdnih požarov ter naravnih nesreč in katastrofičnih dogodkov – Odprava škode in obnova gozdov po naravni nesreči (M8.4),

21. ukrep: Izvajanje ukrepov, ki zvišujejo dobrobit živali, na primer reja z izpustom in paša (M14.1),

22. ukrep: Horizontalno in vertikalno sodelovanje med udeleženci v dobavni verigi za vzpostavitev in razvoj kratkih dobavnih verig in lokalnih trgov (M16.4),

23. ukrep: Diverzifikacija kmetijske dejavnosti v zvezi z zdravstvenim varstvom, socialnim vključevanjem, kmetijstvom, ki ga podpira skupnost, ter izobraževanjem o okolju in hrani (M16.9),

24. ukrep: Lokalni razvoj v okviru pobude LEADER – Pripravljalna podpora (M19.1),

25. ukrep: Izvajanje operacij v okviru strategije lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost (M19.2),

26. ukrep: Izvajanje dejavnosti sodelovanja lokalne akcijske skupine (M19.3),

27. ukrep: Poraba sredstev za tekoče stroške in stroške animacije (M19.4),

28. ukrep: Ureditev sistema podeljevanja vodnih pravic (R1a),

29. ukrep: Določitev pogojev rabe voda in uveljavitev omejitev in prepovedi (R3a),

30. ukrep: Vzpostavitev sistema za podporo odločanju o rabi voda (R1b1),

31. ukrep: Monitoring površinskih in podzemnih voda v luči doseganja dobrega stanja voda in drugih z vodami povezanih ekosistemov (OS6a).

19. in 20. ukrep in njuna pomembnost za lokalno obnovo gozdnih virov so bili obravnavani na delavnici v okviru posveta s strokovnjaki v Ajdovščini, dne 18. 5. 2017. Na področju se že izvaja, a v manjšem obsegu kot na primer v občini Postojna. Še vedno je izvedba tega ukrepa ocenjena kot zelo pomembna. Ukrep bo uspešno izveden le ob sodelovanju lastnikov gozdov, Zavoda za gozdove Slovenije in ministrstvom pristojnim za

kmetijstvo.

Enako pomembno je izvajanje ukrepov za dobrobit živali, na primer reja z izpustom in paša (21. ukrep), ki ima način izvajanja enak kot prejšnji ukrep. Sodelovanje med različnimi akterji s področja kmetijstva in razvoja podeželja za skupno ukrepanje za blažitev podnebnih sprememb ali prilagajanje nanje (22. ukrep) bo spodbudilo oblikovanje in izvajanje projektov s področja prilagajanja na podnebne spremembe, ki bodo pomagali dosegati cilje varstva narave.

23. ukrep, podukrep diverzifikacija dejavnosti na kmetiji, bo omogočil izvedbo aktivnosti, ki se nanašajo na področje izobraževanja o okolju in hrani. Ta bo doprinesel k zvišanju zavedanja o lokalni ponudbi in pomenu lokalne oskrbe trga ter tako doprinesel k razvoju lokalnega prehranskega trga, ki lahko delno zmanjša okoljski izpust toplogrednih plinov iz naslova načina oskrbe trga s hrano.

Sredstva za strateško naslavljanje lokalno specifičnih podnebnih tem bodo omogočili 24.–27. ukrep, ki spodbujajo začetek in nadaljevanje aktivnosti za oblikovanje strategije in izvajanje strategije lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost. Te ukrepe umeščamo med kompleksnejše, saj zahtevajo oblikovanje lokalne akcijske skupine. Na območju Vipavske doline sta za obdobje 2014–2020 vzpostavljeni dve lokalni akcijski skupini – LAS Vipavska dolina in LAS v Objemu sonca. Sprejeti strategiji lokalnega razvoja akcijskih skupin naslavljata prilagajanje na podnebne spremembe v kmetijstvu posredno, in sicer skozi razvoj kratkih prehranskih verig in ozaveščanje o pomenu kratkih prehranskih verig.

Ministrstvo pristojno za okolje in prostor ter organi v sestavi bodo zagotovili strateško podeljevanje vodnih pravic za rabo vode v kmetijstvu ter tako omogočili dolgoročno varstvo voda v skladu z razpoložljivostjo vodnih virov in njihovo kakovostjo (28. ukrep). 29. ukrep določa omejitve, prepovedi in pogoje rabe vode, ki jih bodo ministrstvo pristojno za okolje in prostor ter organi v sestavi upoštevali pri podeljevanju vodnih pravic za rabo vode v kmetijstvu in tako omogočili strateško odločanje o načinu in količini rabe vode. 30. ukrep je izvedbeno odvisen od ministrstva pristojnega za okolje in prostor ter organov v sestavi in bo omogočil nadgradnjo sistema za podporo odločanju o rabi voda. Ukrep je strateški in hkrati lokalno pomemben. Izvajanje monitoringa površinskih in podzemnih voda v luči doseganja dobrega stanja voda in drugih z vodami povezanih ekosistemov (31. ukrep) je osnova za strateško odločanje o razpoložljivosti vodnih virov za rabo vode. Ukrep je lokalno zelo pomemben. Njegovo uspešno izvedbo bo omogočilo ministrstvo pristojno za okolje in prostor ter organi v sestavi.

4.3 Tretje prioriteto področje ukrepanja

32. ukrep: Poklicno usposabljanje in pridobivanje spretnosti (M1.1),

33. ukrep: Uporaba storitev svetovanja (M2.1),

34. ukrep: Sodelovanje v shemah kakovosti (M3.1),

35. ukrep: Informiranje in promocije, ki jih izvajajo skupine proizvajalcev na notranjem trgu (M3.2),

36. ukrep: Zagon dejavnosti za mlade kmete (M6.1),

37. ukrep: Zagon dejavnosti namenjene razvoju majhnih kmetij (M6.3),

38. ukrep: Izvedba širokopasovne infrastrukture (M7.3),

39. ukrep: Naložbe v gozdarske tehnologije ter predelavo, mobilizacijo in trženje gozdnih proizvodov – Naložbe v nakup nove mehanizacije in opreme za sečnjo in spravilo lesa (M8.6),

40. ukrep: Naložbe v gozdarske tehnologije ter predelavo, mobilizacijo in trženje gozdnih proizvodov – Naložbe v pred-industrijsko predelavo lesa (M8.6),

41. ukrep: Preusmeritev v prakse ekološkega kmetovanja (M11.1),

42. ukrep: Ohranitev praks in metod ekološkega kmetovanja (M11.2),

43. ukrep: Izplačilo nadomestil v gorskih območjih (M13.1),

44. ukrep: Izplačilo nadomestil za druga območja s posebnimi omejitvami (M13.3),

45. ukrep: Podpora za pilotne projekte ter razvoj novih proizvodov, praks, procesov in tehnologij (PRP_M16.2),

46. ukrep: Vzpostavitev gozdno-lesne predelovalne verige ter večja izraba lesa v industriji in energetiki (R1).

Izvedbo 33.–37. ukrepa bo omogočilo partnerstvo med kmetijskimi gospodarstvi, svetovalno službo in ministrstvom za kmetijstvo ter organi v sestavi.

Ključno vlogo oblikovanja javno-zasebnega partnerstva pri 38. ukrepu bodo imeli ponudniki telekomunikacijskih storitev.

40. ukrep je izvedbeno vezan na 46. ukrep.

Uvajanje in ohranjanje kmetijske pridelave na ekološki način in v gorskih območjih ter območjih s posebnimi omejitvami so odvisni od implementacije 41.–44. ukrepa.

Vsi ukrepi so skupaj s cilji, kazalniki in načinom doprinosa k manjši ranljivosti na podnebne spremembe zbrani v Prilogi 1.

5

Povzetek

5 Povzetek

Rezultati projekcij podnebnih sprememb na območju Vipavske doline kažejo na povišanje temperature zraka poleti, povečanje količine padavin pozimi in zmanjšanje količine padavin poleti. Posledično na območju Občine Ajdovščina pričakujemo povečanje ranljivosti za kmetijsko in hidrološko sušo v poletnem času in poplave pozimi in spomladi.

Ranljivost kmetijstva na podnebne spremembe na območju Vipavske doline je velika zaradi velike izpostavljenosti in velike občutljivosti na podnebne spremembe ter nizke sposobnosti prilagajanja. Da bi se na pričakovane podnebne spremembe uspešno prilagodili, je potrebno v obdobju 2018–2021 izvesti kopico ukrepov tako na ravni kmetij kot na ravni občine Ajdovščina in celotnega območja Vipavske doline.

Ta strategija določa nujnost izvajanja ukrepov iz Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2014–2020, Načrta upravljanja voda na vodnem območju Donave in Jadranskega morja za obdobje 2016–2021, Regionalnega razvojnega programa Severne Primorske (Goriške razvojne regije) 2014–2020, Načrta razvoja namakanja in rabe vode za namakanje v kmetijstvu do leta 2023 in Programa ukrepov za izvedbo načrta razvoja namakanja in rabe vode za namakanje v kmetijstvu do leta 2023 glede na njihovo lokalno pomembnost, opredeljeno na podlagi analize ranljivosti kmetijstva na podnebne spremembe (LIFE ViVaCCAdapt, akcija A.1), proces posvetovanja z javnostmi (občine, strokovne institucije s področja kmetijstva in varovanja narave in voda, pridelovalci) (LIFE ViVaCCAdapt, akcija C.1), analize vetrovnih razmer in problematike zelenih protivetrnih pasov (LIFE ViVaCCAdapt, akcija C.3) in strokovne presoje pomembnosti ukrepov v kontekstu prilagajanja kmetijstva na podnebne spremembe (LIFE ViVaCCAdapt, akcija C.1).

S tem je Občina Ajdovščina zagotovila strateški akcijski načrt izvajanja ukrepov na področju prilagajanja na podnebne spremembe v obdobju 2018–2021. Številni akterji na različnih ravneh so odgovorni za izvedbo ukrepov, kar na ukrep natančno prikazuje Priloga 1 tega dokumenta. Dokument bo pomagal Občini Ajdovščina usmerjati aktivnosti na področju prilagajanja na podnebne spremembe v kmetijstvu.

6

Literatura

6 Literatura

RRP, 2015. Regionalni razvojni program Severne Primorske (Goriške razvojne regije) 2014–2020: 358.

Cvejić in sod., 2017. Strategija prilagajanja kmetijstva na podnebne spremembe v Vipavski dolini za obdobje 2017–2021. Aktivnost C.1 v projektu LIFE – Adapting to the impacts of Climate Change in the Vipava Valley – ViVaCCAdapt (LIFE15 CCA/SI/000070): 61.

Honzak, L., Glavan, M. in Pintar, M., 2017. Analiza podnebnih projekcij. Poročilo projekta LIFE ViVaCCAdapt. BO - MO d.o.o. in Univerza v Ljubljani, Ljubljana.

URSZR, 2016. Škoda zaradi burje, suše in poplav v Vipavski dolini. Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje, Ljubljana.

Cvejić in sod., 2016. Načrtovanje rabe vode za rastlinsko pridelavo v kmetijstvu. Geodetski vestnik, 59(2): 369–375.

Tratnik, M. in Papež, J., 2017. Analiza dobrih praks. Aktivnost A.1.d v projektu LIFE – Adapting to the impacts of Climate Change in the Vipava Valley – ViVaCCAdapt (LIFE15 CCA/SI/000070). Hidrotehnik, Ljubljana.

Tratnik, M., Papež, J. in Vodopivec, P., 2017. Analiza stanja zelenih protivetrnih pasov v Vipavski dolini. Aktivnost A.1.f. v projektu LIFE – Adapting to the impacts of Climate Change in the Vipava Valley – ViVaCCAdapt (LIFE15 CCA/SI/000070). Hidrotehnik, Ljubljana in Občina Ajdovščina, Ajdovščina.

Cvejić, R. in Pintar, M., 2017. Značilnosti kmetijstva na območju Vipavske doline. Aktivnost A.1.a. v projektu LIFE – Adapting to the impacts of Climate Change in the Vipava Valley – ViVaCCAdapt (LIFE15 CCA/SI/000070). Univerza v Ljubljani, Ljubljana.

Tratnik, M., 2015. Optimizacija rabe in delovanja vodnega zadrževalnika in namakalnih sistemov na primeru Vogrščka. Univerza v Ljubljani, Ljubljana.
Kompare, K. in Klančnik K., 2017. Analiza modelov upravljanja. Aktivnost A.1.c. v projektu LIFE – Adapting to the impacts of Climate Change in the Vipava Valley – ViVaCCAdapt (LIFE15 CCA/SI/000070). Inštitut za vode Republike Slovenije, Ljubljana.

Klančnik, K., in sod., 2017. Regional analysis to support adaptation of agriculture to climate change in Vipava Valley. Executive summary of project Deliverable A.1, LIFE – Adapting to the impacts of Climate Change in the Vipava Valley – LIFE ViVaCCAdapt (LIFE15 CCA/SI/000070), R. Cvejič, K. Katja, and K. Kompare, Editors. Inštitut za vode Republike Slovenije, Univerza v Ljubljani, BO - MO d.o.o., in Hidrotehnik d.d., Ljubljana.

MKGP, 2015. Načrt razvoja namakanja in rabe vode za namakanje v kmetijstvu do leta 2020 in Program ukrepov za izvedbo načrta razvoja namakanja in rabe vode za namakanje v kmetijstvu do leta 2020. Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Ljubljana.

PRP, 2017. Program razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2014–2020. Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Republike Slovenije, Ljubljana: 973.

NUV, 2016. Načrt upravljanja voda na vodnem območju Donave za obdobje 2016–2021. Ministrstvo za okolje in prostor Republike Slovenije, Ljubljana: 259.

NUV, 2016. Načrt upravljanja voda na vodnem območju Jadranskega morja za obdobje 2016–2021. Ministrstvo za okolje in prostor Republike Slovenije, Ljubljana: 266.

NRN, 2017. Načrt razvoja namakanja in rabe vode za namakanje v kmetijstvu do leta 2023 in Program ukrepov za izvedbo načrta razvoja namakanja in rabe vode za namakanje v kmetijstvu do leta 2023. Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Republike Slovenije, Ljubljana: 59.

7

Priloga 1: Krajina deležnikov po ukrepih za prilagajanje kmetijstva Občine Rjdovščina na podnebne spremembe v Vipavski dolini

7 Priloga 1: Krajina deležnikov po ukrepih za prilagajanje kmetijstva Občine Ajdovščina na podnebne spremembe v Vipavski dolini

7.1 Prvo prioriteto področje ukrepanja

1. ukrep: Naložbe v infrastrukturo povezano z razvojem, posodabljanjem ali prilagoditvijo kmetijstva in gozdarstva (M4.3)

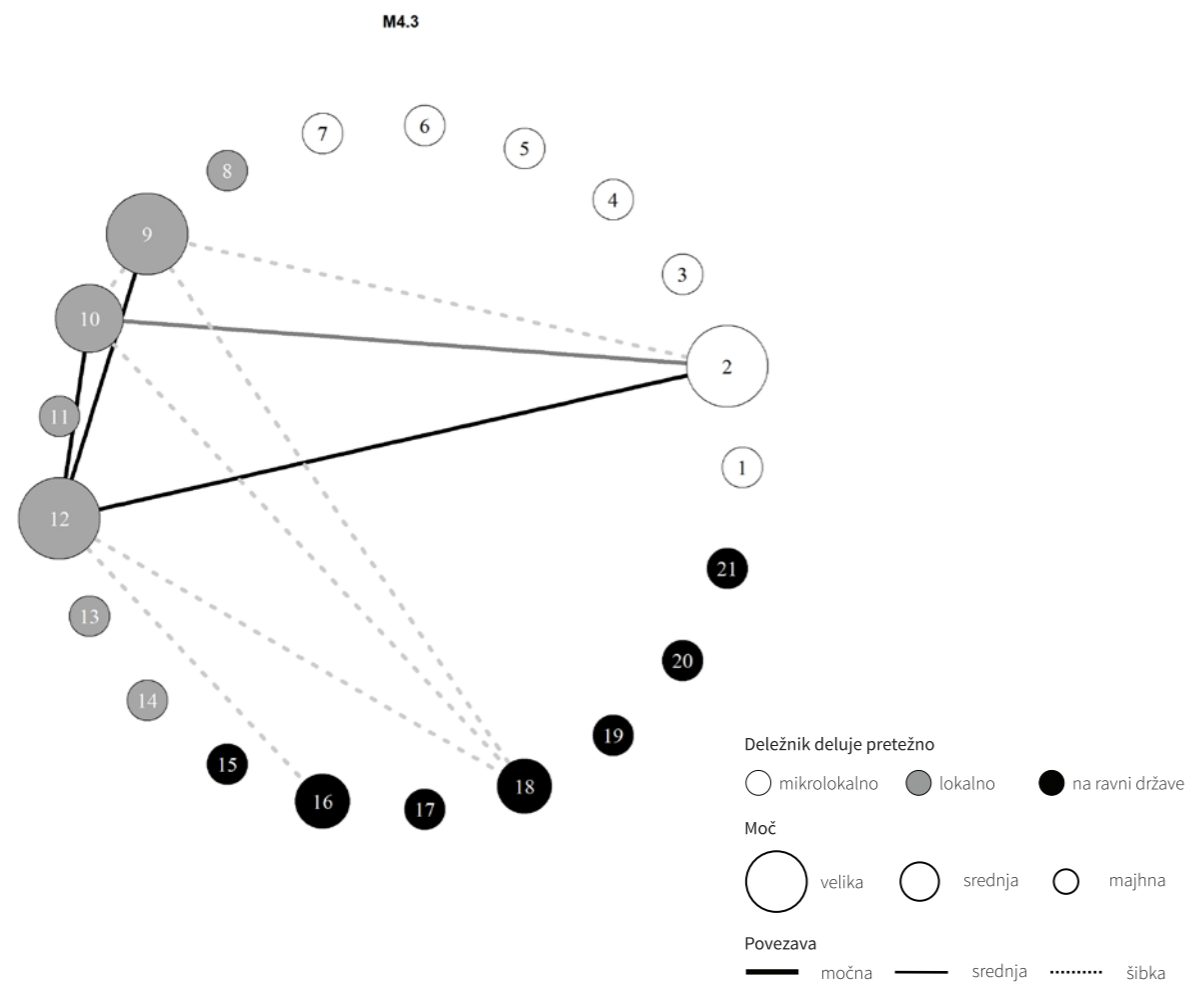
Politika: PRP RS 2014–2020

Cilj ukrepa: Ugodnejša lastniška struktura (zmanjša število poti, zato zmanjša porabo goriva-energije), zmanjšanje izgub vode v namakalnem sistemu znižuje količino odvzete vode in tako zmanjša pritisk na vodno telo; raba vode po namakanem urniku v primerjavi z individualnimi odvzemi optimizira trenutno porabo vode in tako zmanjša pritisk na vodno telo.

Kazalnik: Skupni javni izdatki, št. podprtih operacij.

Kako doprinese k manjši ranljivosti na podnebne spremembe?

Neposredno s pridobitvijo sredstev za izvedbo agromelioracij in namakalnih sistemov za več uporabnikov ter tehnološko posodobitvijo namakalnih sistemov za več uporabnikov.

Deležniki

1 kmetje, 2 kmetijska gospodarstva, 3 skupine proizvajalcev: pravne osebe, npr. zadruga in socialna podjetja, 4 mikropodjetja, 5 lastniki gozdov (javni), 6 solastniki gozdov, agrarne skupnosti, 7 lastniki gozdov (zasebni), 8 drugi subjekti javnega prava, 9 drugi subjekti zasebnega prava, 10 kmetijska svetovalna služba (specializirana oseba javnega prava), 11 zasebni partner v javno-zasebnem partnerstvu z občino, 12 občina (teritorialna oseba javnega prava), 13 druge pravne osebe, ki opravljajo nepridobitno dejavnost na področju varovanja zdravja ali socialnega vključevanja ranljivih družbenih skupin, 14 lokalna partnerstva LAS, 15 pravne osebe s področja vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, ki opravljajo dejavnost na področju vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, socialnega varstva, 16 Ministrstvo pristojno za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in organi v sestavi, 17 Zavod za gozdove Slovenije, 18 raziskovalne institucije (subjekti javnega prava), 19 raziskovalne institucije (subjekti zasebnega prava), 20 Ministrstvo za okolje in prostor in organi v sestavi, 21 Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije

2. ukrep: Razvoj namakanja v Vipavski dolini in Goriških Brdih (R2)

Politika: RRP Severne Primorske 2014–2020

Cilj ukrepa: Stabilizacija pridelave hrane z ureditvijo zadrževalnikov in namakalnih sistemov ter preprečevanje škod po suši, ki se vedno pogosteje pojavlja, vpliv na blaženje podnebnih sprememb.

Kazalnik: Št. ha z možnostjo namakanja, novi namakalni sistemi.

Kako doprinese k manjši ranljivosti na podnebne spremembe?

Posredno prek spodbujanja projektov, ki bodo težili k tehnološki posodobitvi obstoječih sistemov in k vzpostavitvi novih racionalnih ekonomsko vzdržnih in okoljsko sprejemljivih sistemov namakanja ter ostalih potrebnih sistemov za izboljšanje stanja v kmetijski panogi.

Za krajino deležnikov glej ukrepa M4.1 in M4.3.

3. ukrep: Spodbujanje učinkovite in trajnostne rabe voda (R5a)

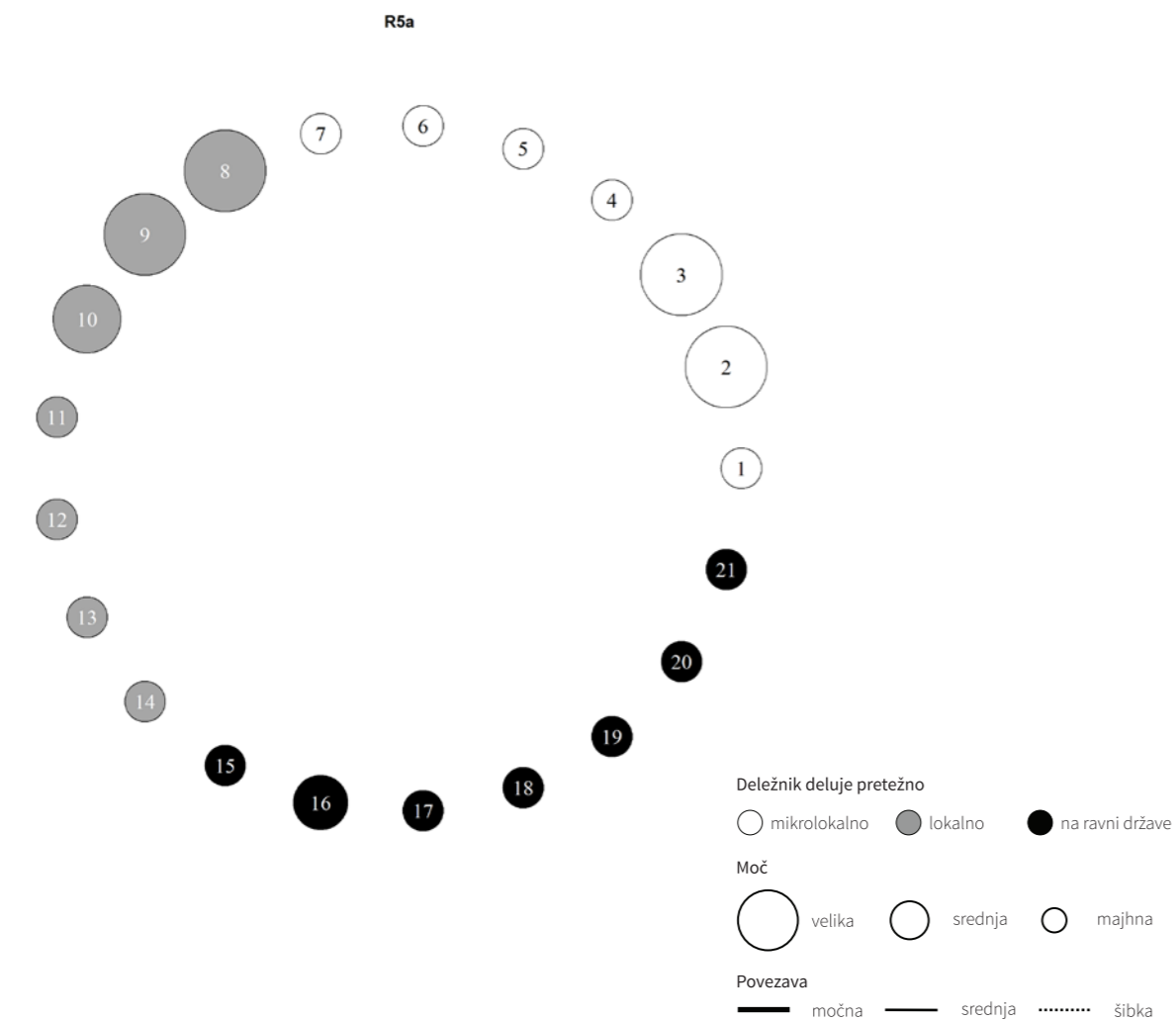
Politika: NUV II

Cilj ukrepa: Spodbujanje trajnostne rabe voda, ki omogoča različne vrste rabe voda ob upoštevanju dolgoročnega varstva razpoložljivih vodnih virov in njihove kakovosti.

Kazalnik: Zmanjšanje porabe vode (%) potrebno za doseganje ciljev.

Kako doprinese k manjši ranljivosti na podnebne spremembe?

Posredno prek medsektorskega sodelovanja za uvajanje učinkovite in trajnostne rabe voda prek različnih instrumentov (npr.: izvajanje ukrepov PRP 2014–2020; aktivnosti za zmanjšanje izgub v vodovodnih omrežjih; osveščanje uporabnikov s strani izvajalcev storitev; obvezne občinske gospodarske javne službe idr.).

Deležniki

1 kmetje, 2 kmetijska gospodarstva, 3 skupine proizvajalcev: pravne osebe, npr. zadruga in socialna podjetja, 4 mikropodjetja, 5 lastniki gozdov (javni), 6 solastniki gozdov, agrarne skupnosti, 7 lastniki gozdov (zasebni), 8 drugi subjekti javnega prava, 9 drugi subjekti zasebnega prava, 10 kmetijska svetovalna služba (specializirana oseba javnega prava), 11 zasebni partner v javno-zasebnem partnerstvu z občino, 12 občina (teritorialna oseba javnega prava), 13 druge pravne osebe, ki opravljajo nepridobitno dejavnost na področju varovanja zdravja ali socialnega vključevanja ranljivih družbenih skupin, 14 lokalna partnerstva LAS, 15 pravne osebe s področja vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, ki opravljajo dejavnost na področju vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, socialnega varstva, 16 Ministrstvo pristojno za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in organi v sestavi, 17 Zavod za gozdove Slovenije, 18 raziskovalne institucije (subjekti javnega prava), 19 raziskovalne institucije (subjekti zasebnega prava), 20 Ministrstvo za okolje in prostor in organi v sestavi, 21 Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije

4. ukrep: Naložbe v kmetijska gospodarstva (M4.1)

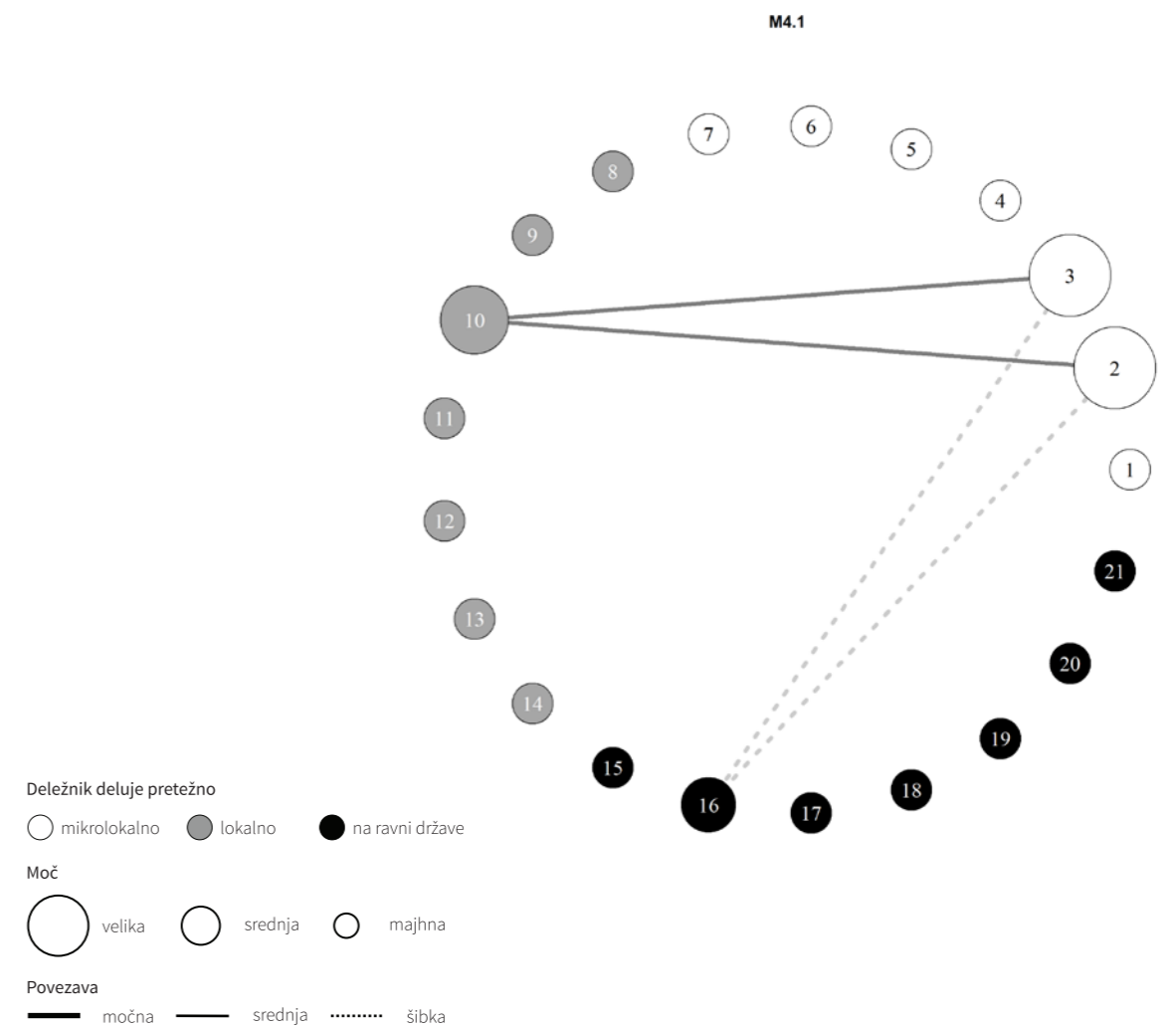
Politika: PRP RS 2014–2020

Cilj ukrepa: Poveča produktivnost ter ekonomsko in okoljsko učinkovitost kmetijskih gospodarstev.

Kazalnik: Skupni javni izdatki, št. podprtih operacij, št. gospodarstev/ upravičencev, ki prejemajo pomoč.

Kako doprinese k manjši ranljivosti na podnebne spremembe?

Neposredno prek nakupa in postavitve rastlinjakov, nakupa in postavitve protitočnih mrež, zaščitne folije proti pokanju in ožigu plodov, zaščitne mreže proti pticem, naložbe za učinkovito rabo energije, izvedbe agromelioracijskih del, ureditve "malih" namakalnih sistemov, njihovih tehnoloških posodobitev, nakupa in postavitve namakalne opreme.

Deležniki

1 kmetje, 2 kmetijska gospodarstva, 3 skupine proizvajalcev: pravne osebe, npr. zadruga in socialna podjetja, 4 mikropodjetja, 5 lastniki gozdov (javni), 6 solastniki gozdov, agrarne skupnosti, 7 lastniki gozdov (zasebni), 8 drugi subjekti javnega prava, 9 drugi subjekti zasebnega prava, 10 kmetijska svetovalna služba (specializirana oseba javnega prava), 11 zasebni partner v javno-zasebnem partnerstvu z občino, 12 občina (teritorialna oseba javnega prava), 13 druge pravne osebe, ki opravljajo nepridobitno dejavnost na področju varovanja zdravja ali socialnega vključevanja ranljivih družbenih skupin, 14 lokalna partnerstva LAS, 15 pravne osebe s področja vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, ki opravljajo dejavnost na področju vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, socialnega varstva, 16 Ministrstvo pristojno za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in organi v sestavi, 17 Zavod za gozdove Slovenije, 18 raziskovalne institucije (subjekti javnega prava), 19 raziskovalne institucije (subjekti zasebnega prava), 20 Ministrstvo za okolje in prostor in organi v sestavi, 21 Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije

5. ukrep: Demonstracijske aktivnosti (M1.2)

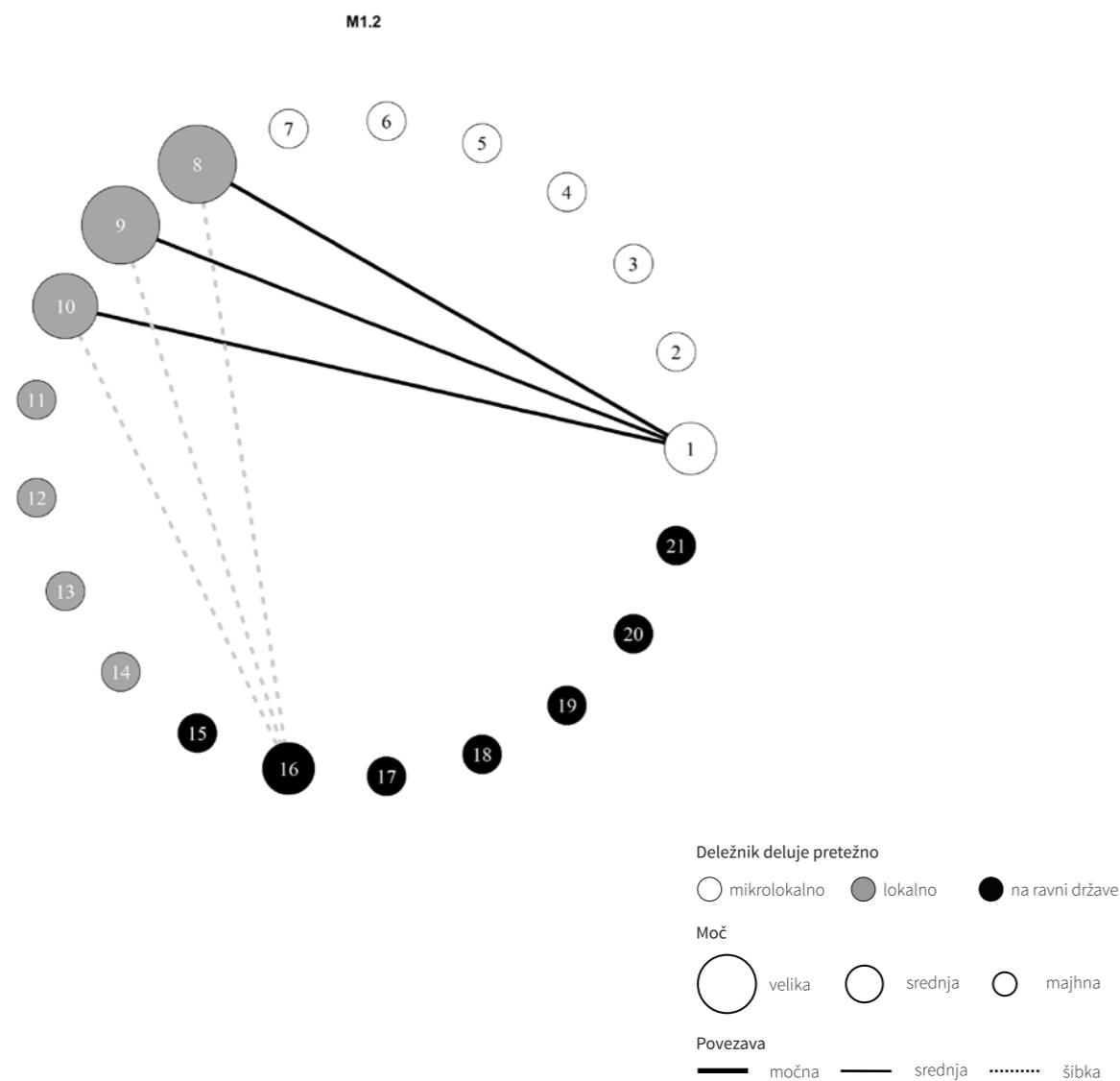
Politika: PRP RS 2014–2020

Cilj ukrepa: Dvig znanja.

Kazalnik: Št. podprtih operacij.

Kako doprinese k manjši ranljivosti na podnebne spremembe?

Posredno prek tečajev, delavnic, demonstracij ipd.

Deležniki

1 kmetje, 2 kmetijska gospodarstva, 3 skupine proizvajalcev: pravne osebe, npr. zadruga in socialna podjetja, 4 mikropodjetja, 5 lastniki gozdov (javni), 6 solastniki gozdov, agrarne skupnosti, 7 lastniki gozdov (zasebni), 8 drugi subjekti javnega prava, 9 drugi subjekti zasebnega prava, 10 kmetijska svetovalna služba (specializirana oseba javnega prava), 11 zasebni partner v javno-zasebnem partnerstvu z občino, 12 občina (teritorialna oseba javnega prava), 13 druge pravne osebe, ki opravljajo nepridobitno dejavnost na področju varovanja zdravja ali socialnega vključevanja ranljivih družbenih skupin, 14 lokalna partnerstva LAS, 15 pravne osebe s področja vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, ki opravljajo dejavnost na področju vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, socialnega varstva, 16 Ministrstvo pristojno za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in organi v sestavi, 17 Zavod za gozdove Slovenije, 18 raziskovalne institucije (subjekti javnega prava), 19 raziskovalne institucije (subjekti zasebnega prava), 20 Ministrstvo za okolje in prostor in organi v sestavi, 21 Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije

6. ukrep: Naložbe v vzpostavitev in razvoj nekmetijskih dejavnosti (M6.4)

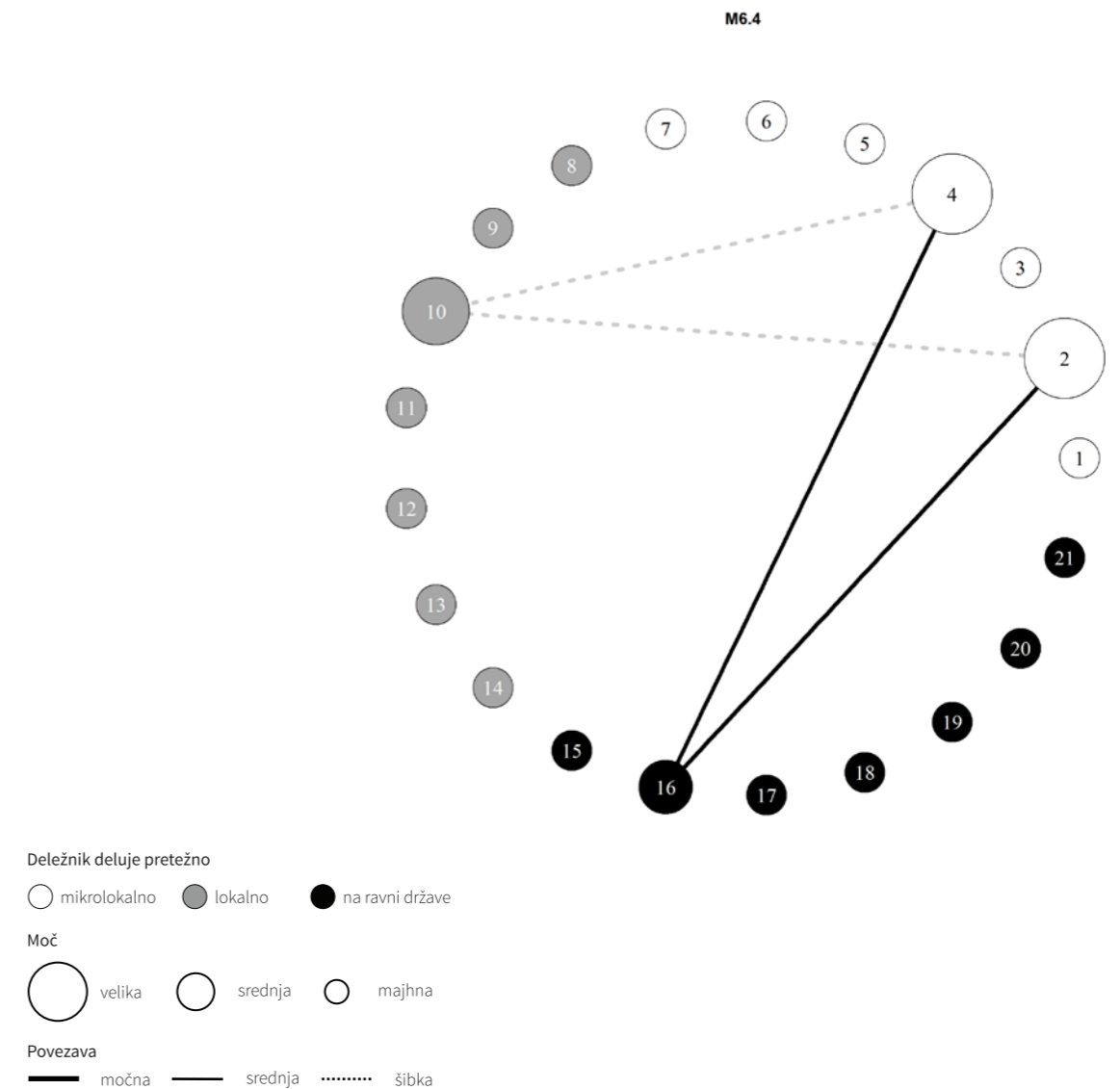
Politika: PRP RS 2014–2020

Cilj ukrepa: Spodbuja razvoj kmetij na področju lokalne oskrbe, zelenega turizma, socialnega podjetništva, ravnanja z organskimi odpadki, pridobivanja toplotne energije iz obnovljivih virov.

Kazalnik: Skupni javni izdatki, št. gospodarstev/upravičencev, ki prejemajo pomoč.

Kako doprinese k manjši ranljivosti na podnebne spremembe?

Posredno z vzpostavitvijo in razvojem nekmetijskih dejavnosti.

Deležniki

1 kmetje, 2 kmetijska gospodarstva, 3 skupine proizvajalcev: pravne osebe, npr. zadruga in socialna podjetja, 4 mikropodjetja, 5 lastniki gozdov (javni), 6 solastniki gozdov, agrarne skupnosti, 7 lastniki gozdov (zasebni), 8 drugi subjekti javnega prava, 9 drugi subjekti zasebnega prava, 10 kmetijska svetovalna služba (specializirana oseba javnega prava), 11 zasebni partner v javno-zasebnem partnerstvu z občino, 12 občina (teritorialna oseba javnega prava), 13 druge pravne osebe, ki opravljajo nepridobitno dejavnost na področju varovanja zdravja ali socialnega vključevanja ranljivih družbenih skupin, 14 lokalna partnerstva LAS, 15 pravne osebe s področja vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, ki opravljajo dejavnost na področju vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, socialnega varstva, 16 Ministrstvo pristojno za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in organi v sestavi, 17 Zavod za gozdove Slovenije, 18 raziskovalne institucije (subjekti javnega prava), 19 raziskovalne institucije (subjekti zasebnega prava), 20 Ministrstvo za okolje in prostor in organi v sestavi, 21 Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije

7. ukrep: Naložbe v predelavo/trženje in/ali razvoj kmetijskih proizvodov (M4.2)

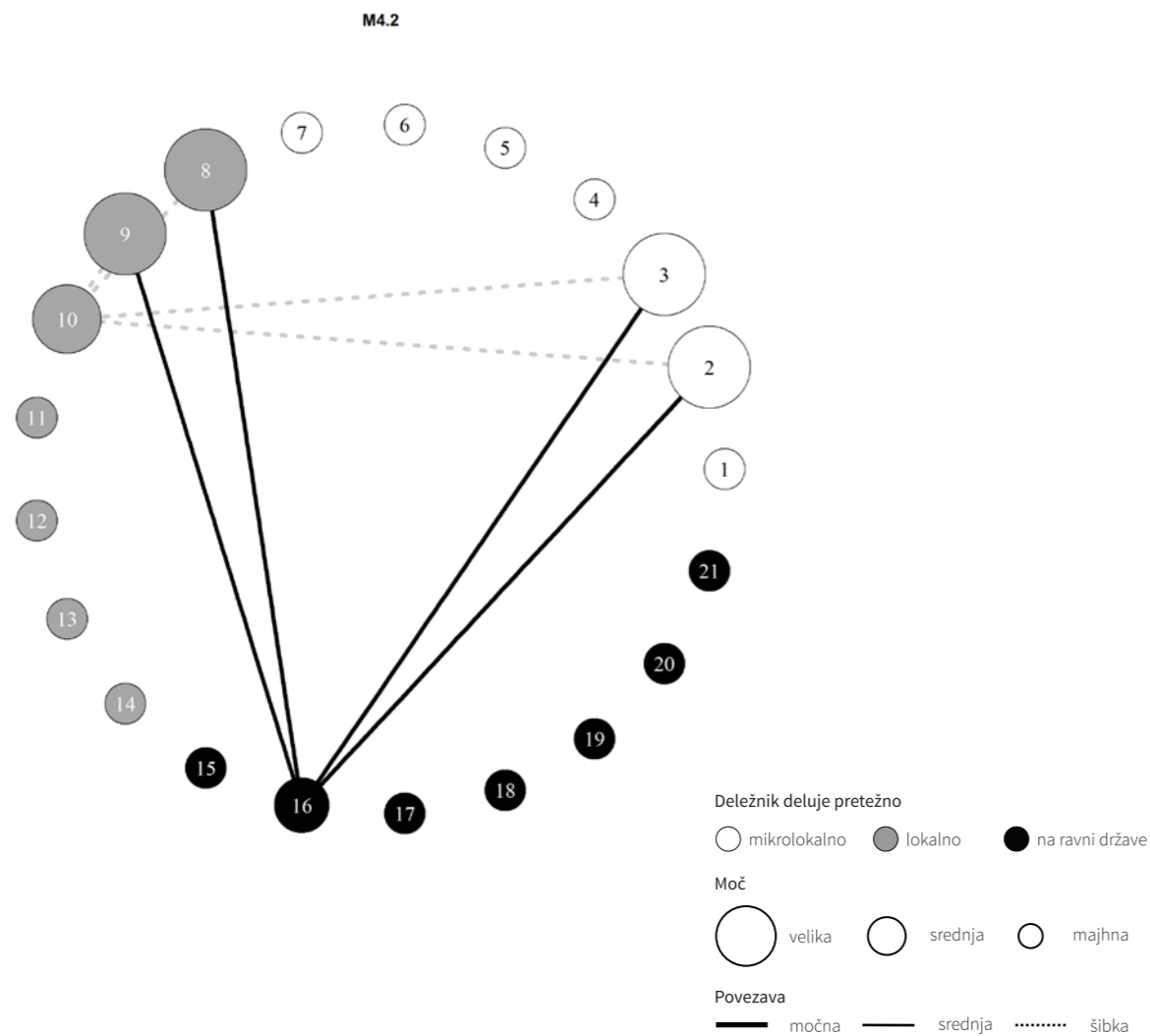
Politika: PRP RS 2014–2020

Cilj ukrepa: Omogoča nakup tehnologije za bolj učinkovito rabo energije in rabo obnovljivih virov energije.

Kazalnik: Skupni javni izdatki, št. podprtih operacij.

Kako doprinese k manjši ranljivosti na podnebne spremembe?

Neposredno prek naložb za učinkovito rabo energije v predelavi, naložb za pridobivanje energije iz obnovljivih virov energije na kmetijskih gospodarstvih.

Deležniki

1 kmetje, 2 kmetijska gospodarstva, 3 skupine proizvajalcev: pravne osebe, npr. zadruga in socialna podjetja, 4 mikropodjetja, 5 lastniki gozdov (javni), 6 solastniki gozdov, agrarne skupnosti, 7 lastniki gozdov (zasebni), 8 drugi subjekti javnega prava, 9 drugi subjekti zasebnega prava, 10 kmetijska svetovalna služba (specializirana oseba javnega prava), 11 zasebni partner v javno-zasebnem partnerstvu z občino, 12 občina (teritorialna oseba javnega prava), 13 druge pravne osebe, ki opravljajo nepridobitno dejavnost na področju varovanja zdravja ali socialnega vključevanja ranljivih družbenih skupin, 14 lokalna partnerstva LAS, 15 pravne osebe s področja vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, ki opravljajo dejavnost na področju vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, socialnega varstva, 16 Ministrstvo pristojno za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in organi v sestavi, 17 Zavod za gozdove Slovenije, 18 raziskovalne institucije (subjekti javnega prava), 19 raziskovalne institucije (subjekti zasebnega prava), 20 Ministrstvo za okolje in prostor in organi v sestavi, 21 Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije

8. ukrep: Izvajanje kmetijsko-okoljskih-podnebnih obveznosti (ukrep KOPOP) (M10.1)

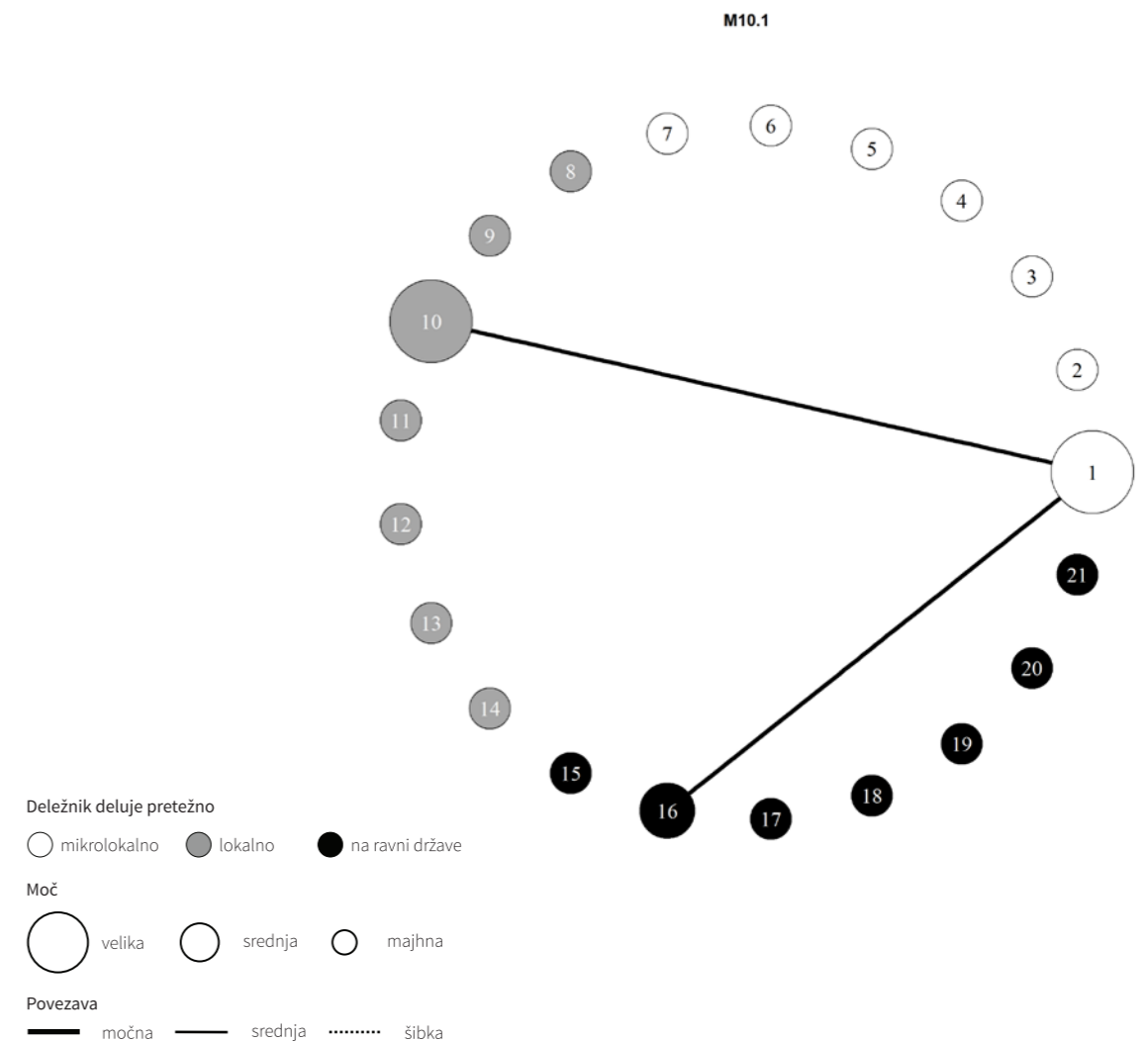
Politika: PRP RS 2014–2020

Cilj ukrepa: Spodbuditi kmetijska gospodarstva k gospodarjenju na način, ki zmanjšuje negativne vplive kmetovanja na okolje, prispeva k blaženju in prilagajanju podnebnim spremembam ter zagotavlja izvajanje družbeno pomembnih storitev in neblagovnih javnih dobrin.

Kazalnik: Skupni javni izdatki, skupna površina (ha), št. podprtih pogodb.

Kako doprinese k manjši ranljivosti na podnebne spremembe?

Neposredno z zmanjšanjem negativnih vplivov na okolje prek sonaravnih kmetijskih praks, ohranjanja biotske raznovrstnosti in krajine, ustreznega gospodarjenja z vodami in upravljanja s tlemi. Navedeno pa posredno prispeva k blaženju in prilagajanju kmetovanja podnebnim spremembam.

Deležniki

1 kmetje, 2 kmetijska gospodarstva, 3 skupine proizvajalcev: pravne osebe, npr. zadruga in socialna podjetja, 4 mikropodjetja, 5 lastniki gozdov (javni), 6 solastniki gozdov, agrarne skupnosti, 7 lastniki gozdov (zasebni), 8 drugi subjekti javnega prava, 9 drugi subjekti zasebnega prava, 10 kmetijska svetovalna služba (specializirana oseba javnega prava), 11 zasebni partner v javno-zasebnem partnerstvu z občino, 12 občina (teritorialna oseba javnega prava), 13 druge pravne osebe, ki opravljajo nepridobitno dejavnost na področju varovanja zdravja ali socialnega vključevanja ranljivih družbenih skupin, 14 lokalna partnerstva LAS, 15 pravne osebe s področja vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, ki opravljajo dejavnost na področju vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, socialnega varstva, 16 Ministrstvo pristojno za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in organi v sestavi, 17 Zavod za gozdove Slovenije, 18 raziskovalne institucije (subjekti javnega prava), 19 raziskovalne institucije (subjekti zasebnega prava), 20 Ministrstvo za okolje in prostor in organi v sestavi, 21 Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije

9. ukrep: Ohranjanje, trajnostna raba in razvoj genskih virov v kmetijstvu (M10.2)

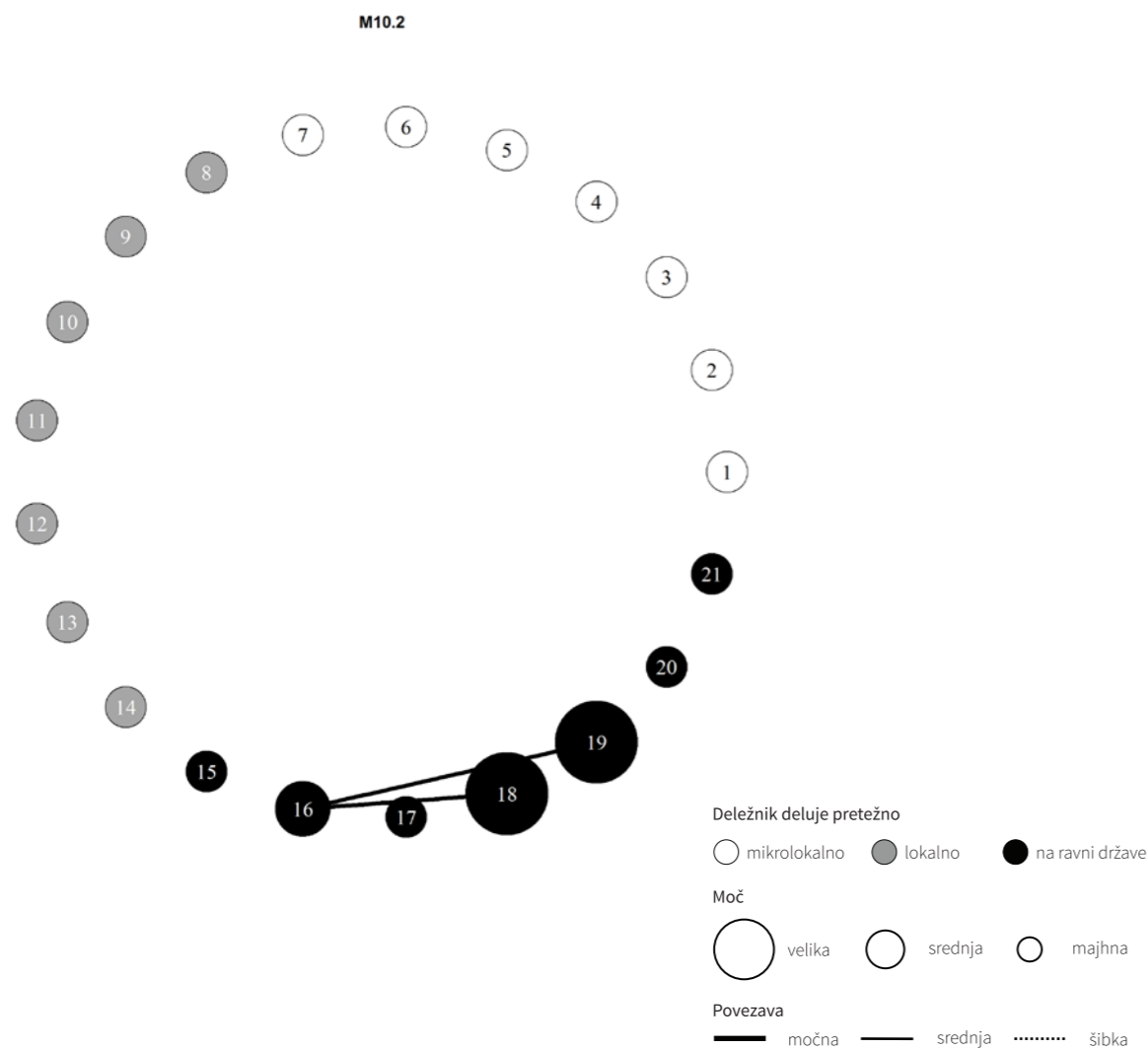
Politika: PRP RS 2014–2020

Cilj ukrepa: Podukrep je namenjen dejavnostim za ohranjanje rastlinskih genskih virov in situ in ex situ.

Kazalnik: Skupni javni izdatki, št. podprtih pogodb.

Kako doprinese k manjši ranljivosti na podnebne spremembe?

Neposredno in posredno z ohranjanjem genskega materiala v ekosistemih in naravnih habitatih ter zunaj naravnega habitata za nadaljnje žlahtniteljske postopke za razvoj vrst prilagojenih na spremenjene podnebne razmere.

Deležniki

1 kmetje, 2 kmetijska gospodarstva, 3 skupine proizvajalcev: pravne osebe, npr. zadruga in socialna podjetja, 4 mikropodjetja, 5 lastniki gozdov (javni), 6 solastniki gozdov, agrarne skupnosti, 7 lastniki gozdov (zasebni), 8 drugi subjekti javnega prava, 9 drugi subjekti zasebnega prava, 10 kmetijska svetovalna služba (specializirana oseba javnega prava), 11 zasebni partner v javno-zasebnem partnerstvu z občino, 12 občina (teritorialna oseba javnega prava), 13 druge pravne osebe, ki opravljajo nepridobitno dejavnost na področju varovanja zdravja ali socialnega vključevanja ranljivih družbenih skupin, 14 lokalna partnerstva LAS, 15 pravne osebe s področja vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, ki opravljajo dejavnost na področju vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, socialnega varstva, 16 Ministrstvo pristojno za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in organi v sestavi, 17 Zavod za gozdove Slovenije, 18 raziskovalne institucije (subjekti javnega prava), 19 raziskovalne institucije (subjekti zasebnega prava), 20 Ministrstvo za okolje in prostor in organi v sestavi, 21 Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije

10. ukrep: Preizkušanje gojenja novih rastlinskih vrst oz. kmetijskih sort (DP1)

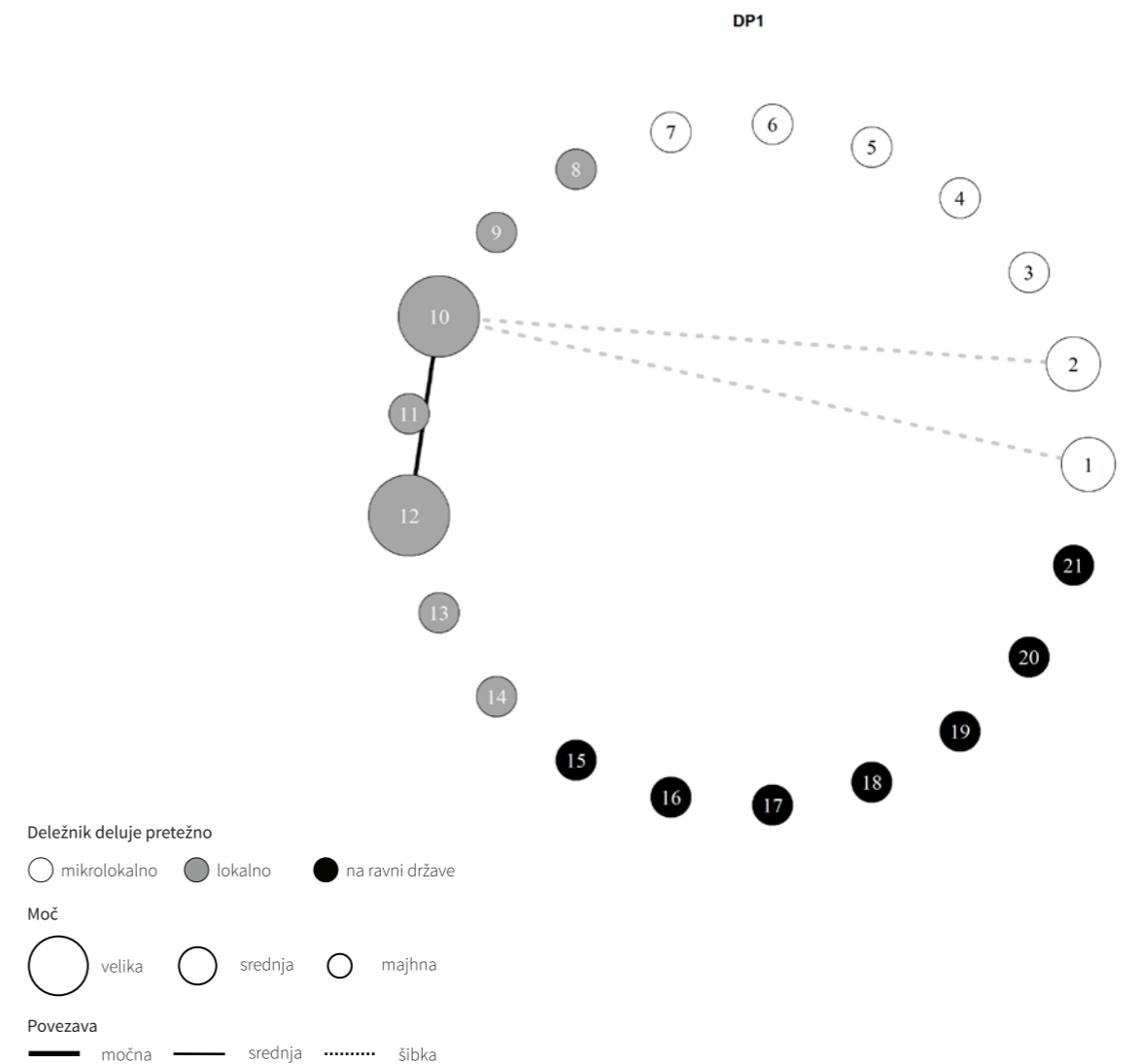
Politika: Sredstva občinskega proračuna.

Cilj ukrepa: Prilagajanje podnebnim spremembam in iskanje novih tržnih niš.

Kazalnik: Št. novih rastlinskih vrst oz. kmetijskih sort.

Kako doprinese k manjši ranljivosti na podnebne spremembe?

Neposredno prilagajanje z gojenjem kultur odpornih na neugodne vremenske pojave (burja, poplave, suša).

Deležniki

1 kmetje, 2 kmetijska gospodarstva, 3 skupine proizvajalcev: pravne osebe, npr. zadruga in socialna podjetja, 4 mikropodjetja, 5 lastniki gozdov (javni), 6 solastniki gozdov, agrarne skupnosti, 7 lastniki gozdov (zasebni), 8 drugi subjekti javnega prava, 9 drugi subjekti zasebnega prava, 10 kmetijska svetovalna služba (specializirana oseba javnega prava), 11 zasebni partner v javno-zasebnem partnerstvu z občino, 12 občina (teritorialna oseba javnega prava), 13 druge pravne osebe, ki opravljajo nepridobitno dejavnost na področju varovanja zdravja ali socialnega vključevanja ranljivih družbenih skupin, 14 lokalna partnerstva LAS, 15 pravne osebe s področja vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, ki opravljajo dejavnost na področju vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, socialnega varstva, 16 Ministrstvo pristojno za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in organi v sestavi, 17 Zavod za gozdove Slovenije, 18 raziskovalne institucije (subjekti javnega prava), 19 raziskovalne institucije (subjekti zasebnega prava), 20 Ministrstvo za okolje in prostor in organi v sestavi, 21 Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije

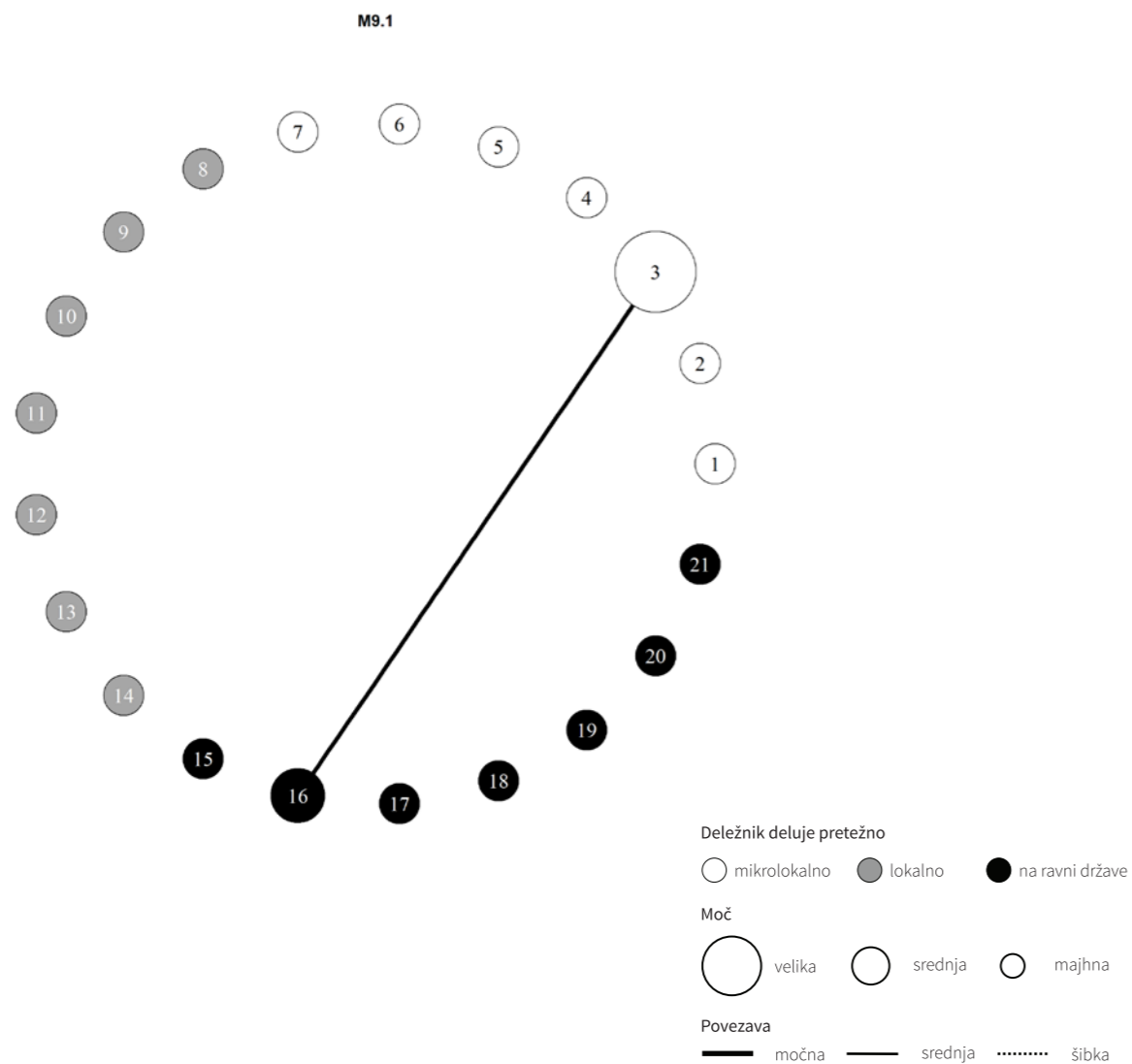
11. ukrep: Ustanovitev skupin in organizacij proizvajalcev v kmetijskem in gozdarskem sektorju (M9.1)

Politika: PRP RS 2014–2020

Cilj ukrepa: Povečati povezanost in tržno usmerjenost v kmetijskem ter gozdarskem sektorju prek organizirane prodaje in skupnega nastopa na trgu.

Kazalnik: Št. novoustanovljenih skupin/organizacij.

Kako doprinese k manjši ranljivosti na podnebne spremembe?
Posredno z izboljšanjem možnosti lokalne oskrbe trga, kar pomeni manjše obremenitve okolja s CO2 zaradi krajših oskrbovalnih verig.

Deležniki

1 kmetje, 2 kmetijska gospodarstva, 3 skupine proizvajalcev: pravne osebe, npr. zadruga in socialna podjetja, 4 mikropodjetja, 5 lastniki gozdov (javni), 6 solastniki gozdov, agrarne skupnosti, 7 lastniki gozdov (zasebni), 8 drugi subjekti javnega prava, 9 drugi subjekti zasebnega prava, 10 kmetijska svetovalna služba (specializirana oseba javnega prava), 11 zasebni partner v javno-zasebnem partnerstvu z občino, 12 občina (teritorialna oseba javnega prava), 13 druge pravne osebe, ki opravljajo nepridobitno dejavnost na področju varovanja zdravja ali socialnega vključevanja ranljivih družbenih skupin, 14 lokalna partnerstva LAS, 15 pravne osebe s področja vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, ki opravljajo dejavnost na področju vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, socialnega varstva, 16 Ministrstvo pristojno za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in organi v sestavi, 17 Zavod za gozdove Slovenije, 18 raziskovalne institucije (subjekti javnega prava), 19 raziskovalne institucije (subjekti zasebnega prava), 20 Ministrstvo za okolje in prostor in organi v sestavi, 21 Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije

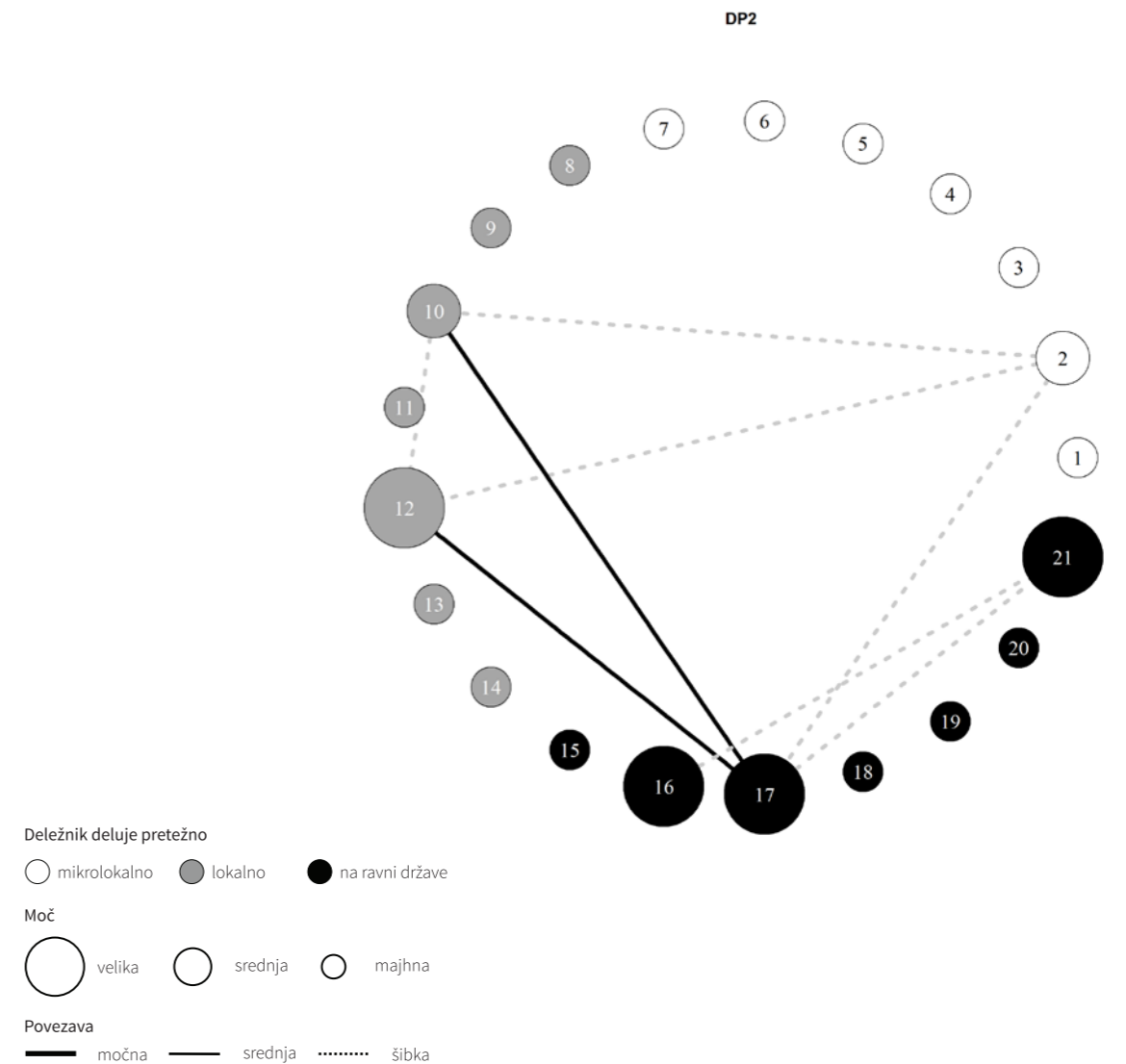
12. ukrep: Celostna obnova protivetrnih pasov v Vipavski dolini (DP2)

Politika: brez

Cilj ukrepa: Zmanjšati vpliv vetrne erozije.

Kazalnik: Obseg podprtih operacij.

Kako doprinese k manjši ranljivosti na podnebne spremembe?
Neposredno, lokalno zmanjša hitrost vetra in s tem zniža verjetnost vetrne erozije.

Deležniki

1 kmetje, 2 kmetijska gospodarstva, 3 skupine proizvajalcev: pravne osebe, npr. zadruga in socialna podjetja, 4 mikropodjetja, 5 lastniki gozdov (javni), 6 solastniki gozdov, agrarne skupnosti, 7 lastniki gozdov (zasebni), 8 drugi subjekti javnega prava, 9 drugi subjekti zasebnega prava, 10 kmetijska svetovalna služba (specializirana oseba javnega prava), 11 zasebni partner v javno-zasebnem partnerstvu z občino, 12 občina (teritorialna oseba javnega prava), 13 druge pravne osebe, ki opravljajo nepridobitno dejavnost na področju varovanja zdravja ali socialnega vključevanja ranljivih družbenih skupin, 14 lokalna partnerstva LAS, 15 pravne osebe s področja vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, ki opravljajo dejavnost na področju vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, socialnega varstva, 16 Ministrstvo pristojno za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in organi v sestavi, 17 Zavod za gozdove Slovenije, 18 raziskovalne institucije (subjekti javnega prava), 19 raziskovalne institucije (subjekti zasebnega prava), 20 Ministrstvo za okolje in prostor in organi v sestavi, 21 Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije

13. ukrep: Večja aktivacija sredstev Sklada za podnebne spremembe za izvedbo preventivnih protipoplavnih ukrepov (P2)

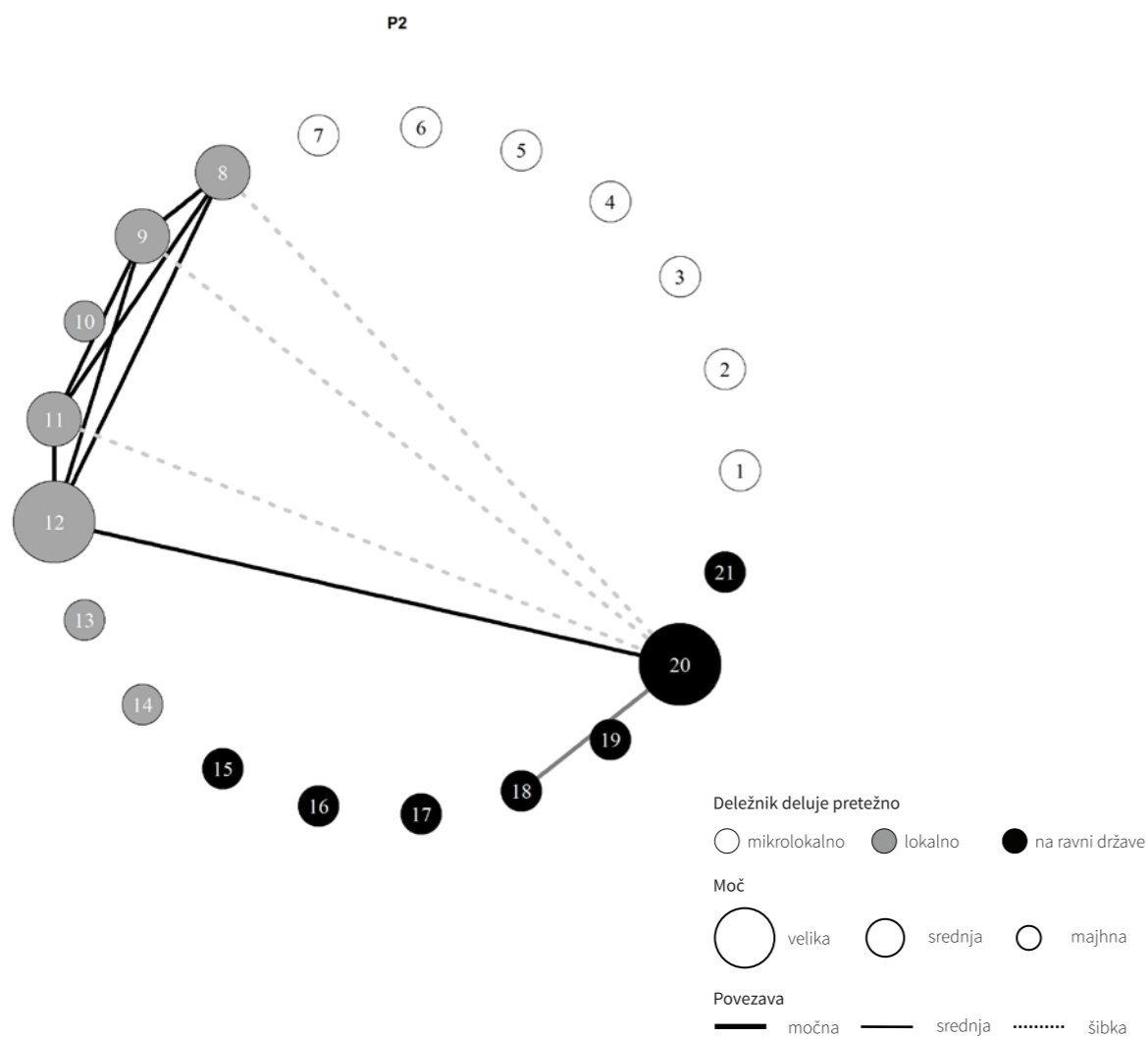
Politika: AN interventnih aktivnosti zaradi poplav

Cilj ukrepa: (So)financiranje protipoplavnih ukrepov.

Kazalnik: Skupni javni izdatki, št. podprtih projektov.

Kako doprinese k manjši ranljivosti na podnebne spremembe?

Posredno prek (so)financiranja protipoplavnih ukrepov.

Deležniki

1 kmetje, 2 kmetijska gospodarstva, 3 skupine proizvajalcev: pravne osebe, npr. zadruga in socialna podjetja, 4 mikropodjetja, 5 lastniki gozdov (javni), 6 solastniki gozdov, agrarne skupnosti, 7 lastniki gozdov (zasebni), 8 drugi subjekti javnega prava, 9 drugi subjekti zasebnega prava, 10 kmetijska svetovalna služba (specializirana oseba javnega prava), 11 zasebni partner v javno-zasebnem partnerstvu z občino, 12 občina (teritorialna oseba javnega prava), 13 druge pravne osebe, ki opravljajo nepridobitno dejavnost na področju varovanja zdravja ali socialnega vključevanja ranljivih družbenih skupin, 14 lokalna partnerstva LAS, 15 pravne osebe s področja vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, ki opravljajo dejavnost na področju vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, socialnega varstva, 16 Ministrstvo pristojno za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in organi v sestavi, 17 Zavod za gozdove Slovenije, 18 raziskovalne institucije (subjekti javnega prava), 19 raziskovalne institucije (subjekti zasebnega prava), 20 Ministrstvo za okolje in prostor in organi v sestavi, 21 Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije

14. ukrep: Večja aktivacija sredstev kohezijskega in regionalnega sklada EU ter čezmejnega sodelovanja (Cross-Border cooperation) in drugih programov EU v finančni perspektivi 2014–2020 za izvedbo preventivnih protipoplavnih ukrepov vključno z aktivacijo sredstev (P1)

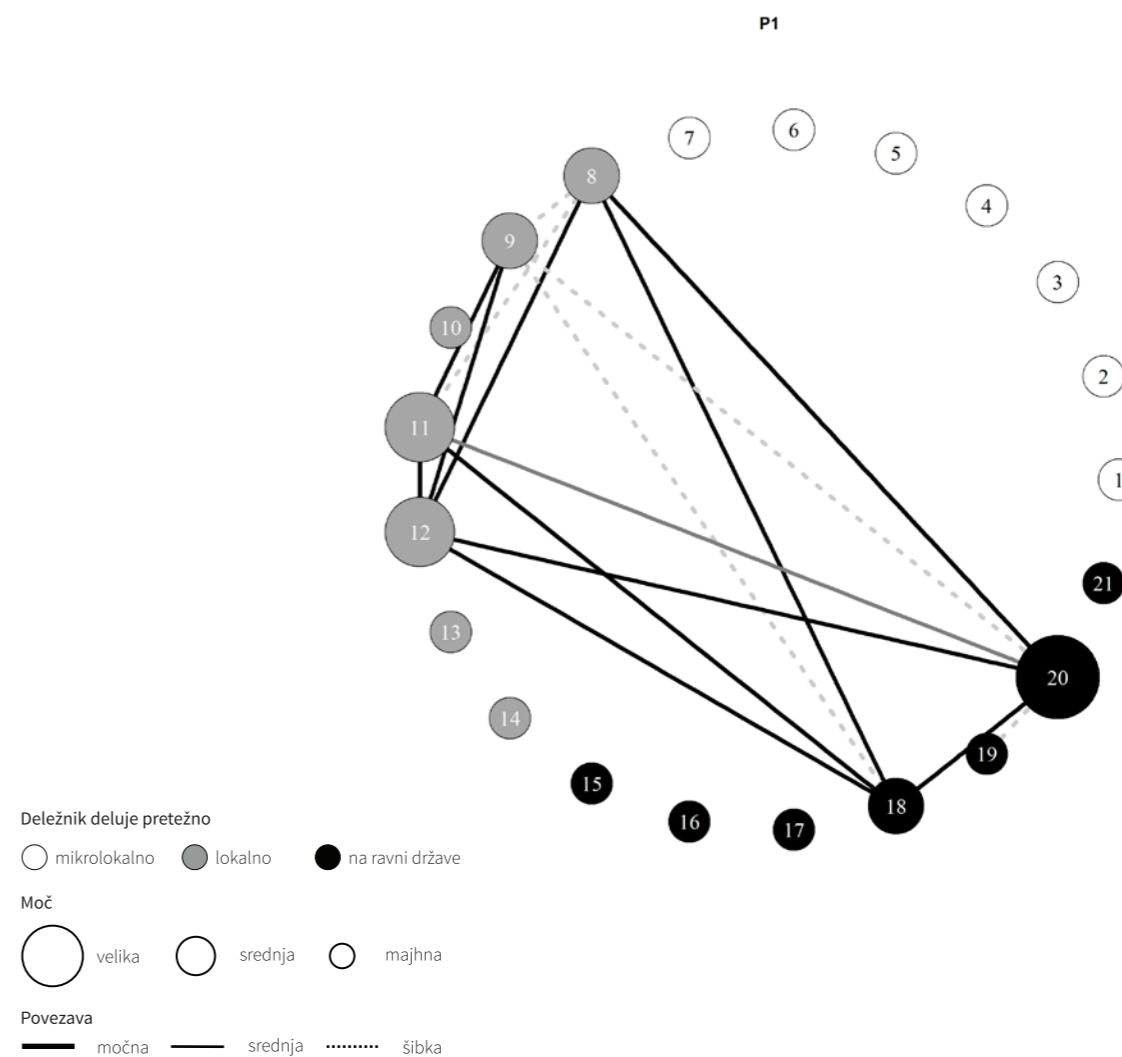
Politika: AN interventnih aktivnosti zaradi poplav

Cilj ukrepa: Podpora namenskim naložbam za prilagajanje podnebnim spremembam, vključno s pristopi, ki temeljijo na ekosistemu.

Kazalnik: Skupni javni izdatki, št. podprtih projektov.

Kako doprinese k manjši ranljivosti na podnebne spremembe?

Posredno prek financiranja gradbenih, negradbenih protipoplavnih ukrepov, alarmnih sistemov, poplavne evidence ter študij ogroženosti/tveganj.

Deležniki

1 kmetje, 2 kmetijska gospodarstva, 3 skupine proizvajalcev: pravne osebe, npr. zadruga in socialna podjetja, 4 mikropodjetja, 5 lastniki gozdov (javni), 6 solastniki gozdov, agrarne skupnosti, 7 lastniki gozdov (zasebni), 8 drugi subjekti javnega prava, 9 drugi subjekti zasebnega prava, 10 kmetijska svetovalna služba (specializirana oseba javnega prava), 11 zasebni partner v javno-zasebnem partnerstvu z občino, 12 občina (teritorialna oseba javnega prava), 13 druge pravne osebe, ki opravljajo nepridobitno dejavnost na področju varovanja zdravja ali socialnega vključevanja ranljivih družbenih skupin, 14 lokalna partnerstva LAS, 15 pravne osebe s področja vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, ki opravljajo dejavnost na področju vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, socialnega varstva, 16 Ministrstvo pristojno za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in organi v sestavi, 17 Zavod za gozdove Slovenije, 18 raziskovalne institucije (subjekti javnega prava), 19 raziskovalne institucije (subjekti zasebnega prava), 20 Ministrstvo za okolje in prostor in organi v sestavi, 21 Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije

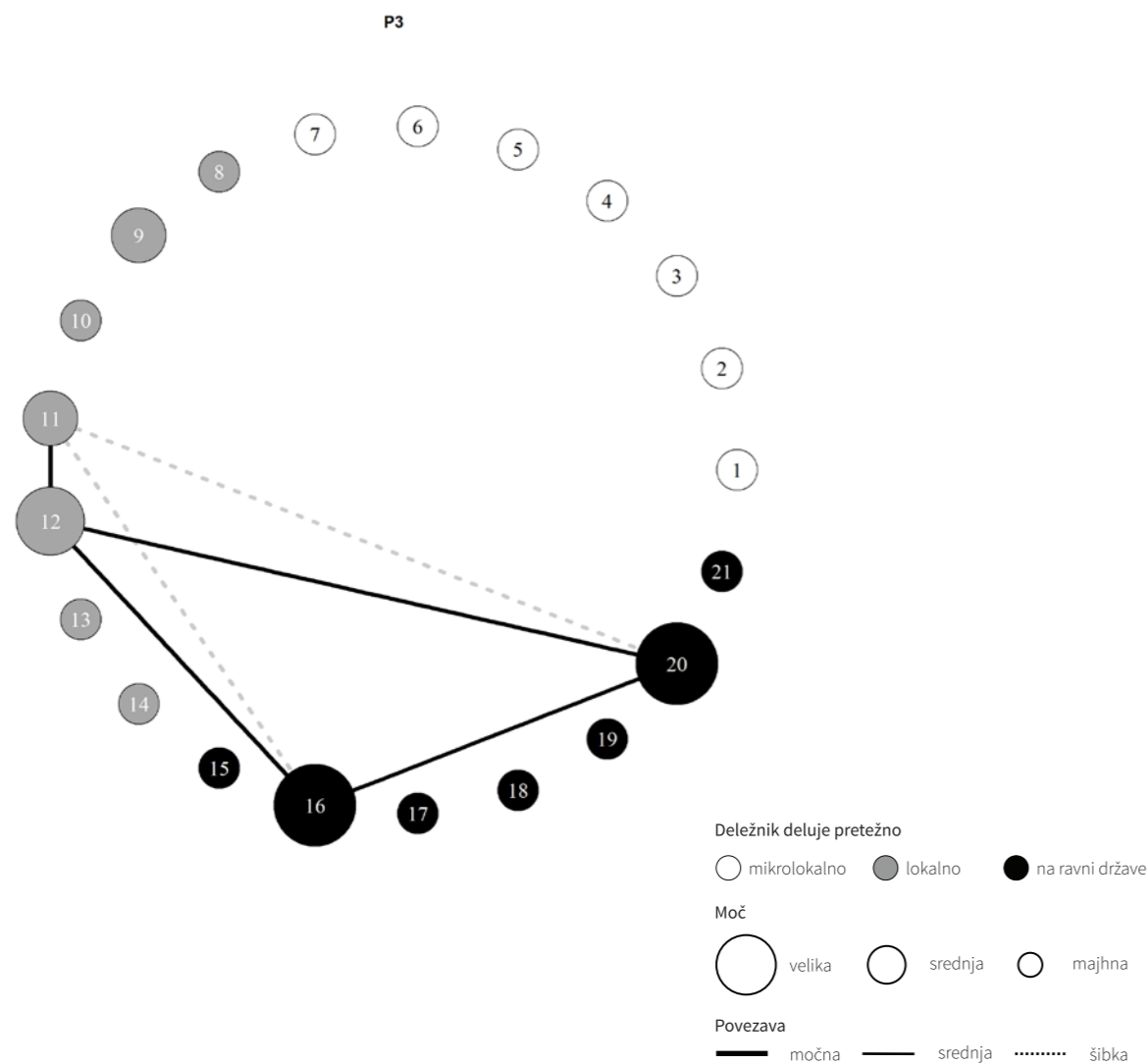
15. ukrep: Večja aktivacija sredstev iz Programa razvoja podeželja v finančni perspektivi 2014–2020 za izvedbo preventivnih protipoplavnih ukrepov (P3)

Politika: AN interventnih aktivnosti zaradi poplav

Cilj ukrepa: Izpeljava določenih protipoplavnih ukrepov iz naslova prilagajanja na podnebne spremembe.

Kazalnik: Skupni javni izdatki, št. podprtih projektov.

Kako doprinese k manjši ranljivosti na podnebne spremembe?
Posredno prek (so)financiranja protipoplavnih ukrepov.

Deležniki

1 kmetje, 2 kmetijska gospodarstva, 3 skupine proizvajalcev: pravne osebe, npr. zadruga in socialna podjetja, 4 mikropodjetja, 5 lastniki gozdov (javni), 6 solastniki gozdov, agrarne skupnosti, 7 lastniki gozdov (zasebni), 8 drugi subjekti javnega prava, 9 drugi subjekti zasebnega prava, 10 kmetijska svetovalna služba (specializirana oseba javnega prava), 11 zasebni partner v javno-zasebnem partnerstvu z občino, 12 občina (teritorialna oseba javnega prava), 13 druge pravne osebe, ki opravljajo nepridobitno dejavnost na področju varovanja zdravja ali socialnega vključevanja ranljivih družbenih skupin, 14 lokalna partnerstva LAS, 15 pravne osebe s področja vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, ki opravljajo dejavnost na področju vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, socialnega varstva, 16 Ministrstvo pristojno za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in organi v sestavi, 17 Zavod za gozdove Slovenije, 18 raziskovalne institucije (subjekti javnega prava), 19 raziskovalne institucije (subjekti zasebnega prava), 20 Ministrstvo za okolje in prostor in organi v sestavi, 21 Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije

16. ukrep: Zvišanje poplavne varnosti območja ob reki Vipavi (R3)

Politika: RRP Severne Primorske 2014–2020

Cilj ukrepa: Zagotovitev poplavne varnosti območij pomembnejšega vpliva poplav v porečju reke Soče; izbira optimalnih projektnih rešitev izvedbe ukrepov poplavne varnosti, ki bodo omogočale večnamensko rabo in povezovanje finančnih virov različnih sektorjev in posledično najustreznejše rešitve s tehničnega, okoljskega in stroškovnega vidika.

Kazalnik: Obseg investicij v protipoplavno varnost in ukrepe odpravljanja posledic glede na izhodiščno stanje izraženo z indeksom.

Kako doprinese k manjši ranljivosti na podnebne spremembe?
Neposredno z zmanjšanjem posledic vse pogostejših naravnih nesreč – poplav.

Za krajino deležnikov za 16. ukrep glej krajine deležnikov za ukrepe 13, 14 in 15.

17. ukrep: Priprava izbora kazalcev za razglas različnih stopenj jakosti in pragov suš/pomanjkanja vode (OS3.2b8)

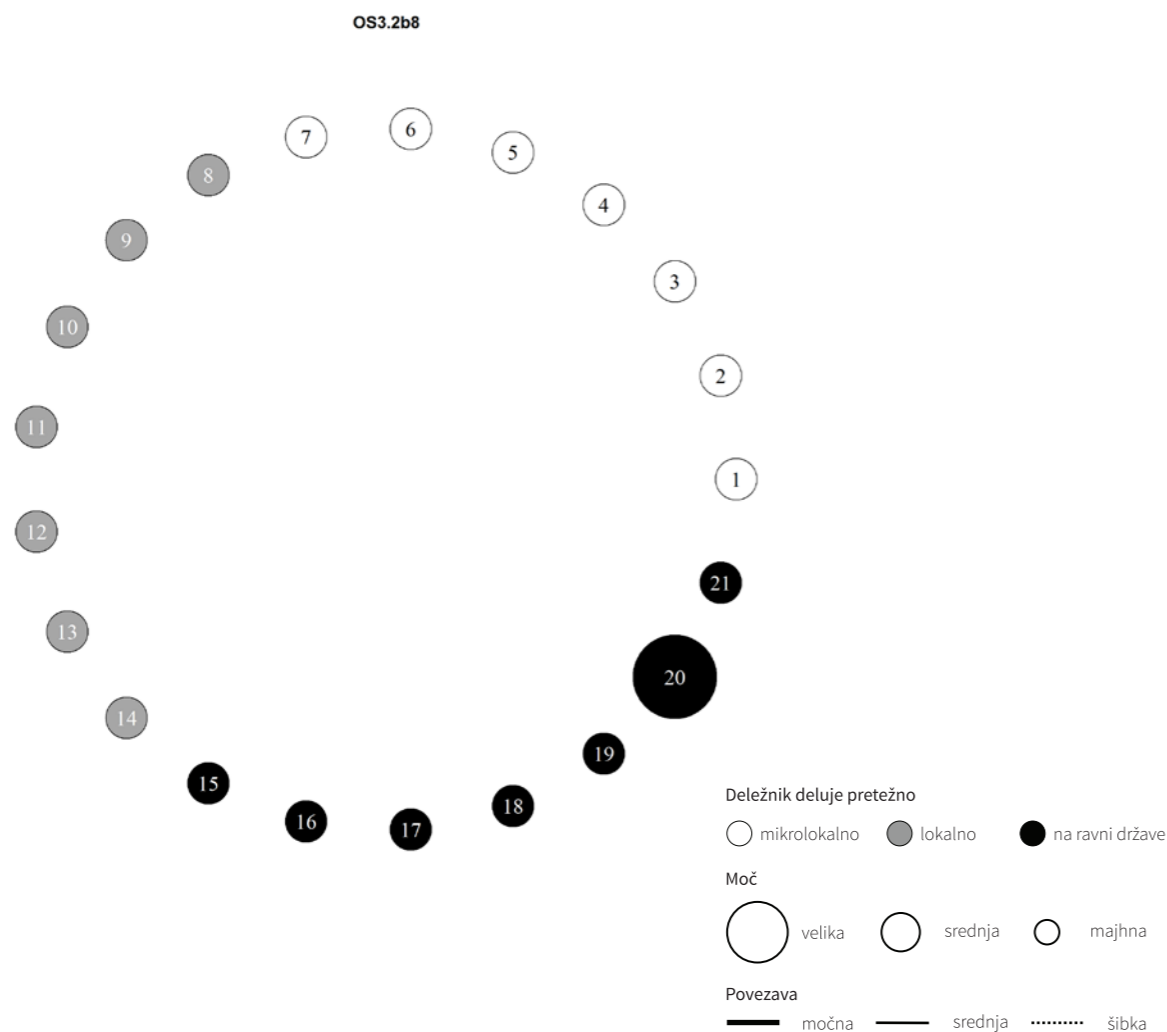
Politika: NUV II

Cilj ukrepa: Analiza kazalcev za različne vrste suše/pomanjkanje vode, ki so na razpolago v informacijskih sistemih ARSO. Analiza vrednosti kazalcev v preteklih epizodah suše in njihova povezava z nastalimi vplivi. Priprava predloga pragov za razglas različnih vrst in stopenj suše/pomanjkanja vode. Analiza vpliva podnebnih sprememb na suše/pomanjkanje vode.

Kazalnik: Razviti kazalci za razglas različnih stopenj jakosti in pragov suš/pomanjkanja vode.

Kako doprinese k manjši ranljivosti na podnebne spremembe?

Posredno prek razvoja kazalcev za razglas stopenj jakosti in pragov suš/pomanjkanja vode.

Deležniki

1 kmetje, 2 kmetijska gospodarstva, 3 skupine proizvajalcev: pravne osebe, npr. zadruga in socialna podjetja, 4 mikropodjetja, 5 lastniki gozdov (javni), 6 solastniki gozdov, agrarne skupnosti, 7 lastniki gozdov (zasebni), 8 drugi subjekti javnega prava, 9 drugi subjekti zasebnega prava, 10 kmetijska svetovalna služba (specializirana oseba javnega prava), 11 zasebni partner v javno-zasebnem partnerstvu z občino, 12 občina (teritorialna oseba javnega prava), 13 druge pravne osebe, ki opravljajo nepridobitno dejavnost na področju varovanja zdravja ali socialnega vključevanja ranljivih družbenih skupin, 14 lokalna partnerstva LAS, 15 pravne osebe s področja vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, ki opravljajo dejavnost na področju vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, socialnega varstva, 16 Ministrstvo pristojno za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in organi v sestavi, 17 Zavod za gozdove Slovenije, 18 raziskovalne institucije (subjekti javnega prava), 19 raziskovalne institucije (subjekti zasebnega prava), 20 Ministrstvo za okolje in prostor in organi v sestavi, 21 Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije

18. ukrep: Skupno ukrepanje za blažitev podnebnih sprememb ali prilagajanje nanje ter za skupne pristope vključitve k okoljskim projektom in stalnim okoljskim praksam (M16.5)

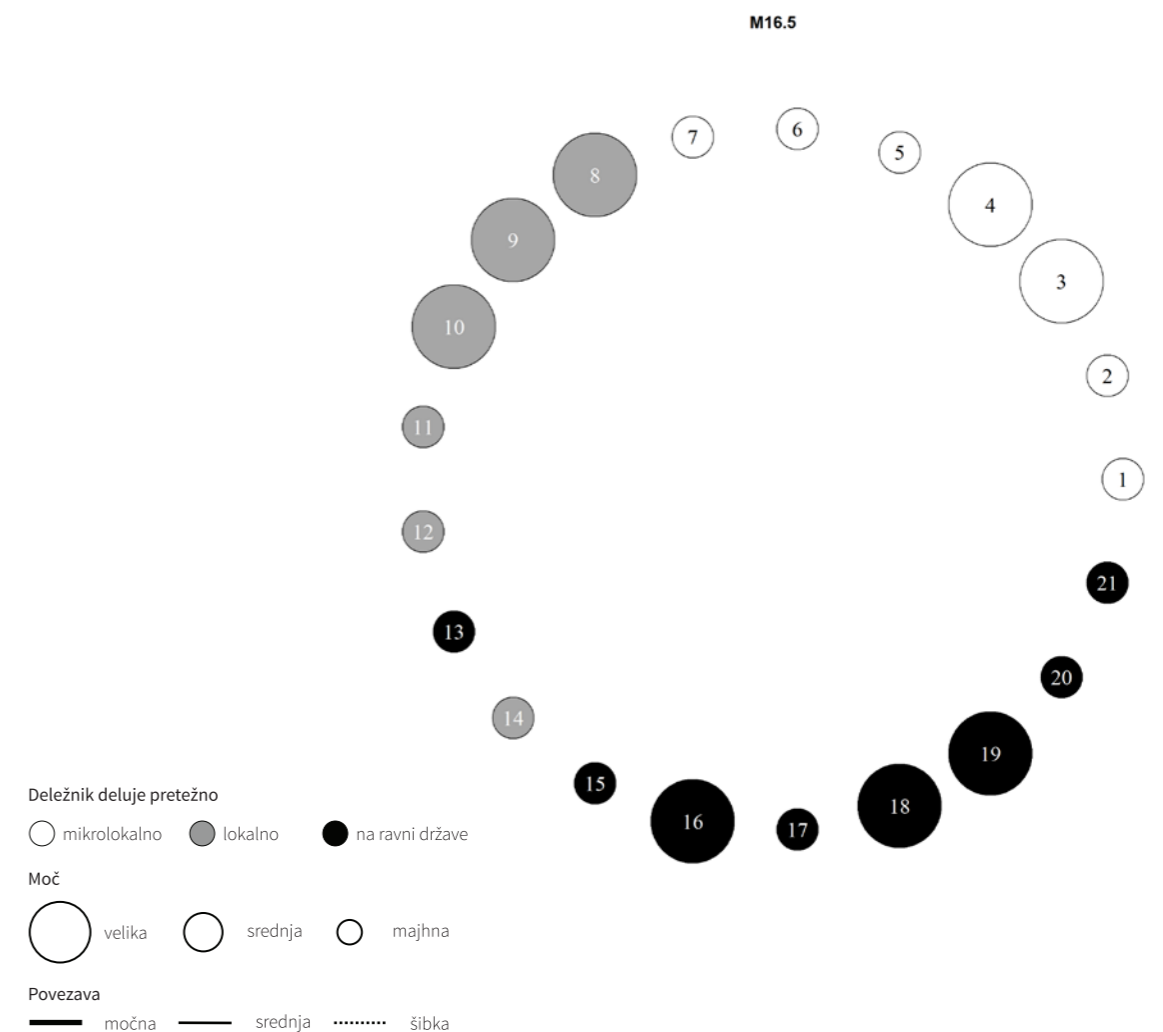
Politika: PRP RS 2014–2020

Cilj ukrepa: Sodelovanje akterjev pri izvajanju projektov s področja okolja in podnebnih sprememb, ki prispevajo k razvoju podeželja.

Kazalnik: Skupni javni izdatki, št. podprtih operacij sodelovanja.

Kako doprinese k manjši ranljivosti na podnebne spremembe?

Posredno. Podprti bodo projekti za izboljšanje stanja vrst in habitatnih tipov, boljše upravljanje naravnih vrednot in zmanjšanje negativnih vplivov kmetijstva na kakovost površinskih in podzemnih voda.

Deležniki

1 kmetje, 2 kmetijska gospodarstva, 3 skupine proizvajalcev: pravne osebe, npr. zadruga in socialna podjetja, 4 mikropodjetja, 5 lastniki gozdov (javni), 6 solastniki gozdov, agrarne skupnosti, 7 lastniki gozdov (zasebni), 8 drugi subjekti javnega prava, 9 drugi subjekti zasebnega prava, 10 kmetijska svetovalna služba (specializirana oseba javnega prava), 11 zasebni partner v javno-zasebnem partnerstvu z občino, 12 občina (teritorialna oseba javnega prava), 13 druge pravne osebe, ki opravljajo nepridobitno dejavnost na področju varovanja zdravja ali socialnega vključevanja ranljivih družbenih skupin, 14 lokalna partnerstva LAS, 15 pravne osebe s področja vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, ki opravljajo dejavnost na področju vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, socialnega varstva, 16 Ministrstvo pristojno za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in organi v sestavi, 17 Zavod za gozdove Slovenije, 18 raziskovalne institucije (subjekti javnega prava), 19 raziskovalne institucije (subjekti zasebnega prava), 20 Ministrstvo za okolje in prostor in organi v sestavi, 21 Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije

7.2 Drugo prioritarno področje ukrepanja

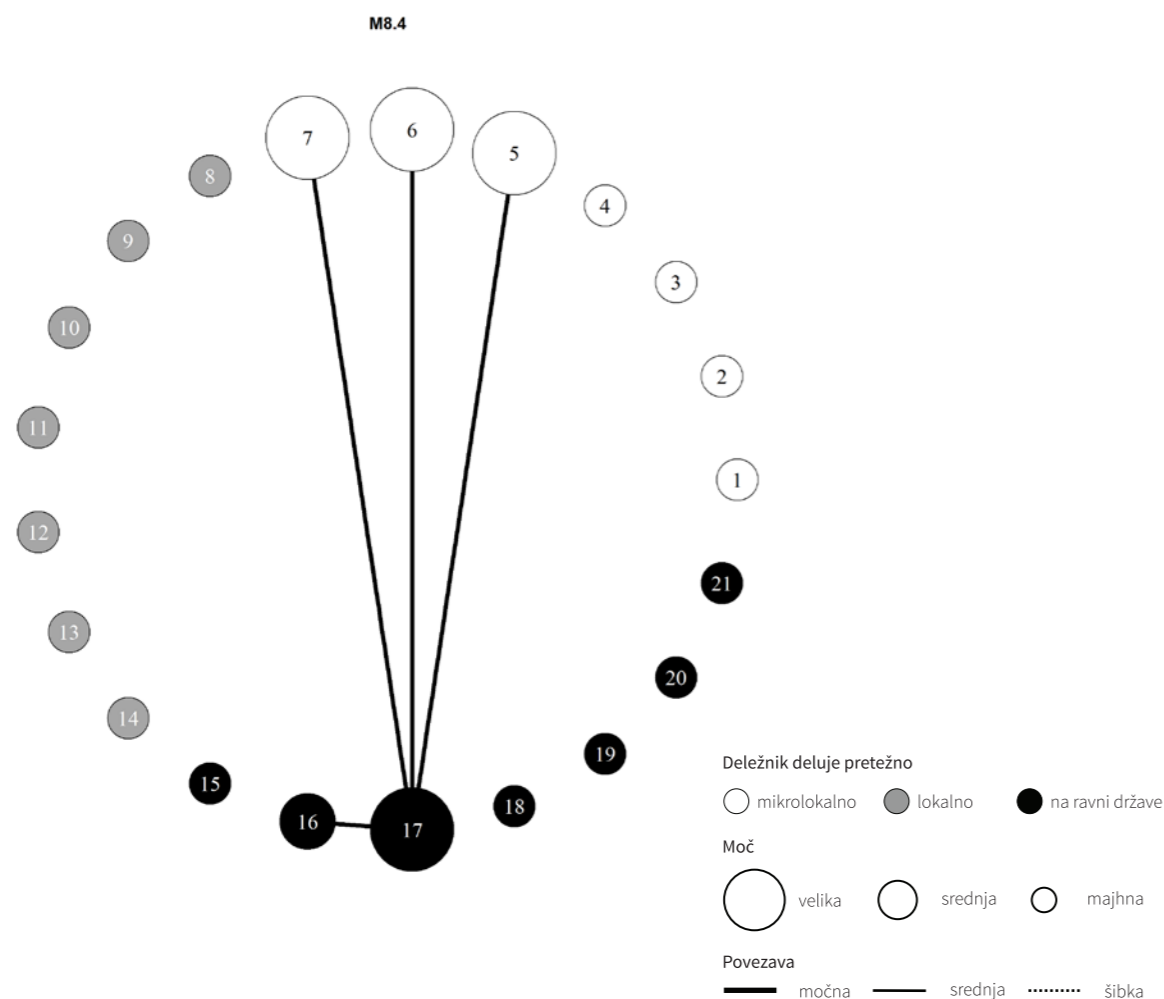
19. ukrep: Odprava škode v gozdovih zaradi gozdnih požarov ter naravnih nesreč in katastrofičnih dogodkov – Ureditev gozdnih vlak potrebnih za izvedbo sanacije gozdov (M8.4)

Politika: PRP RS 2014–2020

Cilj ukrepa: Ureditev gozdnih vlak potrebnih za sanacijo gozdov.

Kazalnik: Skupni javni izdatki, št. gospodarstev/upravičencev, ki prejema pomoč, skupna površina.

Kako doprinese k manjši ranljivosti na podnebne spremembe? Posredno prek obnove gozdov po žledu, saj taka obnova omogoči krepitev ekološke funkcije gozda in obnovo funkcije ponora CO2.

Deležniki

1 kmetje, 2 kmetijska gospodarstva, 3 skupine proizvajalcev: pravne osebe, npr. zadruga in socialna podjetja, 4 mikropodjetja, 5 lastniki gozdov (javni), 6 solastniki gozdov, agrarne skupnosti, 7 lastniki gozdov (zasebni), 8 drugi subjekti javnega prava, 9 drugi subjekti zasebnega prava, 10 kmetijska svetovalna služba (specializirana oseba javnega prava), 11 zasebni partner v javno-zasebnem partnerstvu z občino, 12 občina (teritorialna oseba javnega prava), 13 druge pravne osebe, ki opravljajo nepridobitno dejavnost na področju varovanja zdravja ali socialnega vključevanja ranljivih družbenih skupin, 14 lokalna partnerstva LAS, 15 pravne osebe s področja vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, ki opravljajo dejavnost na področju vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, socialnega varstva, 16 Ministrstvo pristojno za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in organi v sestavi, 17 Zavod za gozdove Slovenije, 18 raziskovalne institucije (subjekti javnega prava), 19 raziskovalne institucije (subjekti zasebnega prava), 20 Ministrstvo za okolje in prostor in organi v sestavi, 21 Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije

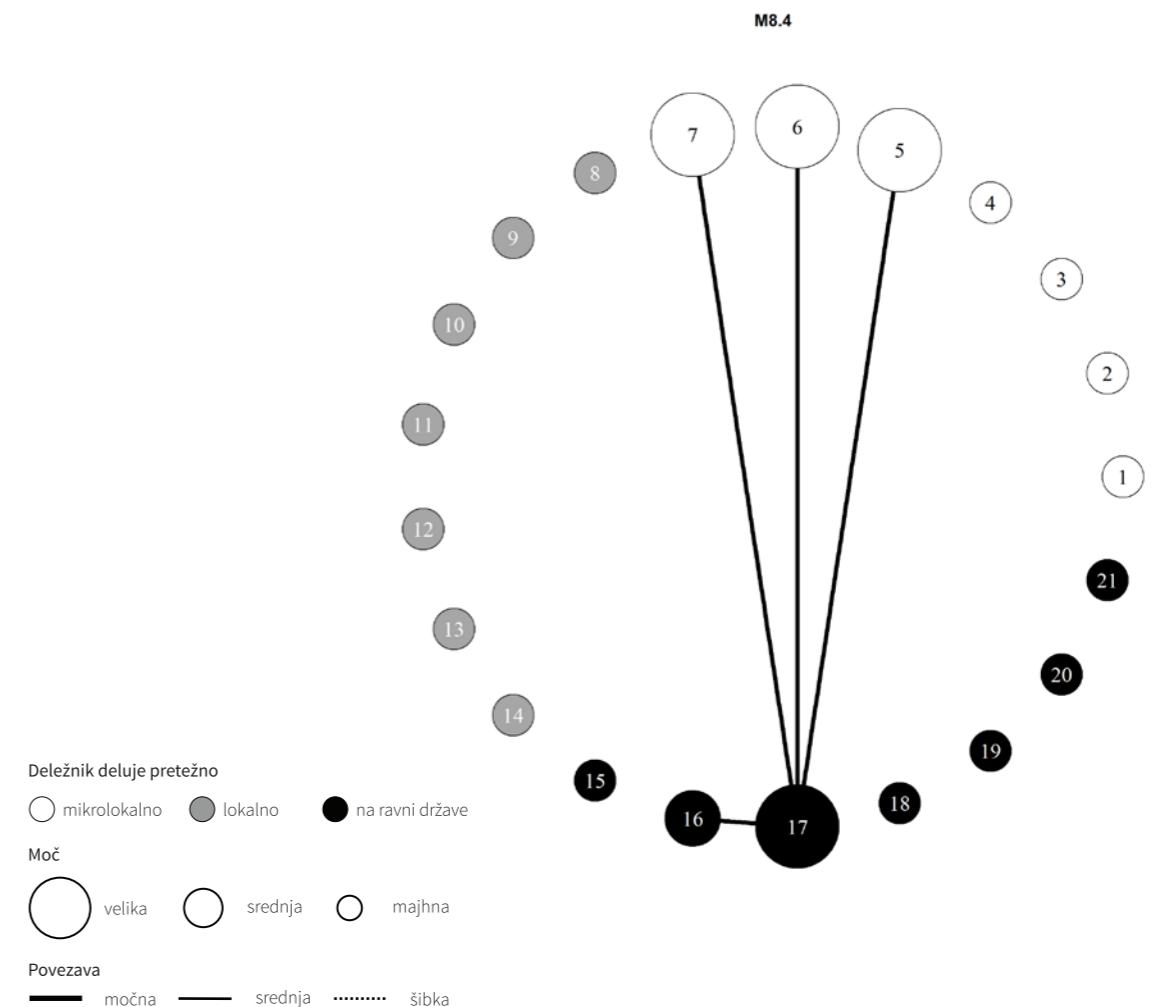
20. ukrep: Odprava škode v gozdovih zaradi gozdnih požarov ter naravnih nesreč in katastrofičnih dogodkov – Odprava škode in obnova gozdov po naravni nesreči (M8.4)

Politika: PRP RS 2014–2020

Cilj ukrepa: Odprava škode in obnova gozdov, poškodovanih po žledu, rastlinski boleznih in napadu prenamnožene populacije žuželk (kot posledica žledoloma).

Kazalnik: Skupni javni izdatki, št. gospodarstev/upravičencev, ki prejema pomoč, skupna površina.

Kako doprinese k manjši ranljivosti na podnebne spremembe? Neposredno z obnovo in krepitvijo ekološke funkcije gozda, obnovo funkcije ponora CO2.

Deležniki

1 kmetje, 2 kmetijska gospodarstva, 3 skupine proizvajalcev: pravne osebe, npr. zadruga in socialna podjetja, 4 mikropodjetja, 5 lastniki gozdov (javni), 6 solastniki gozdov, agrarne skupnosti, 7 lastniki gozdov (zasebni), 8 drugi subjekti javnega prava, 9 drugi subjekti zasebnega prava, 10 kmetijska svetovalna služba (specializirana oseba javnega prava), 11 zasebni partner v javno-zasebnem partnerstvu z občino, 12 občina (teritorialna oseba javnega prava), 13 druge pravne osebe, ki opravljajo nepridobitno dejavnost na področju varovanja zdravja ali socialnega vključevanja ranljivih družbenih skupin, 14 lokalna partnerstva LAS, 15 pravne osebe s področja vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, ki opravljajo dejavnost na področju vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, socialnega varstva, 16 Ministrstvo pristojno za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in organi v sestavi, 17 Zavod za gozdove Slovenije, 18 raziskovalne institucije (subjekti javnega prava), 19 raziskovalne institucije (subjekti zasebnega prava), 20 Ministrstvo za okolje in prostor in organi v sestavi, 21 Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije

21. ukrep: Zvišanje dobrobiti živali (M14.1)

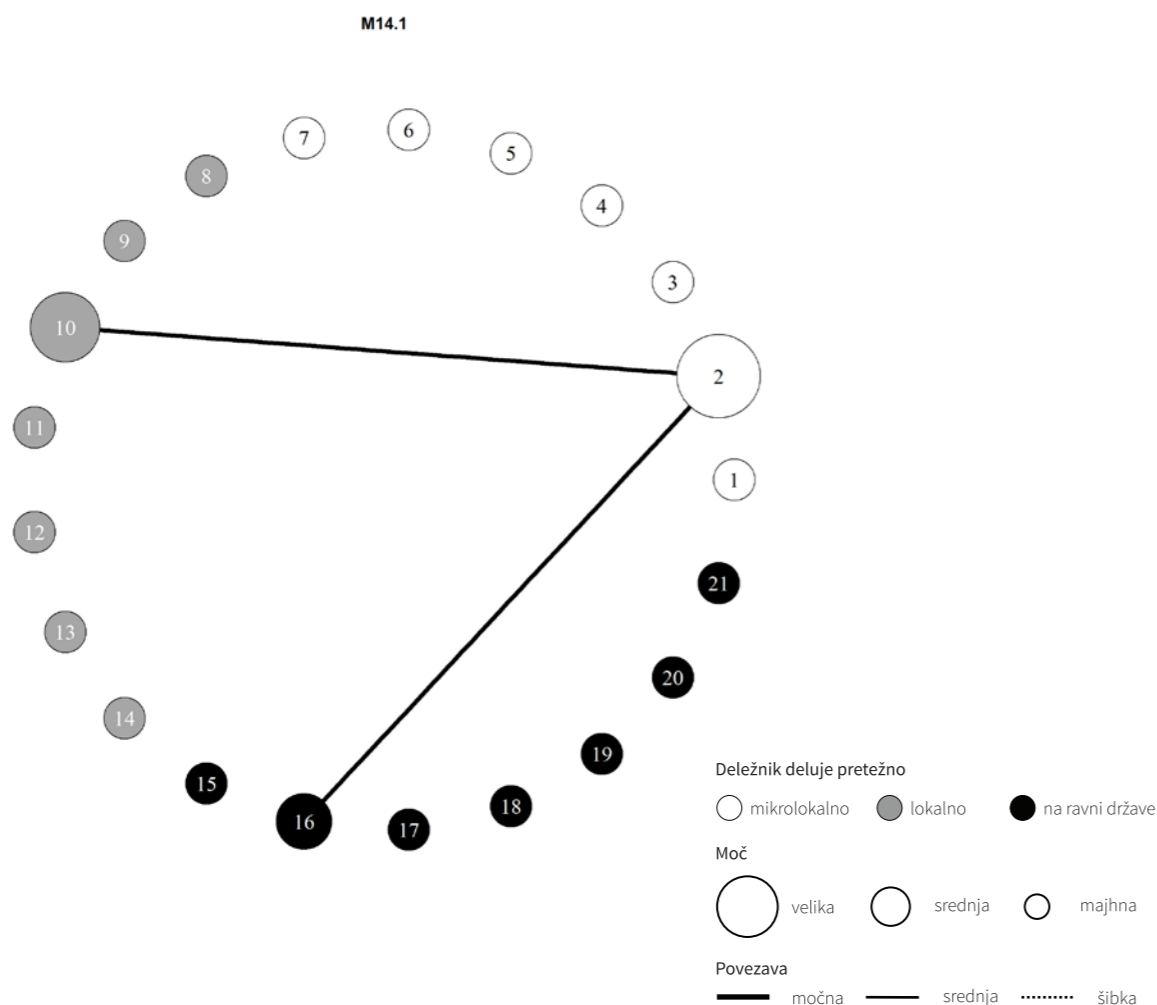
Politika: PRP RS 2014–2020

Cilj ukrepa: Spodbuditi rejce k izvajanju nadstandardnih oblik reje živali.

Kazalnik: Skupni javni izdatki.

Kako doprinese k manjši ranljivosti na podnebne spremembe?

Posredno prek izvajanja nadstandardnih oblik reje živali.

Deležniki

1 kmetje, 2 kmetijska gospodarstva, 3 skupine proizvajalcev: pravne osebe, npr. zadruga in socialna podjetja, 4 mikropodjetja, 5 lastniki gozdov (javni), 6 solastniki gozdov, agrarne skupnosti, 7 lastniki gozdov (zasebni), 8 drugi subjekti javnega prava, 9 drugi subjekti zasebnega prava, 10 kmetijska svetovalna služba (specializirana oseba javnega prava), 11 zasebni partner v javno-zasebnem partnerstvu z občino, 12 občina (teritorialna oseba javnega prava), 13 druge pravne osebe, ki opravljajo nepridobitno dejavnost na področju varovanja zdravja ali socialnega vključevanja ranljivih družbenih skupin, 14 lokalna partnerstva LAS, 15 pravne osebe s področja vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, ki opravljajo dejavnost na področju vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, socialnega varstva, 16 Ministrstvo pristojno za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in organi v sestavi, 17 Zavod za gozdove Slovenije, 18 raziskovalne institucije (subjekti javnega prava), 19 raziskovalne institucije (subjekti zasebnega prava), 20 Ministrstvo za okolje in prostor in organi v sestavi, 21 Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije

22. ukrep: Horizontalno in vertikalno sodelovanje med udeleženci v dobavni verigi za vzpostavitev in razvoj kratkih dobavnih verig in lokalnih trgov ter za promocijske dejavnosti na lokalni ravni, ki so povezane z razvojem kratkih dobavnih verig (M16.4)

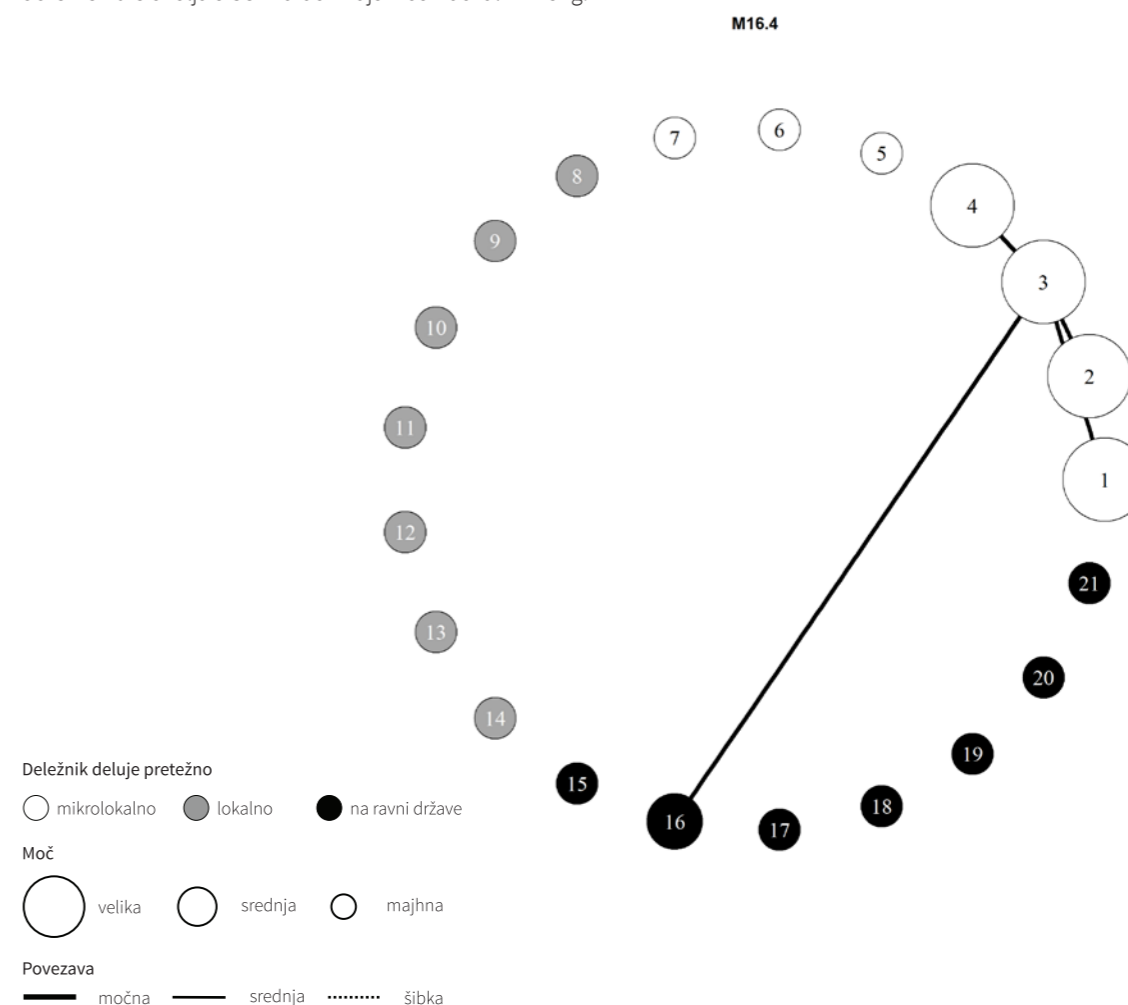
Politika: PRP RS 2014–2020

Cilj ukrepa: Vzpostavitev kratke dobavne verige in lokalnega trga ter projektov promocijskih dejavnosti na lokalni ravni, ki so povezani z razvojem kratkih dobavnih verig in lokalnih trgov.

Kazalnik: Skupni javni izdatki, št. podprtih operacij sodelovanja (razen evropskega partnerstva za inovacije), št. gospodarstev, ki sodelujejo v podprtih shemah.

Kako doprinese k manjši ranljivosti na podnebne spremembe?

Posredno z izboljšanjem možnosti lokalne oskrbe trga, kar pomeni manjše obremenitve okolja s CO2 zaradi krajših oskrbovalnih verig.

Deležniki

1 kmetje, 2 kmetijska gospodarstva, 3 skupine proizvajalcev: pravne osebe, npr. zadruga in socialna podjetja, 4 mikropodjetja, 5 lastniki gozdov (javni), 6 solastniki gozdov, agrarne skupnosti, 7 lastniki gozdov (zasebni), 8 drugi subjekti javnega prava, 9 drugi subjekti zasebnega prava, 10 kmetijska svetovalna služba (specializirana oseba javnega prava), 11 zasebni partner v javno-zasebnem partnerstvu z občino, 12 občina (teritorialna oseba javnega prava), 13 druge pravne osebe, ki opravljajo nepridobitno dejavnost na področju varovanja zdravja ali socialnega vključevanja ranljivih družbenih skupin, 14 lokalna partnerstva LAS, 15 pravne osebe s področja vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, ki opravljajo dejavnost na področju vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, socialnega varstva, 16 Ministrstvo pristojno za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in organi v sestavi, 17 Zavod za gozdove Slovenije, 18 raziskovalne institucije (subjekti javnega prava), 19 raziskovalne institucije (subjekti zasebnega prava), 20 Ministrstvo za okolje in prostor in organi v sestavi, 21 Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije

23. ukrep: Diverzifikacija kmetijskih dejavnosti v dejavnosti v zvezi z zdravstvenim varstvom, socialnim vključevanjem, kmetijstvom, ki ga podpira skupnost, ter izobraževanjem o okolju in hrani (M16.9)

Politika: PRP RS 2014–2020

Cilj ukrepa: Preučiti možnosti za razvoj dejavnosti na kmetiji, ki se nanašajo na področja izobraževanja, zdravstvenega varstva, socialnega varstva oziroma invalidskega varstva.

Kazalnik: Skupni javni izdatki, št. podprtih operacij sodelovanja (razen evropskega partnerstva za inovacije).

Kako doprinese k manjši ranljivosti na podnebne spremembe?

Posredno prek razvoja dejavnosti na kmetiji, ki se nanašajo na področja izobraževanja, zdravstvenega, socialnega oziroma invalidskega varstva.

24. ukrep: Lokalni razvoj v okviru pobude LEADER – Pripravljalna podpora (M19.1)

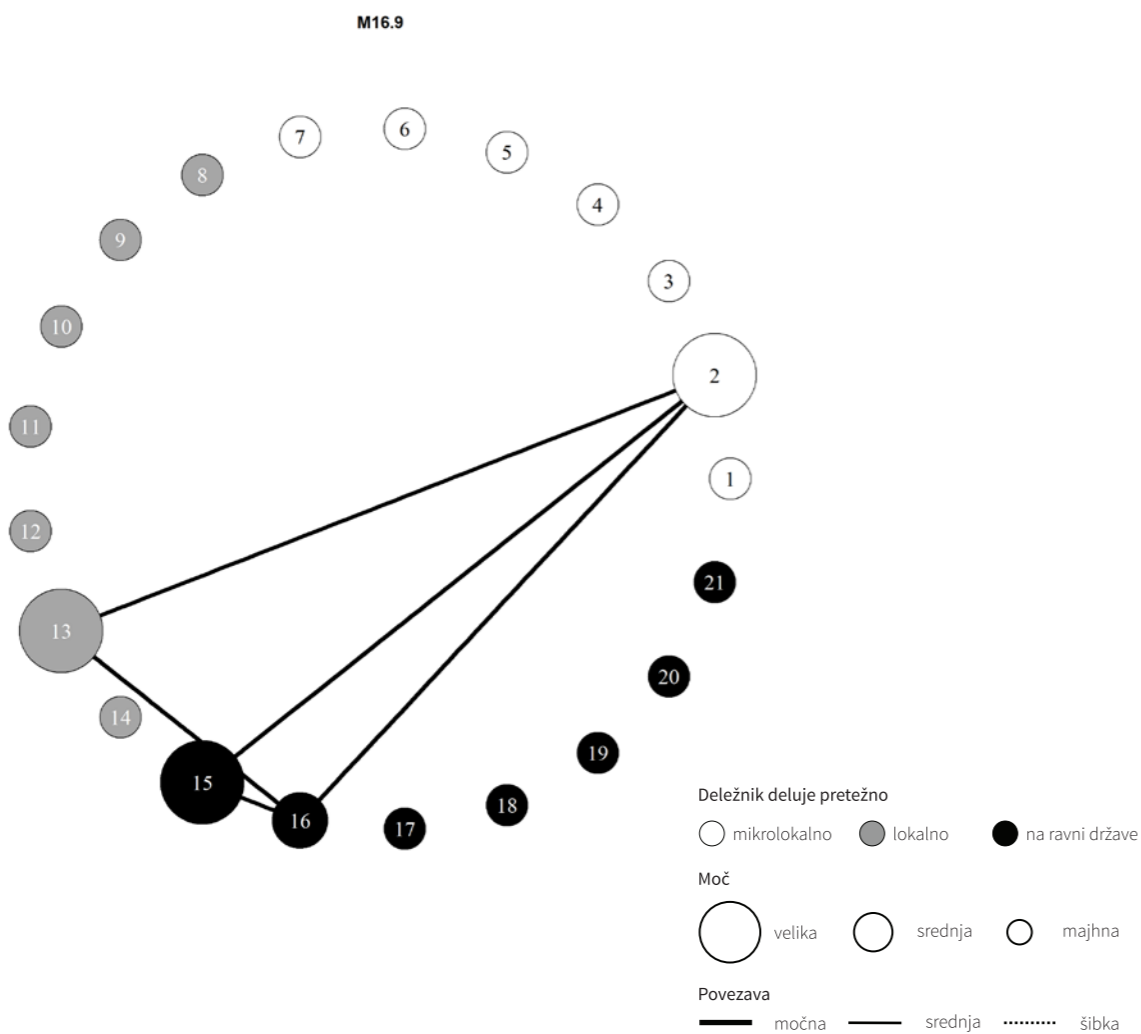
Politika: PRP RS 2014–2020

Cilj ukrepa: Okrepiti oblikovanje lokalnih partnerstev, krepitev institucionalne usposobljenosti, usposabljanje in mreženje za pripravo in izvedbo strategije lokalnega razvoja (SLR), ki ga vodi skupnost.

Kazalnik: Skupni javni izdatki.

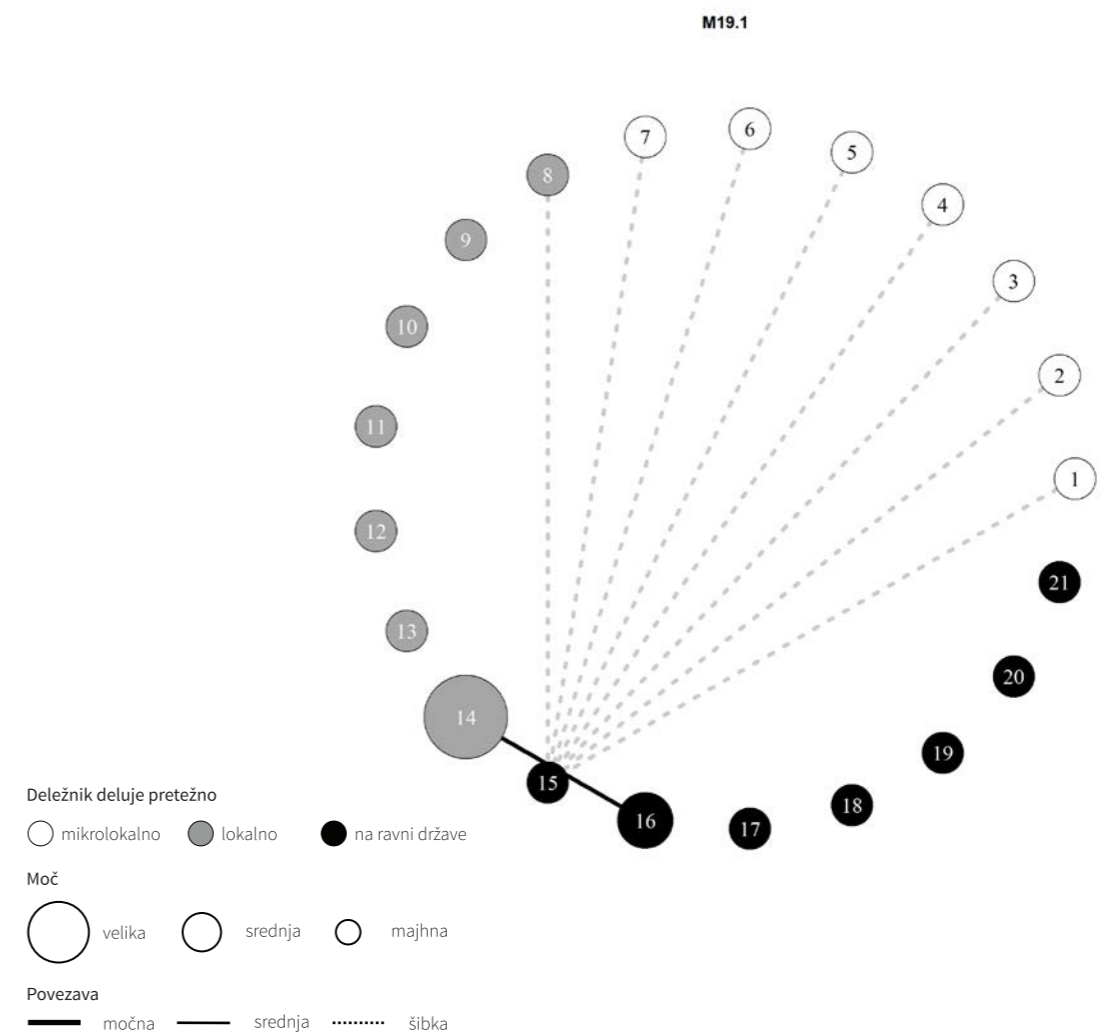
Kako doprinese k manjši ranljivosti na podnebne spremembe?

Posredno prek oblikovanja partnerstev za pripravo strategije lokalnega razvoja (SLR).

Deležniki

1 kmetje, 2 kmetijska gospodarstva, 3 skupine proizvajalcev: pravne osebe, npr. zadruga in socialna podjetja, 4 mikropodjetja, 5 lastniki gozdov (javni), 6 solastniki gozdov, agrarne skupnosti, 7 lastniki gozdov (zasebni), 8 drugi subjekti javnega prava, 9 drugi subjekti zasebnega prava, 10 kmetijska svetovalna služba (specializirana oseba javnega prava), 11 zasebni partner v javno-zasebnem partnerstvu z občino, 12 občina (teritorialna oseba javnega prava), 13 druge pravne osebe, ki opravljajo nepridobitno dejavnost na področju varovanja zdravja ali socialnega vključevanja ranljivih družbenih skupin, 14 lokalna partnerstva LAS, 15 pravne osebe s področja vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, ki opravljajo dejavnost na področju vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, socialnega varstva, 16 Ministrstvo pristojno za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in organi v sestavi, 17 Zavod za gozdove Slovenije, 18 raziskovalne institucije (subjekti javnega prava), 19 raziskovalne institucije (subjekti zasebnega prava), 20 Ministrstvo za okolje in prostor in organi v sestavi, 21 Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije

Deležniki

1 kmetje, 2 kmetijska gospodarstva, 3 skupine proizvajalcev: pravne osebe, npr. zadruga in socialna podjetja, 4 mikropodjetja, 5 lastniki gozdov (javni), 6 solastniki gozdov, agrarne skupnosti, 7 lastniki gozdov (zasebni), 8 drugi subjekti javnega prava, 9 drugi subjekti zasebnega prava, 10 kmetijska svetovalna služba (specializirana oseba javnega prava), 11 zasebni partner v javno-zasebnem partnerstvu z občino, 12 občina (teritorialna oseba javnega prava), 13 druge pravne osebe, ki opravljajo nepridobitno dejavnost na področju varovanja zdravja ali socialnega vključevanja ranljivih družbenih skupin, 14 lokalna partnerstva LAS, 15 pravne osebe s področja vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, ki opravljajo dejavnost na področju vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, socialnega varstva, 16 Ministrstvo pristojno za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in organi v sestavi, 17 Zavod za gozdove Slovenije, 18 raziskovalne institucije (subjekti javnega prava), 19 raziskovalne institucije (subjekti zasebnega prava), 20 Ministrstvo za okolje in prostor in organi v sestavi, 21 Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije

25. ukrep: Izvajanje operacij v okviru strategije lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost (M19.2).

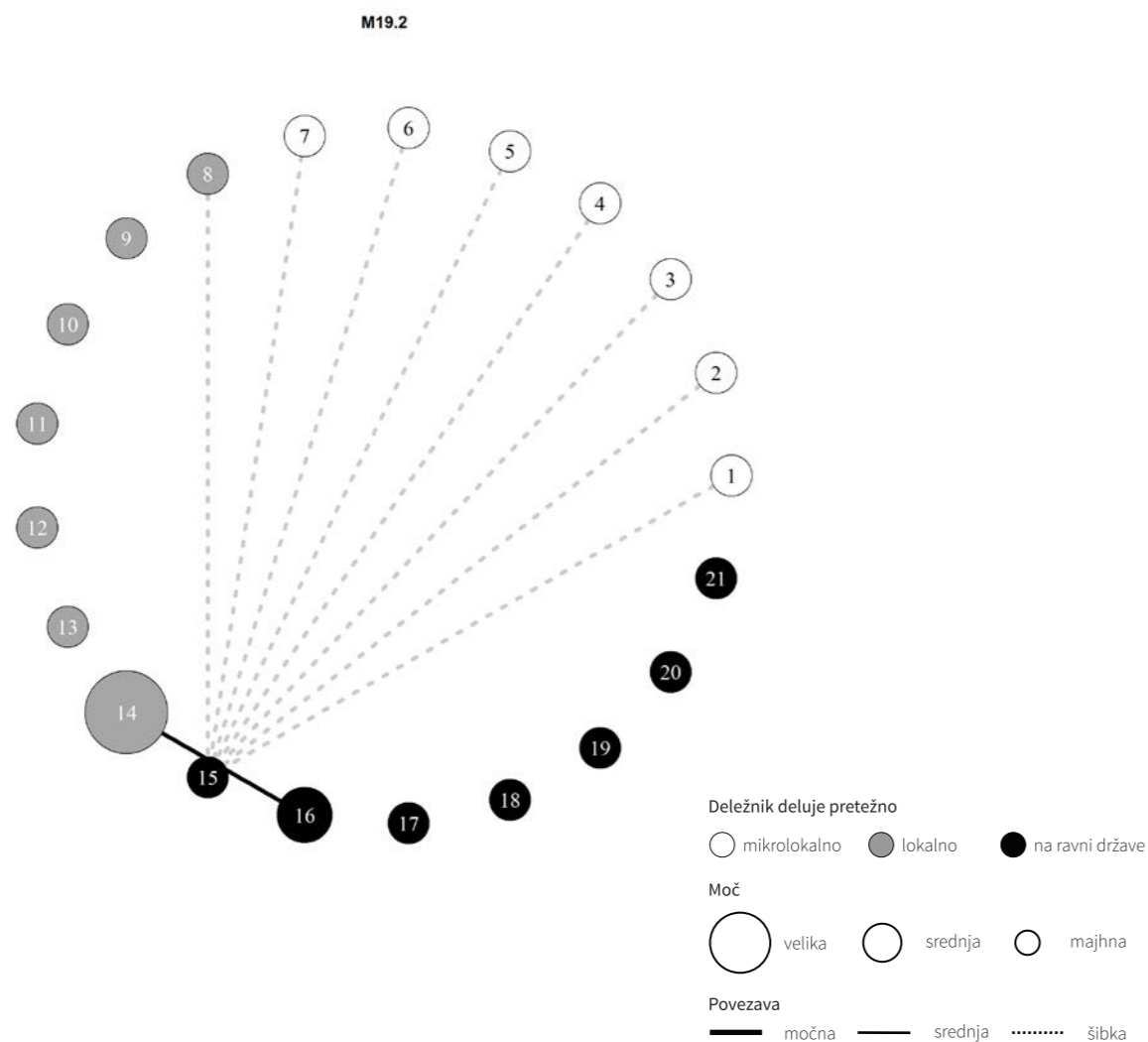
Politika: PRP RS 2014–2020

Cilj ukrepa: V okviru tega ukrepa ni natančno definiranih operacij in vrst ukrepov za izvajanje, saj je tip operacij odvisen od ciljev določenih v posamezni strategiji lokalnega razvoja.

Kazalnik: Skupni javni izdatki, št. podprtih projektov LEADER.

Kako doprinese k manjši ranljivosti na podnebne spremembe?

Posredno prek prispevka k manjši ranljivosti, odvisen od ciljev in ukrepov definiranih v SLR.

Deležniki

1 kmetje, 2 kmetijska gospodarstva, 3 skupine proizvajalcev: pravne osebe, npr. zadruga in socialna podjetja, 4 mikropodjetja, 5 lastniki gozdov (javni), 6 solastniki gozdov, agrarne skupnosti, 7 lastniki gozdov (zasebni), 8 drugi subjekti javnega prava, 9 drugi subjekti zasebnega prava, 10 kmetijska svetovalna služba (specializirana oseba javnega prava), 11 zasebni partner v javno-zasebnem partnerstvu z občino, 12 občina (teritorialna oseba javnega prava), 13 druge pravne osebe, ki opravljajo nepridobitno dejavnost na področju varovanja zdravja ali socialnega vključevanja ranljivih družbenih skupin, 14 lokalna partnerstva LAS, 15 pravne osebe s področja vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, ki opravljajo dejavnost na področju vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, socialnega varstva, 16 Ministrstvo pristojno za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in organi v sestavi, 17 Zavod za gozdove Slovenije, 18 raziskovalne institucije (subjekti javnega prava), 19 raziskovalne institucije (subjekti zasebnega prava), 20 Ministrstvo za okolje in prostor in organi v sestavi, 21 Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije

26. ukrep: Izvajanje dejavnosti sodelovanja lokalne akcijske skupine (M19.3)

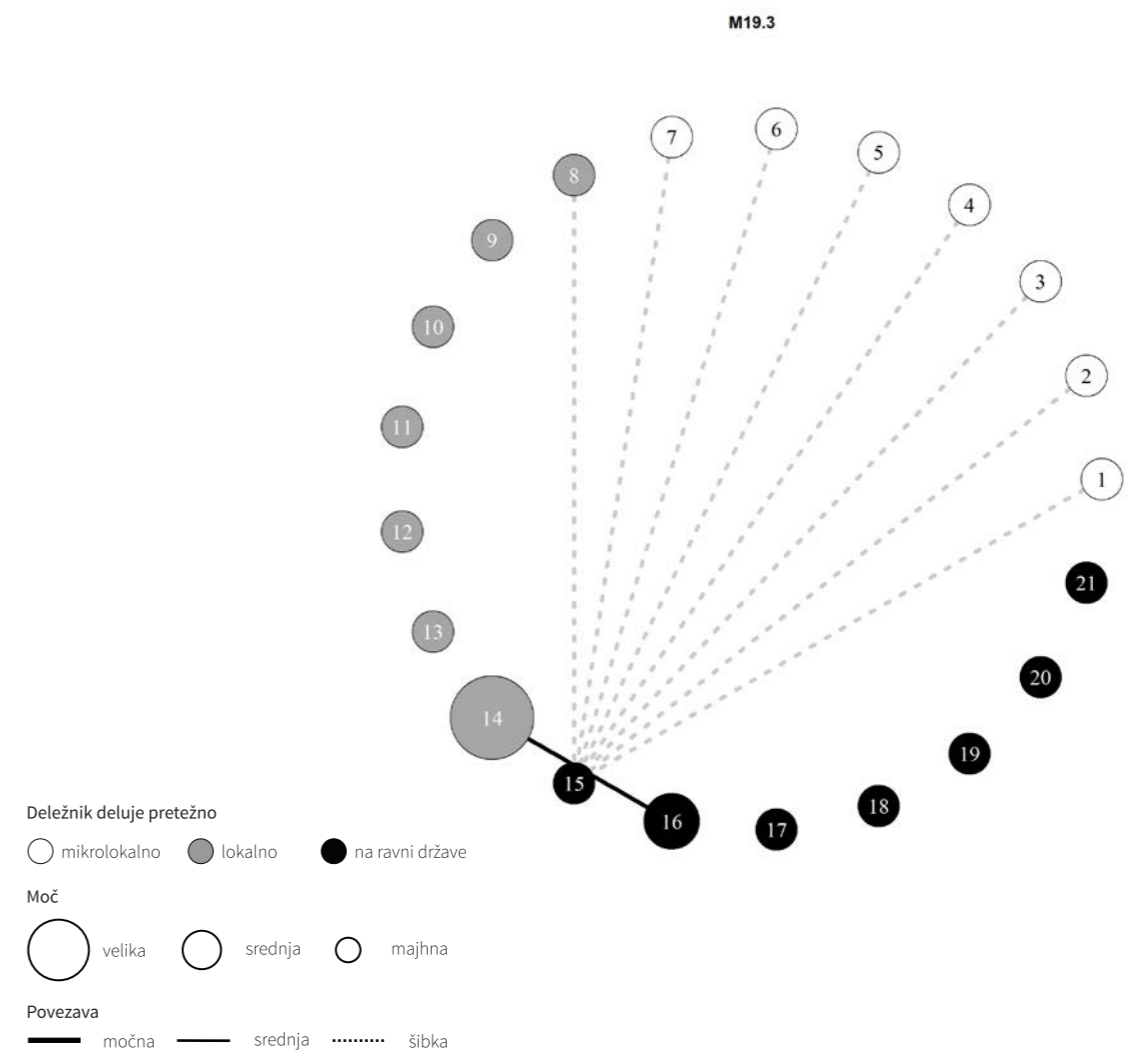
Politika: PRP RS 2014–2020

Cilj ukrepa: Sodelovanje v partnerstvu, ki ga vodi skupnost, za izmenjavo in prenos primerov dobrih praks ter pospeševanje izvedbe projektnih zamisli

Kazalnik: Skupni javni izdatki, št. podprtih projektov LEADER.

Kako doprinese k manjši ranljivosti na podnebne spremembe?

Posredno prek reševanja specifičnih lokalnih problemov, prenosa dobrih praks med LAS, iskanja povezav in novih znanj. Operacije sodelovanja prispevajo k ciljem PRP 2014–2020 in imajo poseben poudarek na združevanju LAS.

Deležniki

1 kmetje, 2 kmetijska gospodarstva, 3 skupine proizvajalcev: pravne osebe, npr. zadruga in socialna podjetja, 4 mikropodjetja, 5 lastniki gozdov (javni), 6 solastniki gozdov, agrarne skupnosti, 7 lastniki gozdov (zasebni), 8 drugi subjekti javnega prava, 9 drugi subjekti zasebnega prava, 10 kmetijska svetovalna služba (specializirana oseba javnega prava), 11 zasebni partner v javno-zasebnem partnerstvu z občino, 12 občina (teritorialna oseba javnega prava), 13 druge pravne osebe, ki opravljajo nepridobitno dejavnost na področju varovanja zdravja ali socialnega vključevanja ranljivih družbenih skupin, 14 lokalna partnerstva LAS, 15 pravne osebe s področja vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, ki opravljajo dejavnost na področju vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, socialnega varstva, 16 Ministrstvo pristojno za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in organi v sestavi, 17 Zavod za gozdove Slovenije, 18 raziskovalne institucije (subjekti javnega prava), 19 raziskovalne institucije (subjekti zasebnega prava), 20 Ministrstvo za okolje in prostor in organi v sestavi, 21 Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije

27. ukrep: Poraba sredstev za tekoče stroške in stroške animacije (M19.4)

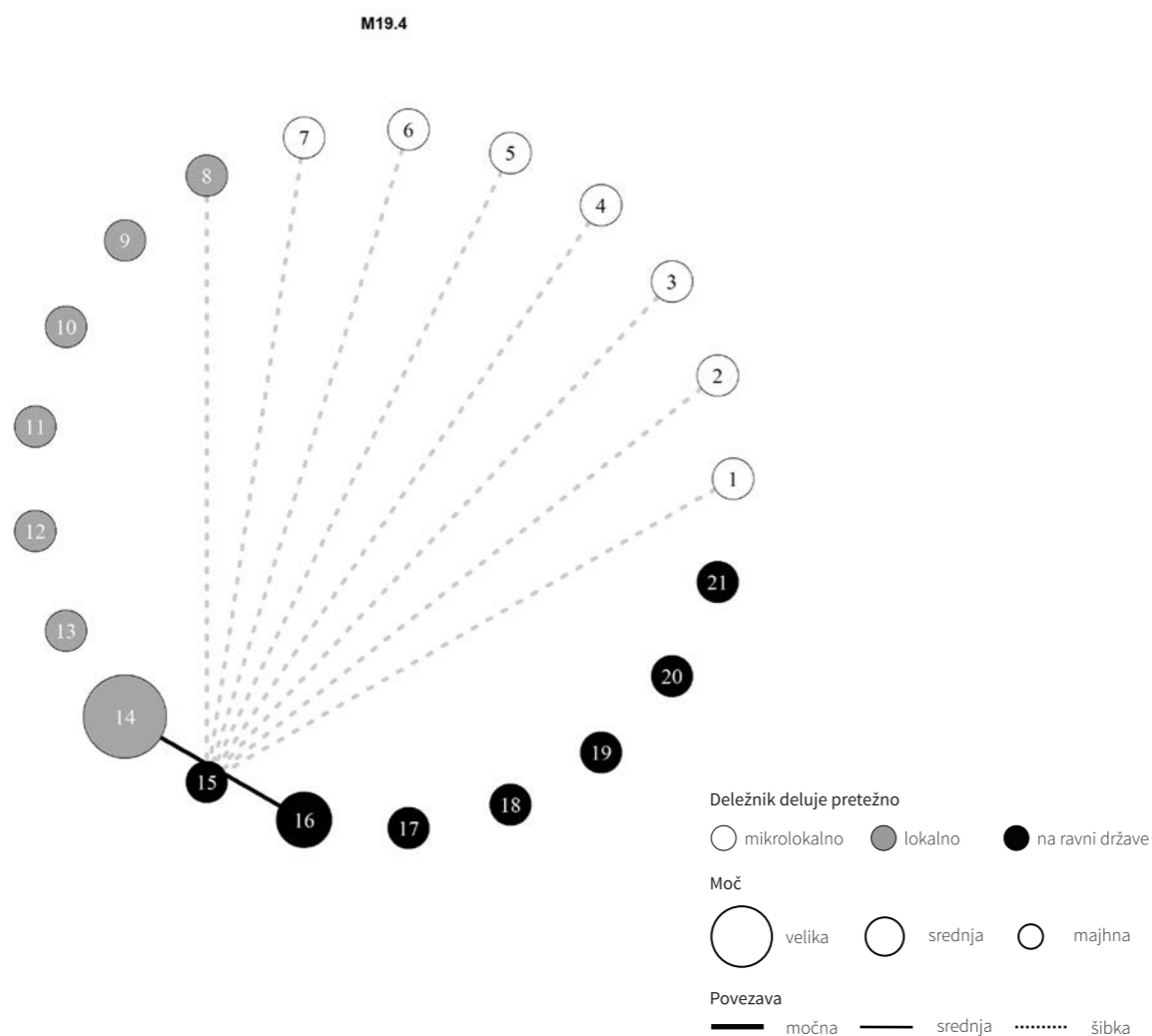
Politika: PRP RS 2014–2020

Cilj ukrepa: Podpora iz naslova tega ukrepa je namenjena sofinanciranju stroškov nastalih pri upravljanju in delovanju LAS, vključno s spremljanjem in vrednotenjem SLR, ter za animacijo območja LAS in pomoč potencialnim upravičencem za razvijanje idej in pripravo operacij.

Kazalnik: Skupni javni izdatki, št. podprtih projektov LEADER.

Kako doprinese k manjši ranljivosti na podnebne spremembe?

Posredno prek sofinanciranja stroškov delovanja LAS, tudi stroškov spodbujanja izvajanja SLR. Prispevek k manjši ranljivosti odvisen od ciljev in ukrepov definiranih v SLR.

Deležniki

1 kmetje, 2 kmetijska gospodarstva, 3 skupine proizvajalcev: pravne osebe, npr. zadruga in socialna podjetja, 4 mikropodjetja, 5 lastniki gozdov (javni), 6 solastniki gozdov, agrarne skupnosti, 7 lastniki gozdov (zasebni), 8 drugi subjekti javnega prava, 9 drugi subjekti zasebnega prava, 10 kmetijska svetovalna služba (specializirana oseba javnega prava), 11 zasebni partner v javno-zasebnem partnerstvu z občino, 12 občina (teritorialna oseba javnega prava), 13 druge pravne osebe, ki opravljajo nepridobitno dejavnost na področju varovanja zdravja ali socialnega vključevanja ranljivih družbenih skupin, 14 lokalna partnerstva LAS, 15 pravne osebe s področja vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, ki opravljajo dejavnost na področju vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, socialnega varstva, 16 Ministrstvo pristojno za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in organi v sestavi, 17 Zavod za gozdove Slovenije, 18 raziskovalne institucije (subjekti javnega prava), 19 raziskovalne institucije (subjekti zasebnega prava), 20 Ministrstvo za okolje in prostor in organi v sestavi, 21 Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije

28. ukrep: Ureditev sistema podeljevanja vodnih pravic (R1a)

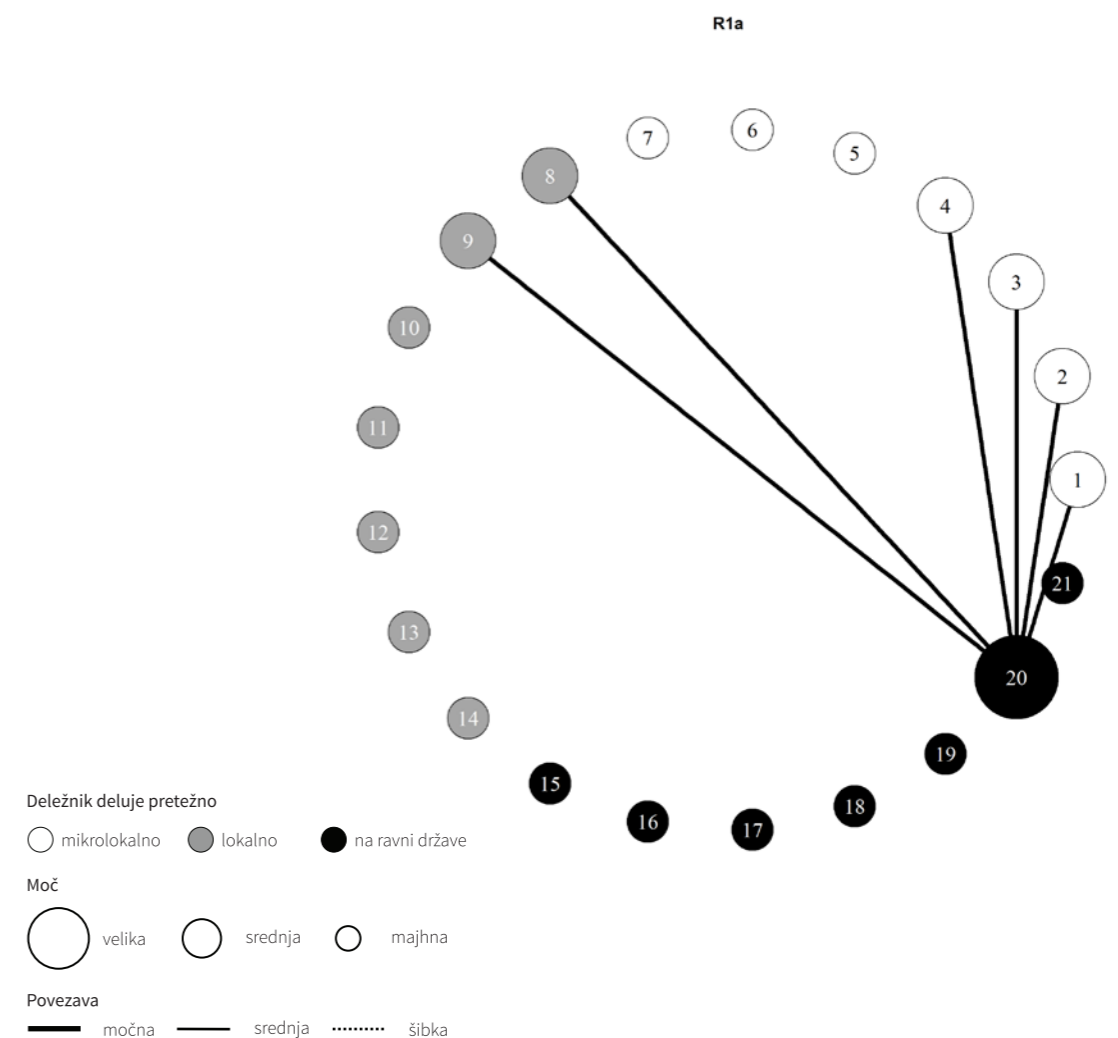
Politika: NUV II

Cilj ukrepa: Spodbujanje trajnostne rabe voda, ki omogoča različne vrste rabe voda ob upoštevanju dolgoročnega varstva razpoložljivih vodnih virov in njihove kakovosti.

Kazalnik: Število aktov o podelitvi vodnih pravic, ki se jih izda ali sprejme.

Kako doprinese k manjši ranljivosti na podnebne spremembe?

Posredno prek podeljevanja vodnih pravic, nadzora in evidence skladno z Zakonom o vodah spodbuja trajnostno rabo voda, kar neposredno vpliva na vodni režim in stanje voda.

Deležniki

1 kmetje, 2 kmetijska gospodarstva, 3 skupine proizvajalcev: pravne osebe, npr. zadruga in socialna podjetja, 4 mikropodjetja, 5 lastniki gozdov (javni), 6 solastniki gozdov, agrarne skupnosti, 7 lastniki gozdov (zasebni), 8 drugi subjekti javnega prava, 9 drugi subjekti zasebnega prava, 10 kmetijska svetovalna služba (specializirana oseba javnega prava), 11 zasebni partner v javno-zasebnem partnerstvu z občino, 12 občina (teritorialna oseba javnega prava), 13 druge pravne osebe, ki opravljajo nepridobitno dejavnost na področju varovanja zdravja ali socialnega vključevanja ranljivih družbenih skupin, 14 lokalna partnerstva LAS, 15 pravne osebe s področja vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, ki opravljajo dejavnost na področju vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, socialnega varstva, 16 Ministrstvo pristojno za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in organi v sestavi, 17 Zavod za gozdove Slovenije, 18 raziskovalne institucije (subjekti javnega prava), 19 raziskovalne institucije (subjekti zasebnega prava), 20 Ministrstvo za okolje in prostor in organi v sestavi, 21 Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije

29. ukrep: Določitev pogojev rabe voda in uveljavitev omejitev in prepovedi (R3a)

Politika: NUV II

Cilj ukrepa: Spodbujanje trajnostne rabe voda, ki omogoča različne vrste rabe voda ob upoštevanju dolgoročnega varstva razpoložljivih vodnih virov in njihove kakovosti.

Kazalnik: Zmanjšanje porabe vode (%) potrebno za doseganje ciljev.

Kako doprinese k manjši ranljivosti na podnebne spremembe?

Posredno prek spodbujanja gospodarne in trajnostne rabe voda, da se ne ogrozi doseganje ciljev na podlagi zahtev, ki izhajajo iz določenih predpisov.

30. ukrep: Vzpostavitev sistema za podporo odločanju o rabi voda (R1b1)

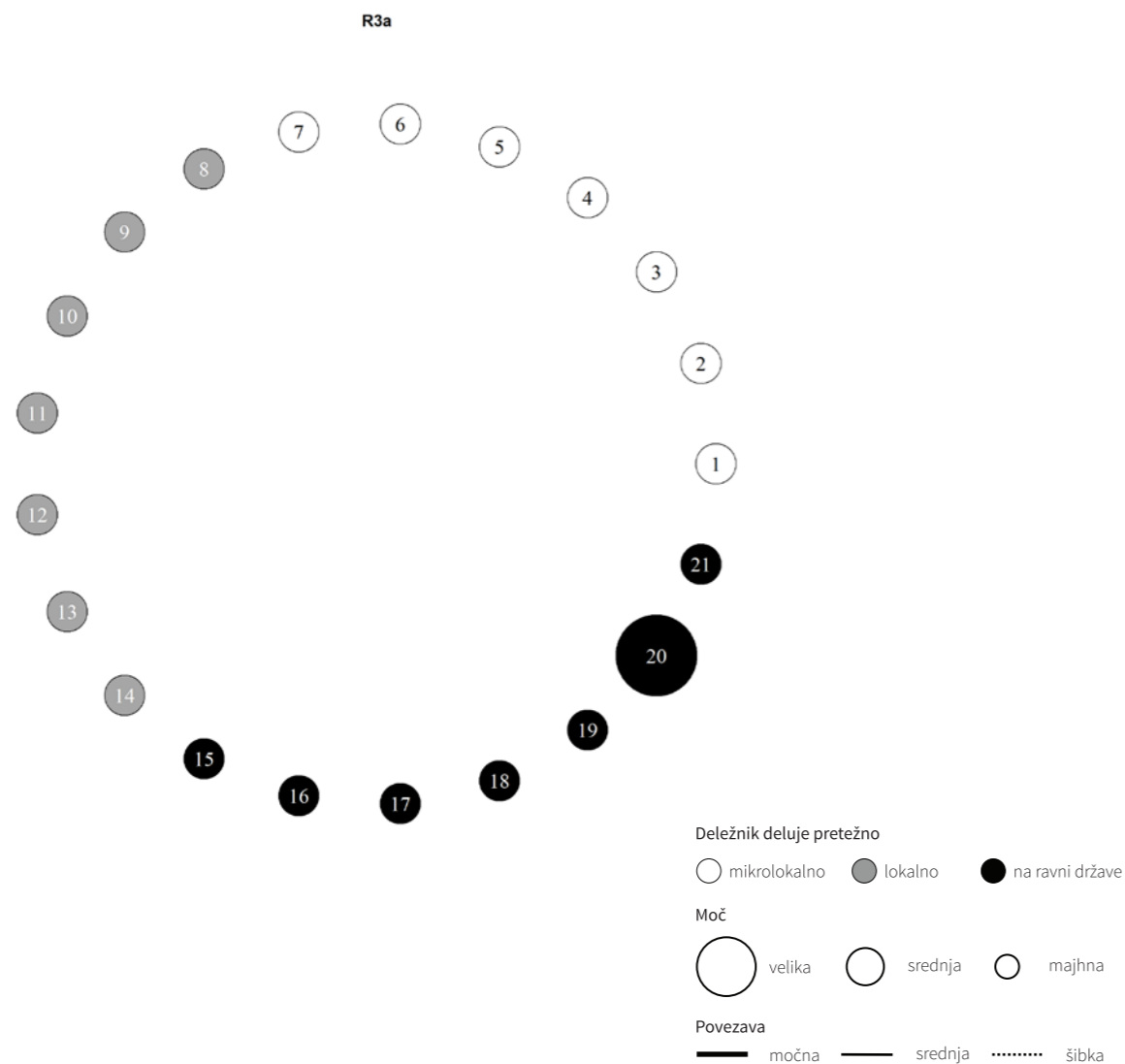
Politika: NUV II

Cilj ukrepa: Sistem za prikaz primernosti rabe površinskih voda in razpoložljivosti podzemne vode. Podpora pri pripravi vhodnih podatkov za Oceno verjetnosti doseganja okoljskih ciljev ter podporo oblikovanju cenovne politike na področju voda. Racionalizacija upravnega postopka podeljevanja vodnih pravic.

Kazalnik: Vzpostavljen sistem za podporo odločanju o rabi voda.

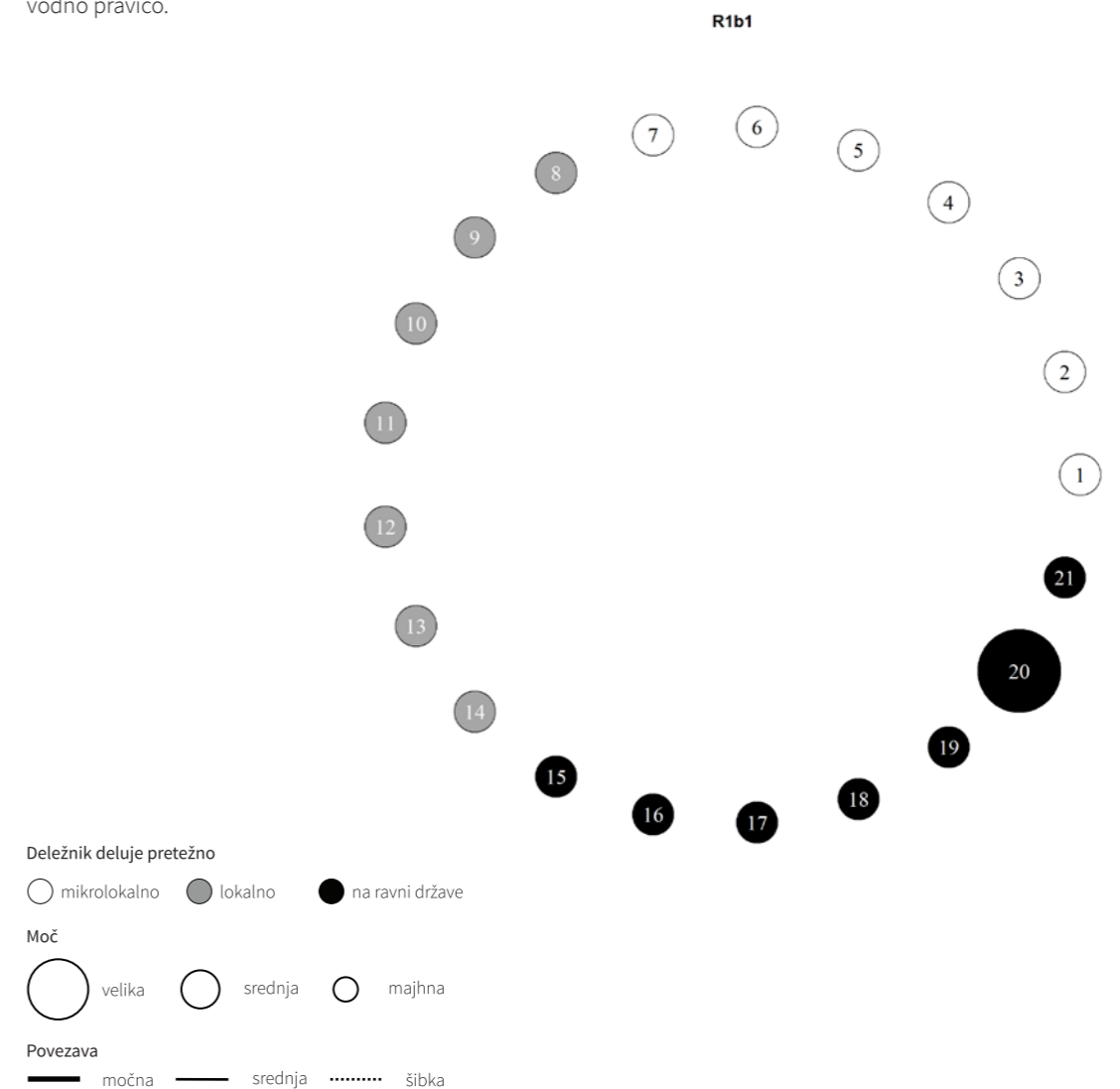
Kako doprinese k manjši ranljivosti na podnebne spremembe?

Posredno prek rezultatov ukrepa, ki bodo služili kot predhodna informacija o večji ali manjši verjetnosti, da bo za določeno lokacijo možno pridobiti vodno pravico.

Deležniki

1 kmetje, 2 kmetijska gospodarstva, 3 skupine proizvajalcev: pravne osebe, npr. zadruga in socialna podjetja, 4 mikropodjetja, 5 lastniki gozdov (javni), 6 solastniki gozdov, agrarne skupnosti, 7 lastniki gozdov (zasebni), 8 drugi subjekti javnega prava, 9 drugi subjekti zasebnega prava, 10 kmetijska svetovalna služba (specializirana oseba javnega prava), 11 zasebni partner v javno-zasebnem partnerstvu z občino, 12 občina (teritorialna oseba javnega prava), 13 druge pravne osebe, ki opravljajo nepridobitno dejavnost na področju varovanja zdravja ali socialnega vključevanja ranljivih družbenih skupin, 14 lokalna partnerstva LAS, 15 pravne osebe s področja vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, ki opravljajo dejavnost na področju vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, socialnega varstva, 16 Ministrstvo pristojno za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in organi v sestavi, 17 Zavod za gozdove Slovenije, 18 raziskovalne institucije (subjekti javnega prava), 19 raziskovalne institucije (subjekti zasebnega prava), 20 Ministrstvo za okolje in prostor in organi v sestavi, 21 Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije

Deležniki

1 kmetje, 2 kmetijska gospodarstva, 3 skupine proizvajalcev: pravne osebe, npr. zadruga in socialna podjetja, 4 mikropodjetja, 5 lastniki gozdov (javni), 6 solastniki gozdov, agrarne skupnosti, 7 lastniki gozdov (zasebni), 8 drugi subjekti javnega prava, 9 drugi subjekti zasebnega prava, 10 kmetijska svetovalna služba (specializirana oseba javnega prava), 11 zasebni partner v javno-zasebnem partnerstvu z občino, 12 občina (teritorialna oseba javnega prava), 13 druge pravne osebe, ki opravljajo nepridobitno dejavnost na področju varovanja zdravja ali socialnega vključevanja ranljivih družbenih skupin, 14 lokalna partnerstva LAS, 15 pravne osebe s področja vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, ki opravljajo dejavnost na področju vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, socialnega varstva, 16 Ministrstvo pristojno za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in organi v sestavi, 17 Zavod za gozdove Slovenije, 18 raziskovalne institucije (subjekti javnega prava), 19 raziskovalne institucije (subjekti zasebnega prava), 20 Ministrstvo za okolje in prostor in organi v sestavi, 21 Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije

31. ukrep: Monitoring površinskih in podzemnih voda (OS6a)

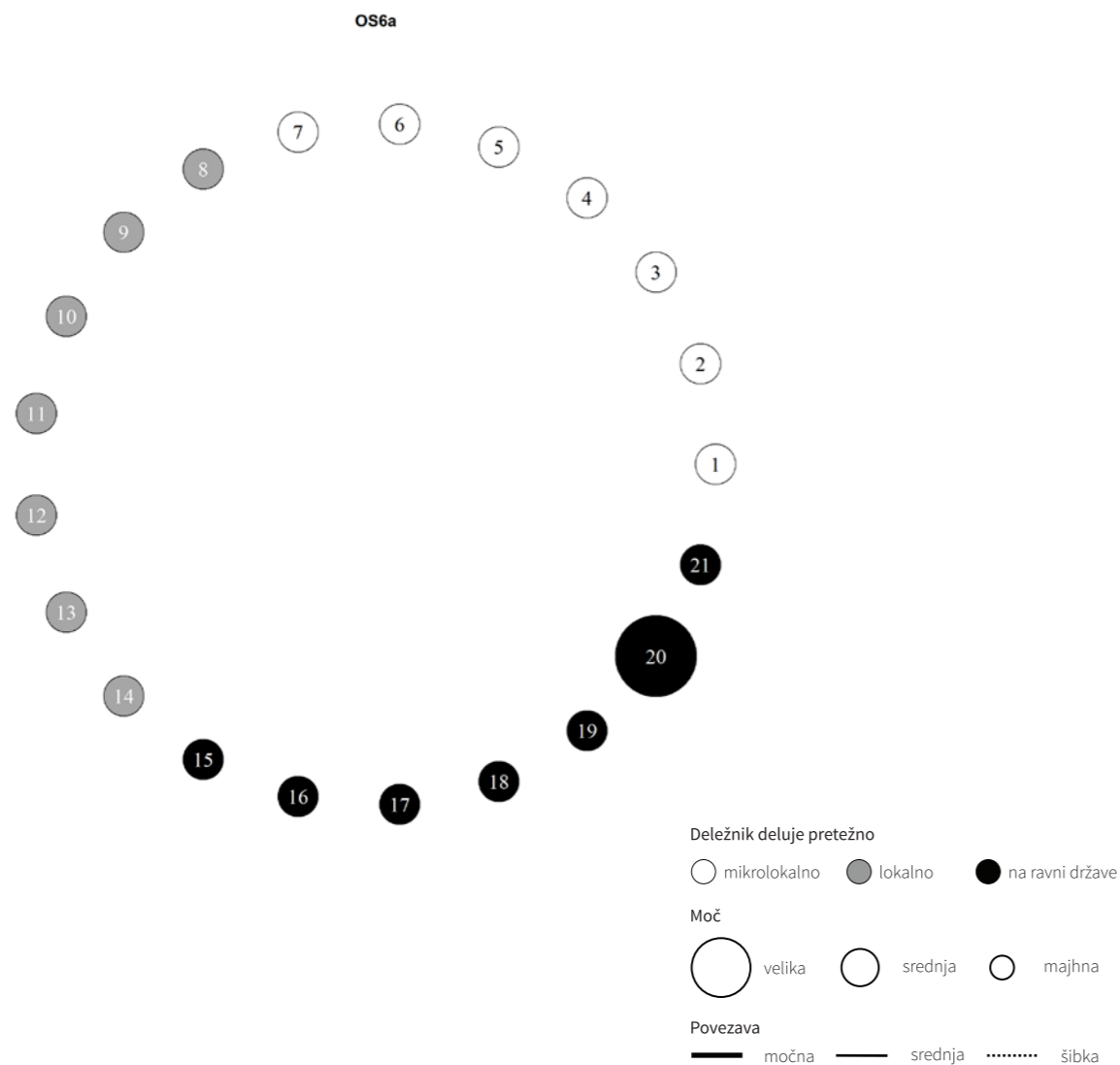
Politika: NUV II

Cilj ukrepa: Doseganje dobrega stanja voda in drugih z vodami povezanih ekosistemov.

Kazalnik: Izvedba letnega programa monitoringa.

Kako doprinese k manjši ranljivosti na podnebne spremembe?

Posredno prek podatkov monitoringa stanja voda v Sloveniji, ki služijo za oceno kemijskega in ekološkega stanja površinskih voda, količinskega in kemijskega stanja podzemnih voda ter stanja voda na območjih s posebnimi zahtevami.

Deležniki

1 kmetje, 2 kmetijska gospodarstva, 3 skupine proizvajalcev: pravne osebe, npr. zadruga in socialna podjetja, 4 mikropodjetja, 5 lastniki gozdov (javni), 6 solastniki gozdov, agrarne skupnosti, 7 lastniki gozdov (zasebni), 8 drugi subjekti javnega prava, 9 drugi subjekti zasebnega prava, 10 kmetijska svetovalna služba (specializirana oseba javnega prava), 11 zasebni partner v javno-zasebnem partnerstvu z občino, 12 občina (teritorialna oseba javnega prava), 13 druge pravne osebe, ki opravljajo nepridobitno dejavnost na področju varovanja zdravja ali socialnega vključevanja ranljivih družbenih skupin, 14 lokalna partnerstva LAS, 15 pravne osebe s področja vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, ki opravljajo dejavnost na področju vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, socialnega varstva, 16 Ministrstvo pristojno za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in organi v sestavi, 17 Zavod za gozdove Slovenije, 18 raziskovalne institucije (subjekti javnega prava), 19 raziskovalne institucije (subjekti zasebnega prava), 20 Ministrstvo za okolje in prostor in organi v sestavi, 21 Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije

7.3 Tretje prioriteto področje ukrepanja

32. ukrep: Poklicno usposabljanje in pridobivanje spretnosti (M1.1)

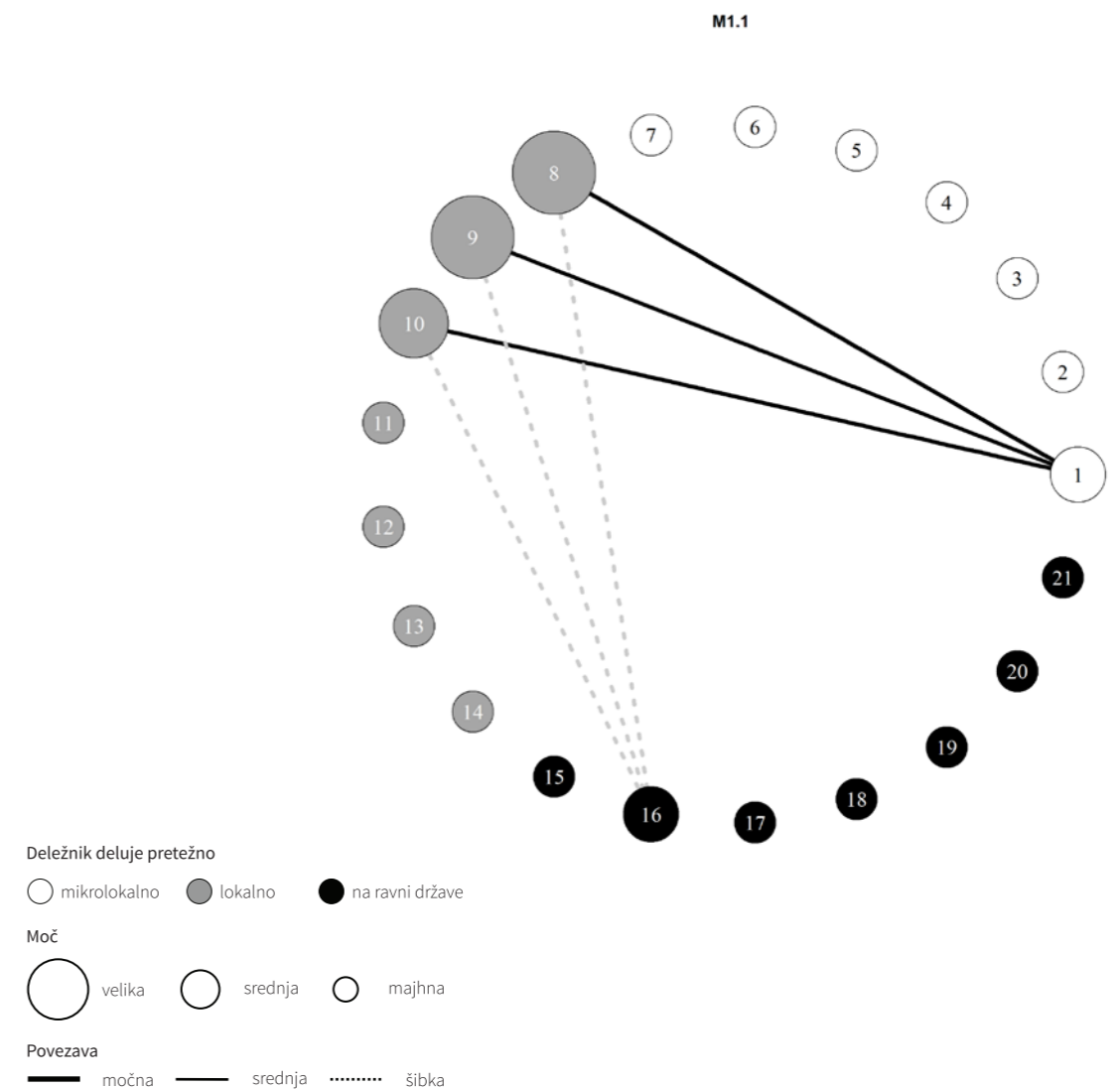
Politika: PRP RS 2014–2020

Cilj ukrepa: Dvig znanja.

Kazalnik: Skupni javni izdatki, št. podprtih operacij, št. dni izvedenega usposabljanja, št. udeležencev usposabljanja.

Kako doprinese k manjši ranljivosti na podnebne spremembe?

Posredno prek tečajev, delavnic, demonstracij ipd.

Deležniki

1 kmetje, 2 kmetijska gospodarstva, 3 skupine proizvajalcev: pravne osebe, npr. zadruga in socialna podjetja, 4 mikropodjetja, 5 lastniki gozdov (javni), 6 solastniki gozdov, agrarne skupnosti, 7 lastniki gozdov (zasebni), 8 drugi subjekti javnega prava, 9 drugi subjekti zasebnega prava, 10 kmetijska svetovalna služba (specializirana oseba javnega prava), 11 zasebni partner v javno-zasebnem partnerstvu z občino, 12 občina (teritorialna oseba javnega prava), 13 druge pravne osebe, ki opravljajo nepridobitno dejavnost na področju varovanja zdravja ali socialnega vključevanja ranljivih družbenih skupin, 14 lokalna partnerstva LAS, 15 pravne osebe s področja vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, ki opravljajo dejavnost na področju vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, socialnega varstva, 16 Ministrstvo pristojno za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in organi v sestavi, 17 Zavod za gozdove Slovenije, 18 raziskovalne institucije (subjekti javnega prava), 19 raziskovalne institucije (subjekti zasebnega prava), 20 Ministrstvo za okolje in prostor in organi v sestavi, 21 Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije

33. ukrep: Uporaba storitev svetovanja (M2.1)

Politika: PRP RS 2014–2020

Cilj ukrepa: Dvig znanja.

Kazalnik: Št. podprtih operacij, št. upravičencev (deležnih svetovanja).

Kako doprinese k manjši ranljivosti na podnebne spremembe?

Posredno prek svetovanj za vsebine, ki so pogoj pri ukrepih EK, KOPOP, DŽ.

34. ukrep: Sodelovanje v shemah kakovosti (M3.1)

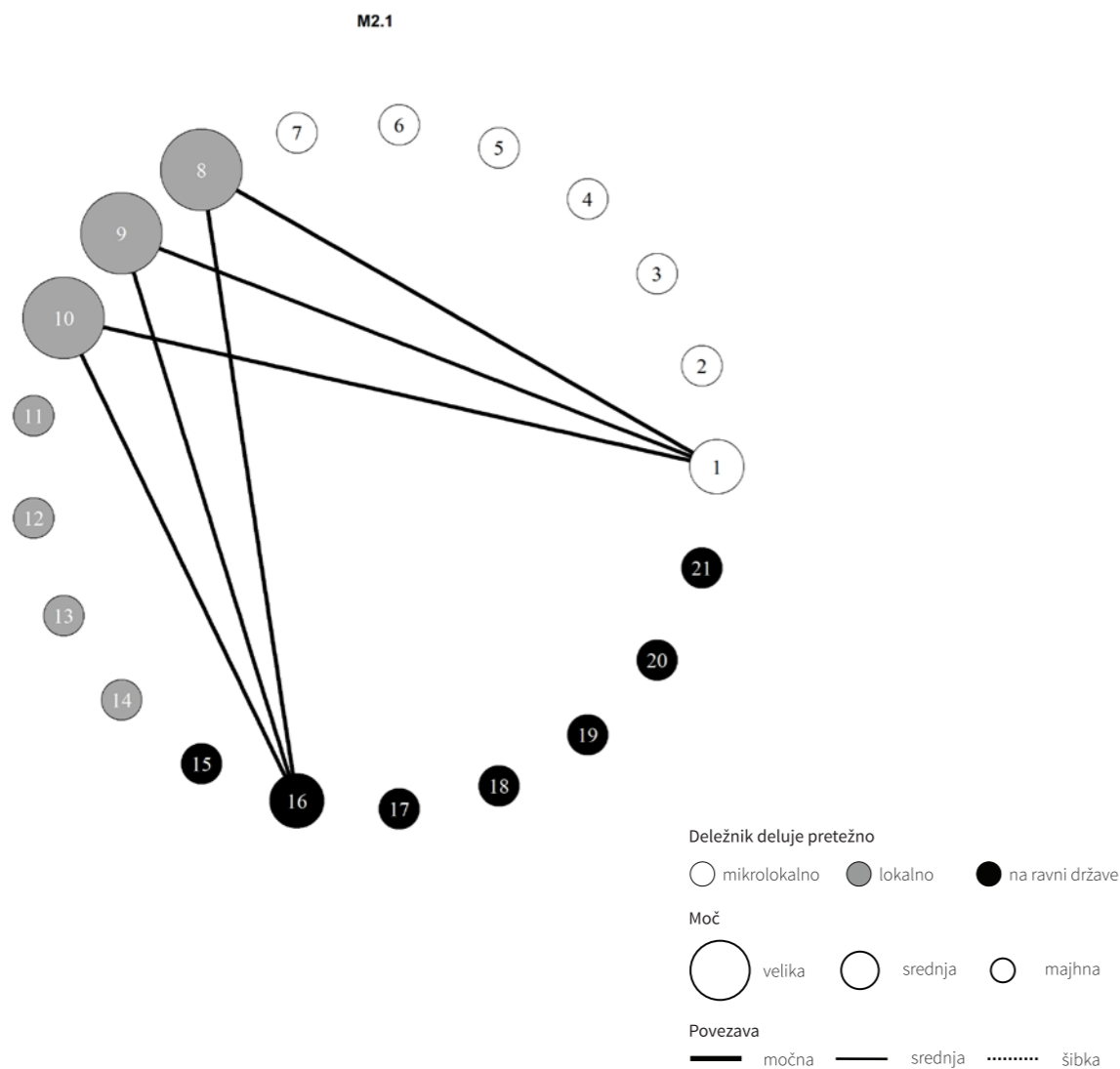
Politika: PRP RS 2014–2020

Cilj ukrepa: Certificira lokalnost in s tem povezano višjo kakovost.

Kazalnik: Št. gospodarstev/upravičencev, ki prejemajo pomoč.

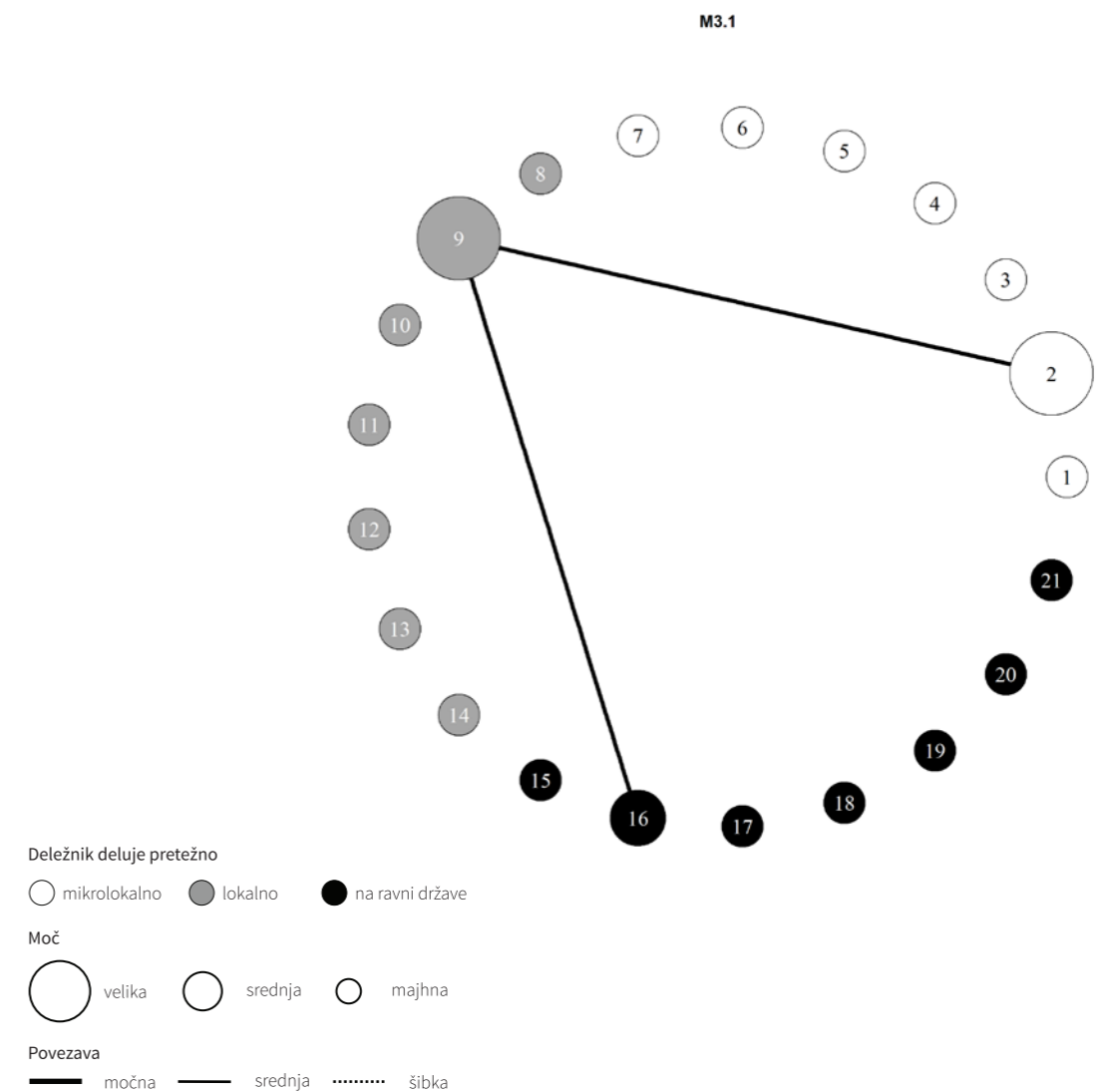
Kako doprinese k manjši ranljivosti na podnebne spremembe?

Posredno prek certificiranja porekla, posebnosti, načina pridelave, vrhunskosti, lokalnosti ipd.

Deležniki

1 kmetje, 2 kmetijska gospodarstva, 3 skupine proizvajalcev: pravne osebe, npr. zadruga in socialna podjetja, 4 mikropodjetja, 5 lastniki gozdov (javni), 6 solastniki gozdov, agrarne skupnosti, 7 lastniki gozdov (zasebni), 8 drugi subjekti javnega prava, 9 drugi subjekti zasebnega prava, 10 kmetijska svetovalna služba (specializirana oseba javnega prava), 11 zasebni partner v javno-zasebnem partnerstvu z občino, 12 občina (teritorialna oseba javnega prava), 13 druge pravne osebe, ki opravljajo nepridobitno dejavnost na področju varovanja zdravja ali socialnega vključevanja ranljivih družbenih skupin, 14 lokalna partnerstva LAS, 15 pravne osebe s področja vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, ki opravljajo dejavnost na področju vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, socialnega varstva, 16 Ministrstvo pristojno za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in organi v sestavi, 17 Zavod za gozdove Slovenije, 18 raziskovalne institucije (subjekti javnega prava), 19 raziskovalne institucije (subjekti zasebnega prava), 20 Ministrstvo za okolje in prostor in organi v sestavi, 21 Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije

Deležniki

1 kmetje, 2 kmetijska gospodarstva, 3 skupine proizvajalcev: pravne osebe, npr. zadruga in socialna podjetja, 4 mikropodjetja, 5 lastniki gozdov (javni), 6 solastniki gozdov, agrarne skupnosti, 7 lastniki gozdov (zasebni), 8 drugi subjekti javnega prava, 9 drugi subjekti zasebnega prava, 10 kmetijska svetovalna služba (specializirana oseba javnega prava), 11 zasebni partner v javno-zasebnem partnerstvu z občino, 12 občina (teritorialna oseba javnega prava), 13 druge pravne osebe, ki opravljajo nepridobitno dejavnost na področju varovanja zdravja ali socialnega vključevanja ranljivih družbenih skupin, 14 lokalna partnerstva LAS, 15 pravne osebe s področja vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, ki opravljajo dejavnost na področju vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, socialnega varstva, 16 Ministrstvo pristojno za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in organi v sestavi, 17 Zavod za gozdove Slovenije, 18 raziskovalne institucije (subjekti javnega prava), 19 raziskovalne institucije (subjekti zasebnega prava), 20 Ministrstvo za okolje in prostor in organi v sestavi, 21 Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije

35. ukrep: Informiranje in promocije, ki jih izvajajo skupine proizvajalcev na notranjem trgu (M3.2)

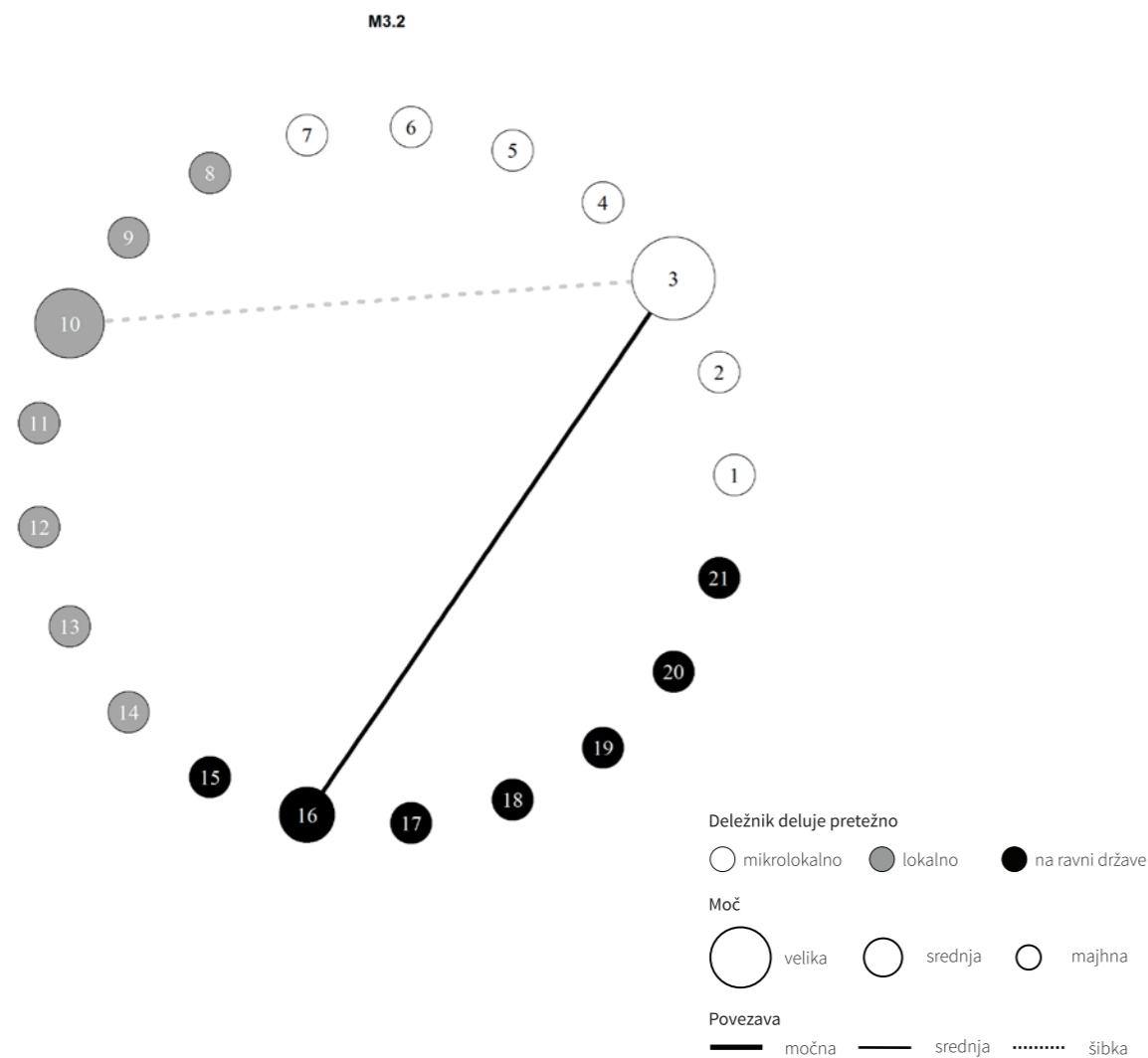
Politika: PRP RS 2014–2020

Cilj ukrepa: Ozavešča, informira in spodbuja potrošnike za rabo produktov iz sheme kakovosti.

Kazalnik: Skupni javni izdatki.

Kako doprinese k manjši ranljivosti na podnebne spremembe?

Posredno prek ozaveščanja, informiranja in spodbujanja potrošnikov za rabo produktov iz sheme kakovosti.

Deležniki

1 kmetje, 2 kmetijska gospodarstva, 3 skupine proizvajalcev: pravne osebe, npr. zadruga in socialna podjetja, 4 mikropodjetja, 5 lastniki gozdov (javni), 6 solastniki gozdov, agrarne skupnosti, 7 lastniki gozdov (zasebni), 8 drugi subjekti javnega prava, 9 drugi subjekti zasebnega prava, 10 kmetijska svetovalna služba (specializirana oseba javnega prava), 11 zasebni partner v javno-zasebnem partnerstvu z občino, 12 občina (teritorialna oseba javnega prava), 13 druge pravne osebe, ki opravljajo nepridobitno dejavnost na področju varovanja zdravja ali socialnega vključevanja ranljivih družbenih skupin, 14 lokalna partnerstva LAS, 15 pravne osebe s področja vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, ki opravljajo dejavnost na področju vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, socialnega varstva, 16 Ministrstvo pristojno za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in organi v sestavi, 17 Zavod za gozdove Slovenije, 18 raziskovalne institucije (subjekti javnega prava), 19 raziskovalne institucije (subjekti zasebnega prava), 20 Ministrstvo za okolje in prostor in organi v sestavi, 21 Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije

36. ukrep: Zagon dejavnosti za mlade kmete (M6.1)

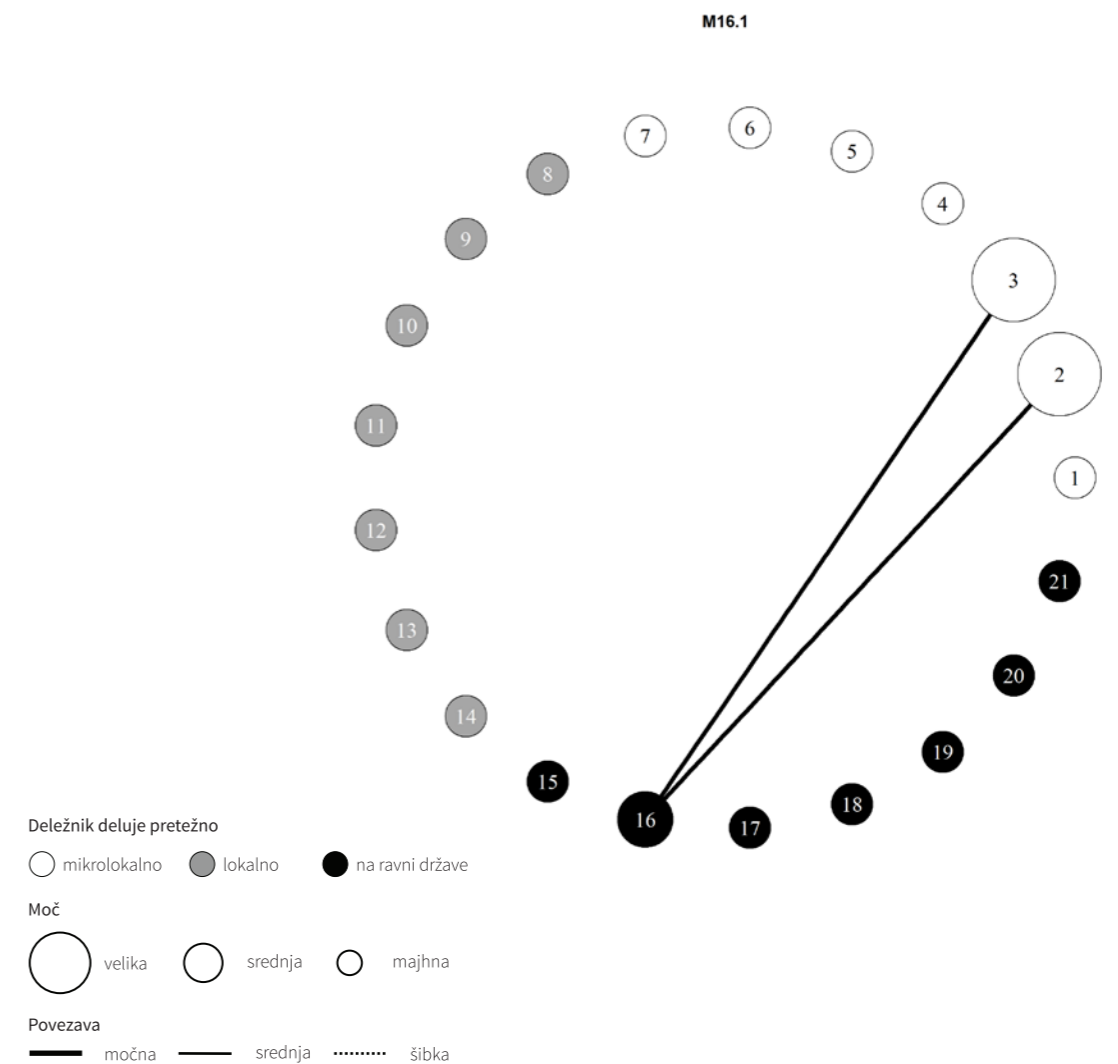
Politika: PRP RS 2014–2020

Cilj ukrepa: Zagon dejavnosti s kmetom, ki je odprt za inovacije in je okoljsko usmerjen, spodbuja nadaljevanje kmetijske dejavnosti za lokalno oskrbo trga.

Kazalnik: Skupni javni izdatki, št. gospodarstev/upravičencev, ki prejemajo pomoč.

Kako doprinese k manjši ranljivosti na podnebne spremembe?

Posredno prek pomoči za zagon dejavnosti za mlade kmete.

Deležniki

1 kmetje, 2 kmetijska gospodarstva, 3 skupine proizvajalcev: pravne osebe, npr. zadruga in socialna podjetja, 4 mikropodjetja, 5 lastniki gozdov (javni), 6 solastniki gozdov, agrarne skupnosti, 7 lastniki gozdov (zasebni), 8 drugi subjekti javnega prava, 9 drugi subjekti zasebnega prava, 10 kmetijska svetovalna služba (specializirana oseba javnega prava), 11 zasebni partner v javno-zasebnem partnerstvu z občino, 12 občina (teritorialna oseba javnega prava), 13 druge pravne osebe, ki opravljajo nepridobitno dejavnost na področju varovanja zdravja ali socialnega vključevanja ranljivih družbenih skupin, 14 lokalna partnerstva LAS, 15 pravne osebe s področja vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, ki opravljajo dejavnost na področju vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, socialnega varstva, 16 Ministrstvo pristojno za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in organi v sestavi, 17 Zavod za gozdove Slovenije, 18 raziskovalne institucije (subjekti javnega prava), 19 raziskovalne institucije (subjekti zasebnega prava), 20 Ministrstvo za okolje in prostor in organi v sestavi, 21 Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije

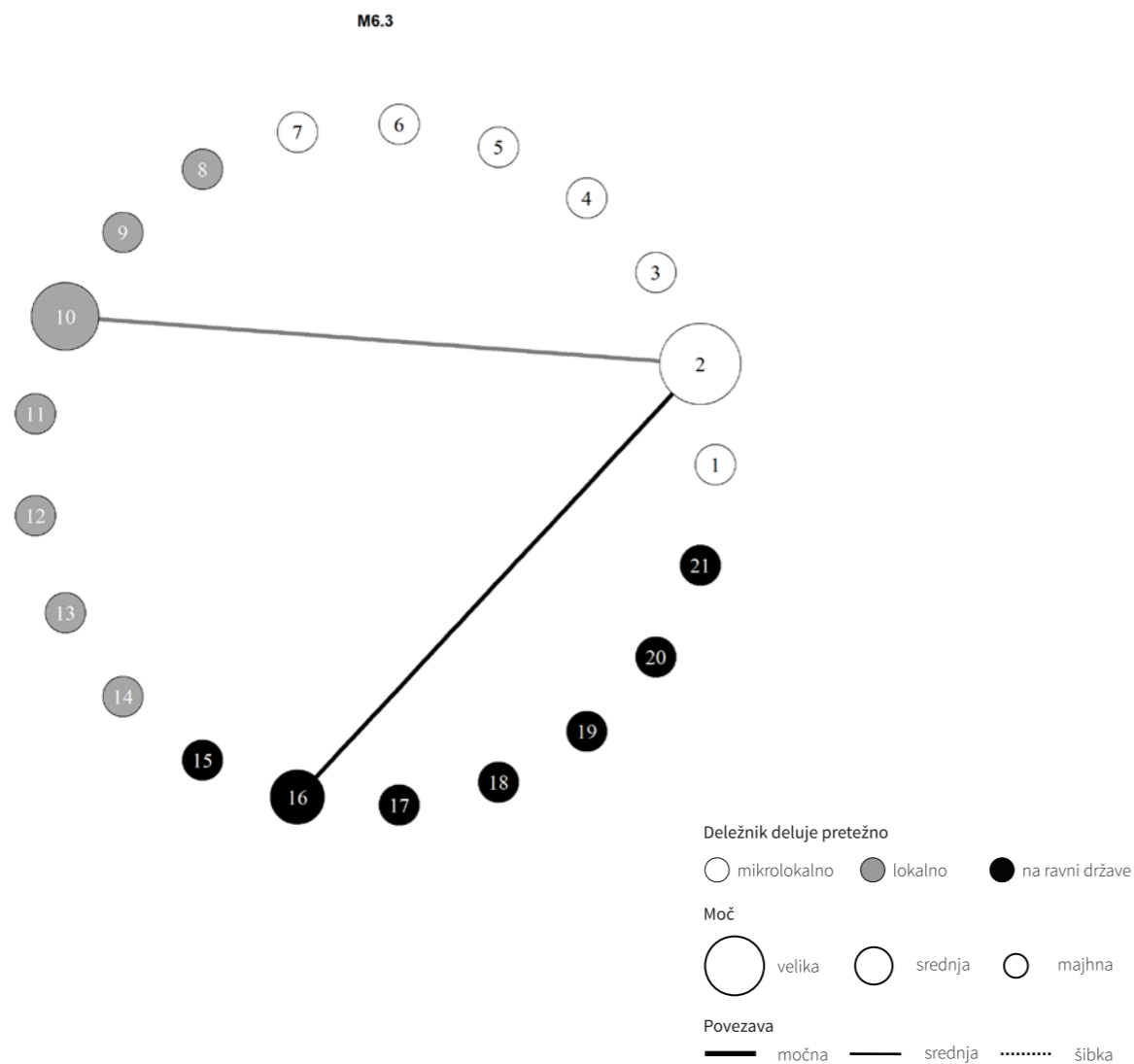
37. ukrep: Zagon dejavnosti namenjene razvoju majhnih kmetij (M6.3)

Politika: PRP RS 2014–2020

Cilj ukrepa: Zagon dejavnosti majhnih kmetij na OMD (okolju prijazna paša, kulturna krajina, lokalna pridelava hrane).

Kazalnik: Skupni javni izdatki, št. gospodarstev/upravičencev, ki prejema pomoč.

Kako doprinese k manjši ranljivosti na podnebne spremembe? Posredno prek podpore na podlagi triletnega poslovnega načrta namenjenega razvoju majhnih kmetij, zemljišča katerih ležijo pretežno na OMD.

Deležniki
1 kmetje, 2 kmetijska gospodarstva, 3 skupine proizvajalcev: pravne osebe, npr. zadruga in socialna podjetja, 4 mikropodjetja, 5 lastniki gozdov (javni), 6 solastniki gozdov, agrarne skupnosti, 7 lastniki gozdov (zasebni), 8 drugi subjekti javnega prava, 9 drugi subjekti zasebnega prava, 10 kmetijska svetovalna služba (specializirana oseba javnega prava), 11 zasebni partner v javno-zasebnem partnerstvu z občino, 12 občina (teritorialna oseba javnega prava), 13 druge pravne osebe, ki opravljajo nepridobitno dejavnost na področju varovanja zdravja ali socialnega vključevanja ranljivih družbenih skupin, 14 lokalna partnerstva LAS, 15 pravne osebe s področja vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, ki opravljajo dejavnost na področju vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, socialnega varstva, 16 Ministrstvo pristojno za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in organi v sestavi, 17 Zavod za gozdove Slovenije, 18 raziskovalne institucije (subjekti javnega prava), 19 raziskovalne institucije (subjekti zasebnega prava), 20 Ministrstvo za okolje in prostor in organi v sestavi, 21 Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije

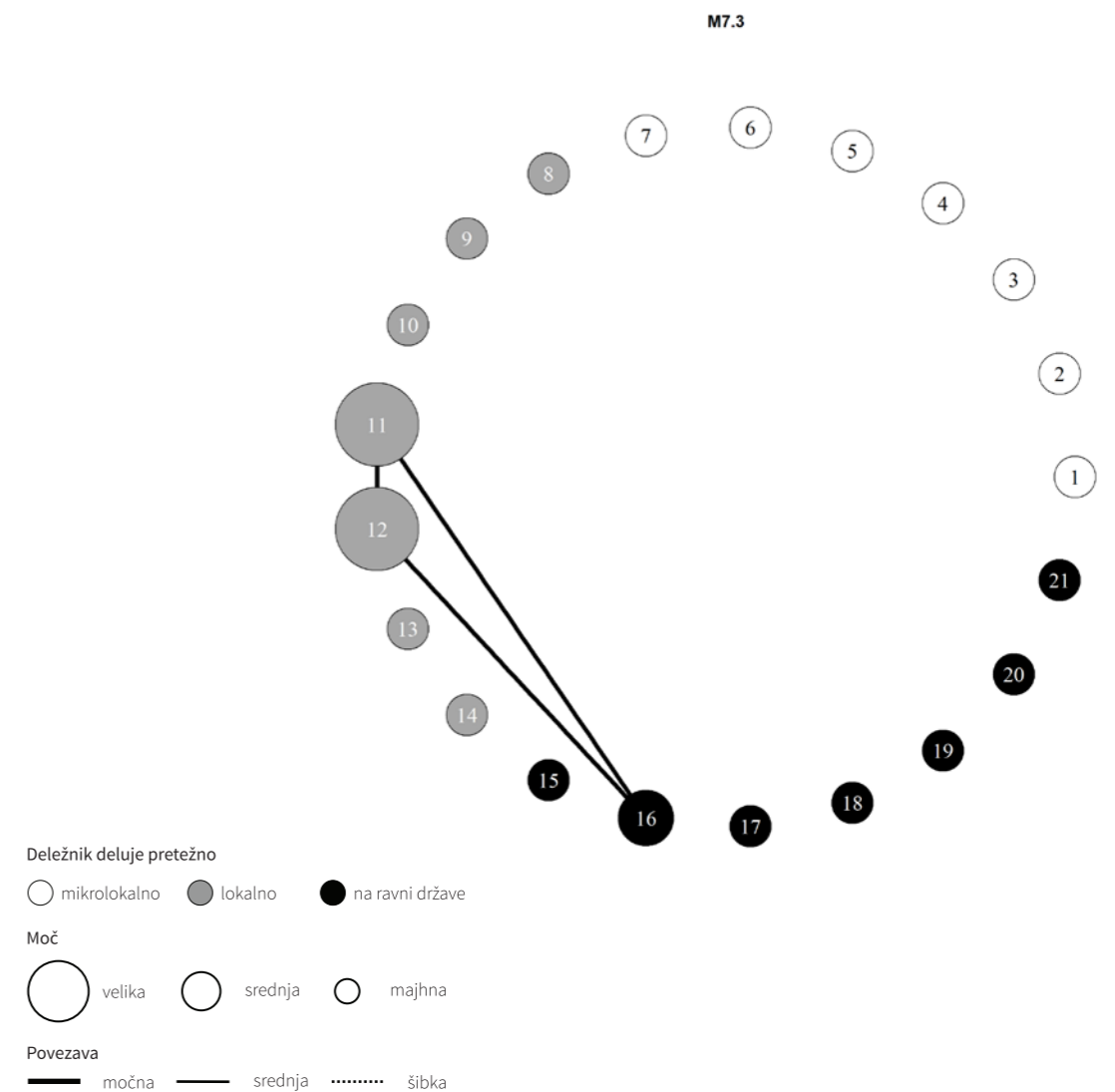
38. ukrep: Izvedba širokopasovne infrastrukture (M7.3)

Politika: PRP RS 2014–2020

Cilj ukrepa: Omogočiti možnost dostopa do širokopasovnega omrežja elektronskih komunikacij podeželskemu prebivalstvu in gospodarstvu.

Kazalnik: Skupne naložbe, skupni javni izdatki, št. podprtih operacij, prebivalci deležni izboljšanih storitev/infrastrukture (informacijska tehnologija ali drugo).

Kako doprinese k manjši ranljivosti na podnebne spremembe? Posredno prek razvoja širokopasovnega omrežja, kar omogoča boljši dostop do podatkov relevantnih tudi npr. za izboljšanje učinkovitosti rabe vode.

Deležniki
1 kmetje, 2 kmetijska gospodarstva, 3 skupine proizvajalcev: pravne osebe, npr. zadruga in socialna podjetja, 4 mikropodjetja, 5 lastniki gozdov (javni), 6 solastniki gozdov, agrarne skupnosti, 7 lastniki gozdov (zasebni), 8 drugi subjekti javnega prava, 9 drugi subjekti zasebnega prava, 10 kmetijska svetovalna služba (specializirana oseba javnega prava), 11 zasebni partner v javno-zasebnem partnerstvu z občino, 12 občina (teritorialna oseba javnega prava), 13 druge pravne osebe, ki opravljajo nepridobitno dejavnost na področju varovanja zdravja ali socialnega vključevanja ranljivih družbenih skupin, 14 lokalna partnerstva LAS, 15 pravne osebe s področja vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, ki opravljajo dejavnost na področju vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, socialnega varstva, 16 Ministrstvo pristojno za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in organi v sestavi, 17 Zavod za gozdove Slovenije, 18 raziskovalne institucije (subjekti javnega prava), 19 raziskovalne institucije (subjekti zasebnega prava), 20 Ministrstvo za okolje in prostor in organi v sestavi, 21 Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije

39. ukrep: Naložbe v gozdarske tehnologije ter predelavo, mobilizacijo in trženje gozdnih proizvodov – Naložbe in nakup nove mehanizacije in opreme za sečnjo in spravilo lesa (M8.6)

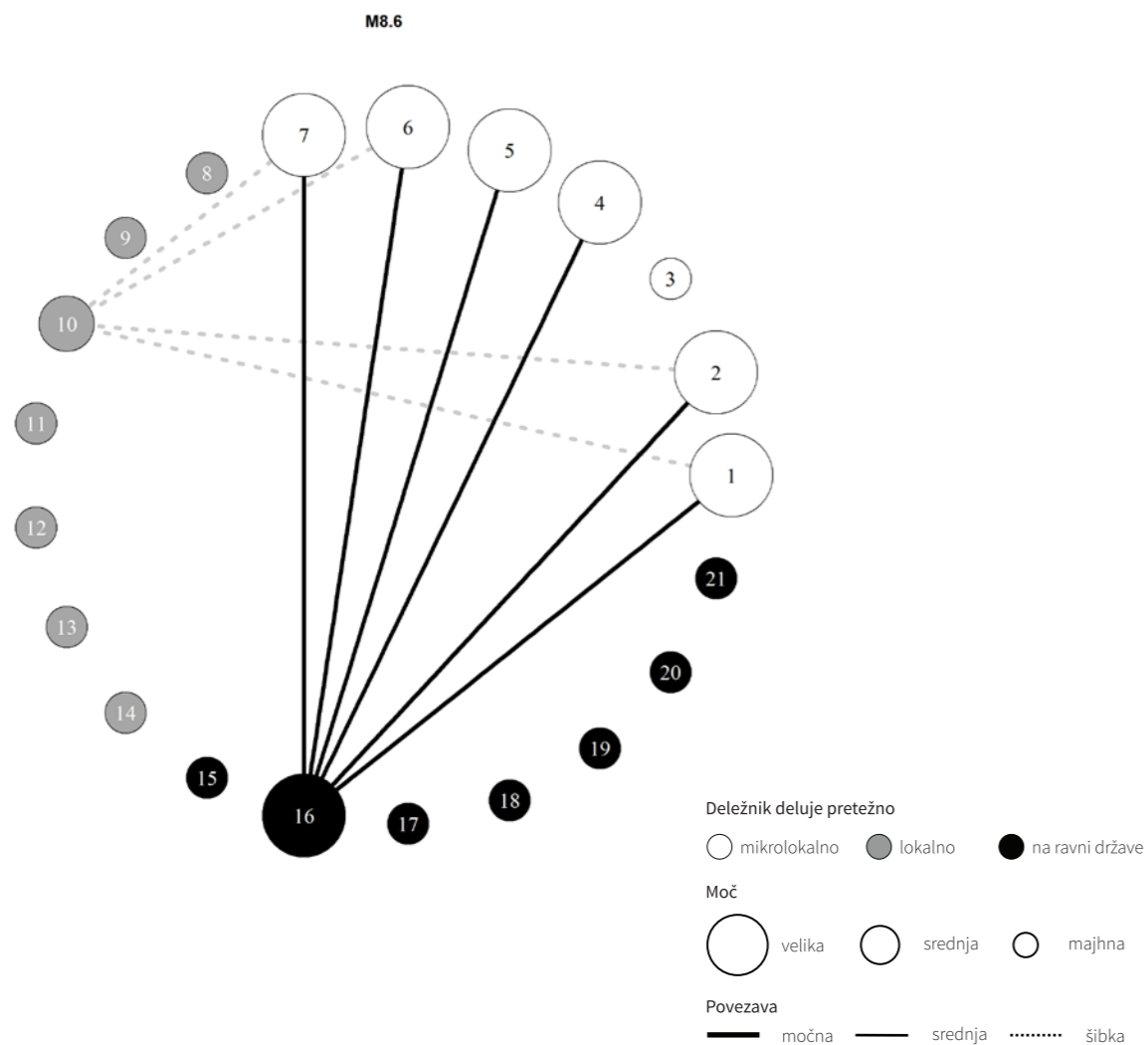
Politika: PRP RS 2014–2020

Cilj ukrepa: Intenziviranje gospodarjenja z gozdovi, zlasti v zasebnih gozdovih, povečanje sečnje, profesionalizacija dela v gozdovih in zmanjšanje števila delovnih nesreč pri delu v gozdu ter uvajanje učinkovite in okoljsko sprejemljive tehnologije za posek in spravilo lesa.

Kazalnik: Skupni javni izdatki, skupne naložbe, št. podprtih operacij.

Kako doprinese k manjši ranljivosti na podnebne spremembe?

Posredno z izboljšanjem možnosti lokalne oskrbe trga, kar pomeni manjše obremenitve okolja s CO2 zaradi krajših oskrbovalnih verig.

Deležniki

1 kmetje, 2 kmetijska gospodarstva, 3 skupine proizvajalcev: pravne osebe, npr. zadruga in socialna podjetja, 4 mikropodjetja, 5 lastniki gozdov (javni), 6 solastniki gozdov, agrarne skupnosti, 7 lastniki gozdov (zasebni), 8 drugi subjekti javnega prava, 9 drugi subjekti zasebnega prava, 10 kmetijska svetovalna služba (specializirana oseba javnega prava), 11 zasebni partner v javno-zasebnem partnerstvu z občino, 12 občina (teritorialna oseba javnega prava), 13 druge pravne osebe, ki opravljajo nepridobitno dejavnost na področju varovanja zdravja ali socialnega vključevanja ranljivih družbenih skupin, 14 lokalna partnerstva LAS, 15 pravne osebe s področja vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, ki opravljajo dejavnost na področju vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, socialnega varstva, 16 Ministrstvo pristojno za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in organi v sestavi, 17 Zavod za gozdove Slovenije, 18 raziskovalne institucije (subjekti javnega prava), 19 raziskovalne institucije (subjekti zasebnega prava), 20 Ministrstvo za okolje in prostor in organi v sestavi, 21 Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije

40. ukrep: Naložbe v gozdarske tehnologije ter predelavo, mobilizacijo in trženje gozdnih proizvodov – Naložbe v pred-industrijsko predelavo lesa (M8.6)

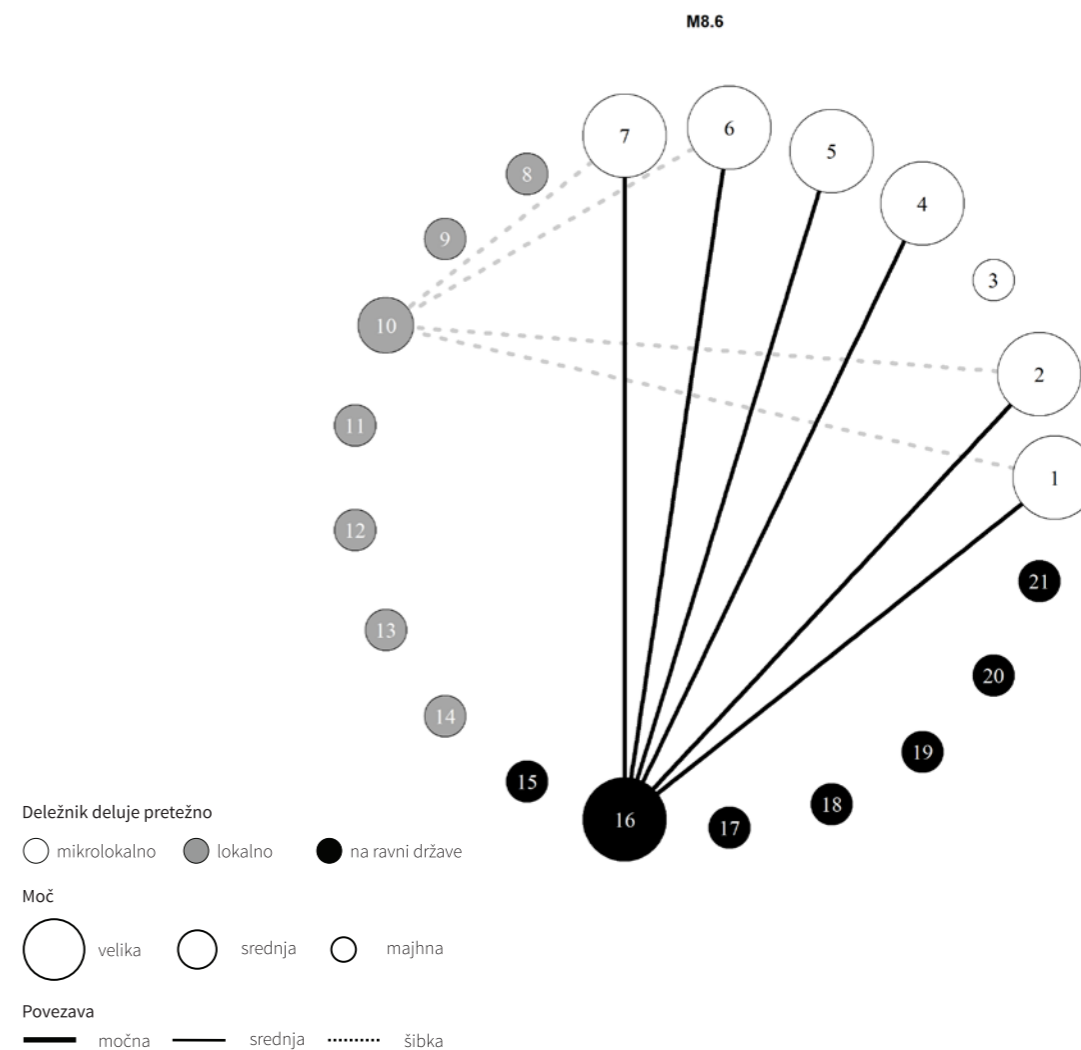
Politika: PRP RS 2014–2020

Cilj ukrepa: Dodajanje vrednosti gozdarskim proizvodom.

Kazalnik: Skupni javni izdatki, skupne naložbe, št. podprtih operacij.

Kako doprinese k manjši ranljivosti na podnebne spremembe?

Posredno z izboljšanjem možnosti lokalne oskrbe trga, kar pomeni manjše obremenitve okolja s CO2 zaradi krajših oskrbovalnih verig.

Deležniki

1 kmetje, 2 kmetijska gospodarstva, 3 skupine proizvajalcev: pravne osebe, npr. zadruga in socialna podjetja, 4 mikropodjetja, 5 lastniki gozdov (javni), 6 solastniki gozdov, agrarne skupnosti, 7 lastniki gozdov (zasebni), 8 drugi subjekti javnega prava, 9 drugi subjekti zasebnega prava, 10 kmetijska svetovalna služba (specializirana oseba javnega prava), 11 zasebni partner v javno-zasebnem partnerstvu z občino, 12 občina (teritorialna oseba javnega prava), 13 druge pravne osebe, ki opravljajo nepridobitno dejavnost na področju varovanja zdravja ali socialnega vključevanja ranljivih družbenih skupin, 14 lokalna partnerstva LAS, 15 pravne osebe s področja vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, ki opravljajo dejavnost na področju vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, socialnega varstva, 16 Ministrstvo pristojno za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in organi v sestavi, 17 Zavod za gozdove Slovenije, 18 raziskovalne institucije (subjekti javnega prava), 19 raziskovalne institucije (subjekti zasebnega prava), 20 Ministrstvo za okolje in prostor in organi v sestavi, 21 Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije

41. ukrep: Preusmeritev v prakse in metode ekološkega kmetovanja (M11.1)

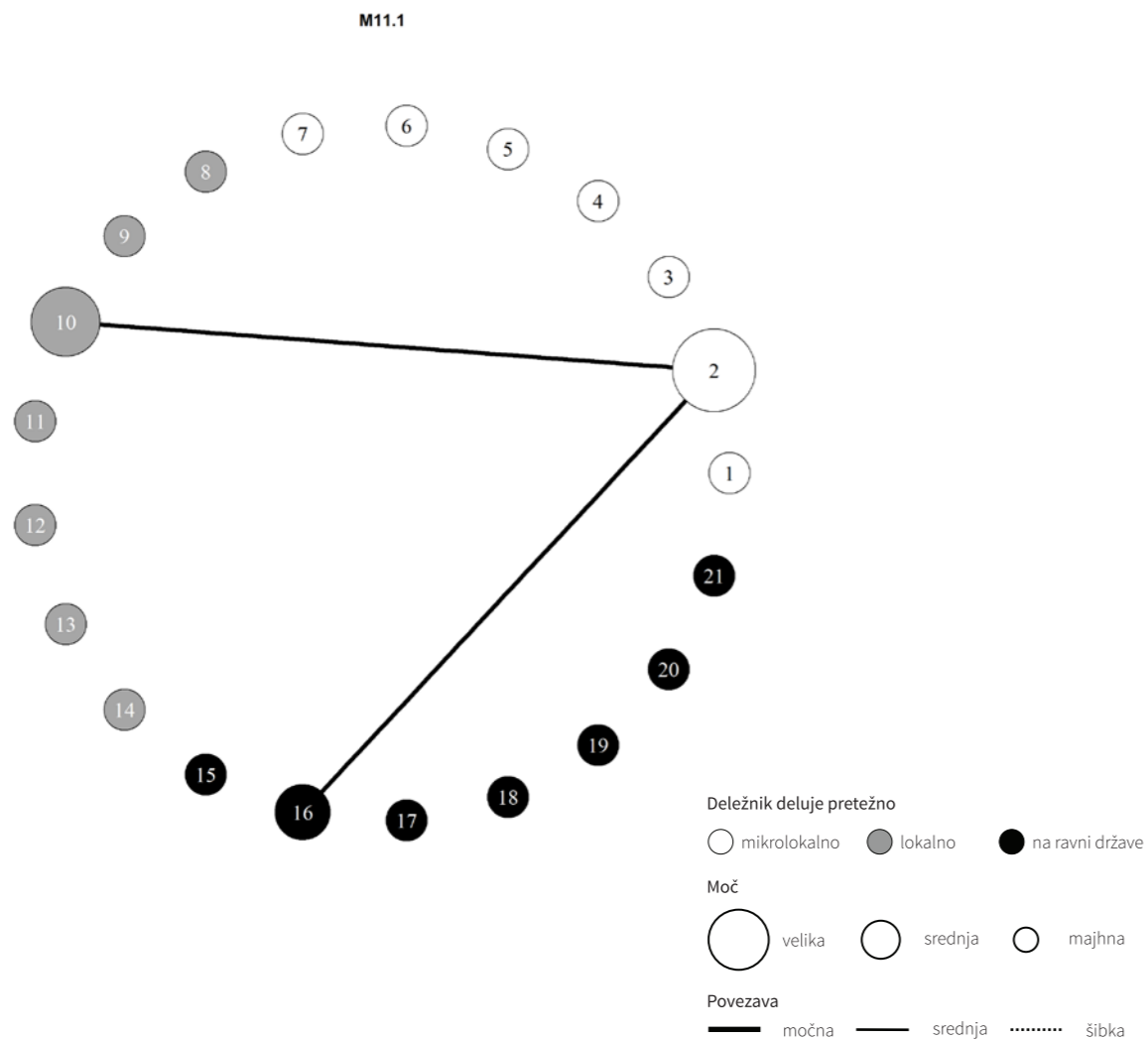
Politika: PRP RS 2014–2020

Cilj ukrepa: Podpore namenjene kmetovanju ob varovanju in izboljšanju okolja, elementov krajine, naravnih virov in biotske raznovrstnosti ter prilagajanje podnebnim spremembam. Namenjeno preusmeritvi v ekološko kmetovanje, kot je določeno z Uredbo 834/2007/ES.

Kazalnik: Skupna površina (ha).

Kako doprinese k manjši ranljivosti na podnebne spremembe?

Posredno prek strokovne pomoči in usposobljenosti upravičencev za pridelavo visokokakovostne hrane, ki varuje zdravje ljudi ter omogoča največje možno zmanjšanje negativnih vplivov na okolje predvsem z vidika preprečevanja onesnaževanja podtalnice s strani kmetijstva.

Deležniki

1 kmetje, 2 kmetijska gospodarstva, 3 skupine proizvajalcev: pravne osebe, npr. zadruga in socialna podjetja, 4 mikropodjetja, 5 lastniki gozdov (javni), 6 solastniki gozdov, agrarne skupnosti, 7 lastniki gozdov (zasebni), 8 drugi subjekti javnega prava, 9 drugi subjekti zasebnega prava, 10 kmetijska svetovalna služba (specializirana oseba javnega prava), 11 zasebni partner v javno-zasebnem partnerstvu z občino, 12 občina (teritorialna oseba javnega prava), 13 druge pravne osebe, ki opravljajo nepridobitno dejavnost na področju varovanja zdravja ali socialnega vključevanja ranljivih družbenih skupin, 14 lokalna partnerstva LAS, 15 pravne osebe s področja vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, ki opravljajo dejavnost na področju vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, socialnega varstva, 16 Ministrstvo pristojno za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in organi v sestavi, 17 Zavod za gozdove Slovenije, 18 raziskovalne institucije (subjekti javnega prava), 19 raziskovalne institucije (subjekti zasebnega prava), 20 Ministrstvo za okolje in prostor in organi v sestavi, 21 Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije

42. ukrep: Ohranitev praks in metod ekološkega kmetovanja (M11.2)

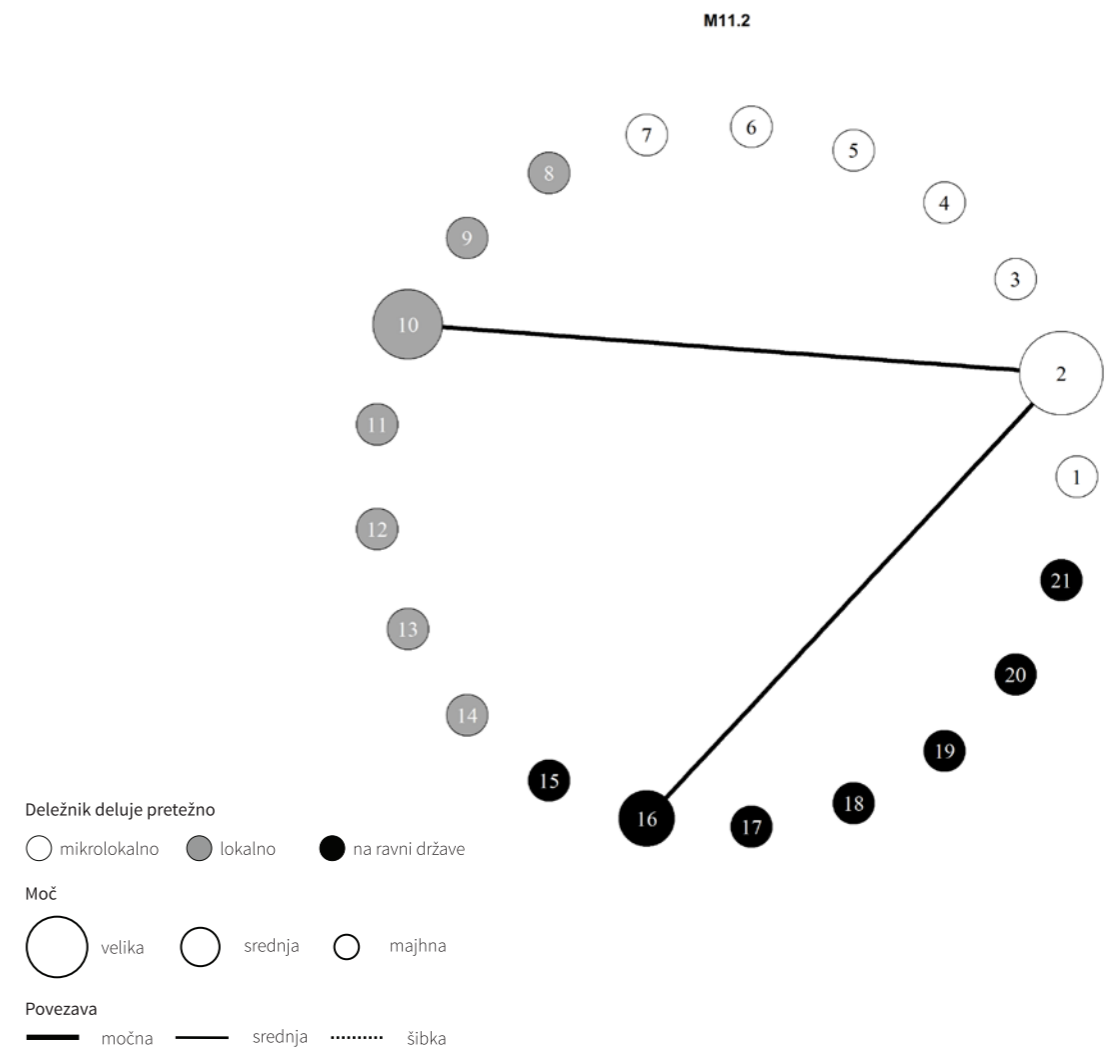
Politika: PRP RS 2014–2020

Cilj ukrepa: Izvajanje kmetovanja, ki omogoča varovanje in izboljšanje okolja, elementov krajine, naravnih virov in biotske raznovrstnosti ter prilagajanje podnebnim spremembam.

Kazalnik: Skupna površina (ha).

Kako doprinese k manjši ranljivosti na podnebne spremembe?

Posredno prek strokovne pomoči in usposobljenosti upravičencev za pridelavo visokokakovostne hrane, ki varuje zdravje ljudi ter omogoča največje možno zmanjšanje negativnih vplivov na okolje predvsem z vidika preprečevanja onesnaževanja podtalnice s strani kmetijstva.

Deležniki

1 kmetje, 2 kmetijska gospodarstva, 3 skupine proizvajalcev: pravne osebe, npr. zadruga in socialna podjetja, 4 mikropodjetja, 5 lastniki gozdov (javni), 6 solastniki gozdov, agrarne skupnosti, 7 lastniki gozdov (zasebni), 8 drugi subjekti javnega prava, 9 drugi subjekti zasebnega prava, 10 kmetijska svetovalna služba (specializirana oseba javnega prava), 11 zasebni partner v javno-zasebnem partnerstvu z občino, 12 občina (teritorialna oseba javnega prava), 13 druge pravne osebe, ki opravljajo nepridobitno dejavnost na področju varovanja zdravja ali socialnega vključevanja ranljivih družbenih skupin, 14 lokalna partnerstva LAS, 15 pravne osebe s področja vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, ki opravljajo dejavnost na področju vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, socialnega varstva, 16 Ministrstvo pristojno za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in organi v sestavi, 17 Zavod za gozdove Slovenije, 18 raziskovalne institucije (subjekti javnega prava), 19 raziskovalne institucije (subjekti zasebnega prava), 20 Ministrstvo za okolje in prostor in organi v sestavi, 21 Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije

43. ukrep: Izplačilo nadomestil v gorskih območjih (M13.1)

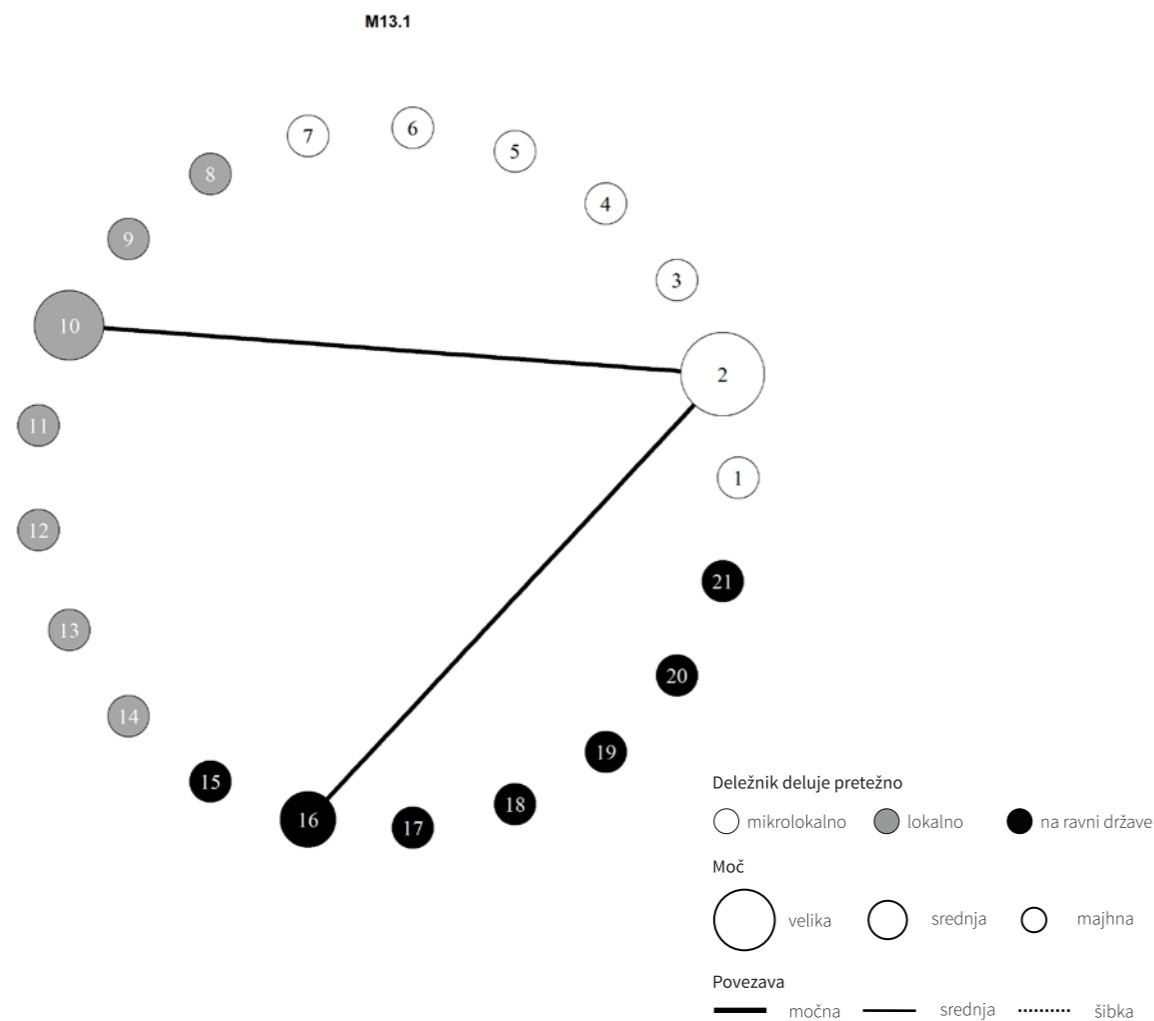
Politika: PRP RS 2014–2020

Cilj ukrepa: Ohranitev in nadaljnja obdelanost kmetijskih zemljišč, ohranjanje poseljenosti podeželskih območij in zagotavljanje javnih koristi na območjih z naravnimi ali drugimi posebnimi omejitvami (območja OMD).

Kazalnik: Skupni javni izdatki, skupna površina (ha).

Kako doprinese k manjši ranljivosti na podnebne spremembe?

Posredno prek vzdrževanja krajine s spodbujanjem upravljanja zemljišč kljub težkim razmeram kmetovanja in s tem varovanja tal zlasti pred erozijo in plazovi ali izgubo biotske raznovrstnosti.

Deležniki

1 kmetje, 2 kmetijska gospodarstva, 3 skupine proizvajalcev: pravne osebe, npr. zadruga in socialna podjetja, 4 mikropodjetja, 5 lastniki gozdov (javni), 6 solastniki gozdov, agrarne skupnosti, 7 lastniki gozdov (zasebni), 8 drugi subjekti javnega prava, 9 drugi subjekti zasebnega prava, 10 kmetijska svetovalna služba (specializirana oseba javnega prava), 11 zasebni partner v javno-zasebnem partnerstvu z občino, 12 občina (teritorialna oseba javnega prava), 13 druge pravne osebe, ki opravljajo nepridobitno dejavnost na področju varovanja zdravja ali socialnega vključevanja ranljivih družbenih skupin, 14 lokalna partnerstva LAS, 15 pravne osebe s področja vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, ki opravljajo dejavnost na področju vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, socialnega varstva, 16 Ministrstvo pristojno za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in organi v sestavi, 17 Zavod za gozdove Slovenije, 18 raziskovalne institucije (subjekti javnega prava), 19 raziskovalne institucije (subjekti zasebnega prava), 20 Ministrstvo za okolje in prostor in organi v sestavi, 21 Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije

44. ukrep: Izplačilo nadomestil za druga območja s posebnimi omejitvami (M13.3)

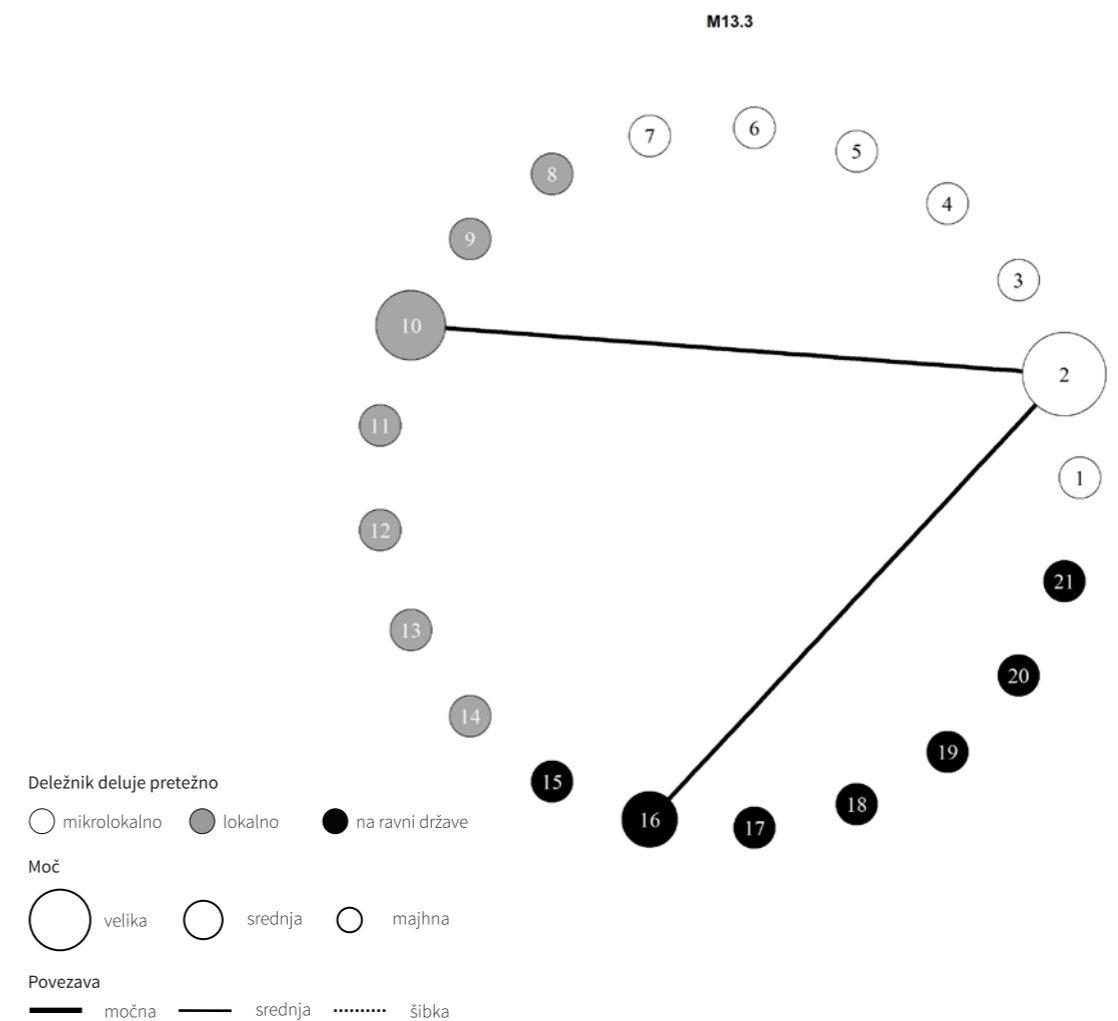
Politika: PRP RS 2014–2020

Cilj ukrepa: Ohranitev in nadaljnja obdelanost kmetijskih zemljišč, ohranjanje poseljenosti podeželskih območij in zagotavljanje javnih koristi na območjih z naravnimi ali drugimi posebnimi omejitvami (območja OMD).

Kazalnik: Skupni javni izdatki, skupna površina (ha).

Kako doprinese k manjši ranljivosti na podnebne spremembe?

Posredno prek vzdrževanja krajine s spodbujanjem upravljanja zemljišč kljub težkim razmeram kmetovanja in s tem varovanja tal zlasti pred erozijo in plazovi ali izgubo biotske raznovrstnosti.

Deležniki

1 kmetje, 2 kmetijska gospodarstva, 3 skupine proizvajalcev: pravne osebe, npr. zadruga in socialna podjetja, 4 mikropodjetja, 5 lastniki gozdov (javni), 6 solastniki gozdov, agrarne skupnosti, 7 lastniki gozdov (zasebni), 8 drugi subjekti javnega prava, 9 drugi subjekti zasebnega prava, 10 kmetijska svetovalna služba (specializirana oseba javnega prava), 11 zasebni partner v javno-zasebnem partnerstvu z občino, 12 občina (teritorialna oseba javnega prava), 13 druge pravne osebe, ki opravljajo nepridobitno dejavnost na področju varovanja zdravja ali socialnega vključevanja ranljivih družbenih skupin, 14 lokalna partnerstva LAS, 15 pravne osebe s področja vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, ki opravljajo dejavnost na področju vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, socialnega varstva, 16 Ministrstvo pristojno za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in organi v sestavi, 17 Zavod za gozdove Slovenije, 18 raziskovalne institucije (subjekti javnega prava), 19 raziskovalne institucije (subjekti zasebnega prava), 20 Ministrstvo za okolje in prostor in organi v sestavi, 21 Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije

45. ukrep: Oblikovanje in izvedba pilotnih projektov ter razvoj novih proizvodov, praks, procesov in tehnologij (M16.2)

Politika: PRP RS 2014–2020

Cilj ukrepa: Vzpostaviti sodelovanje med različnimi akterji s področja kmetijstva in razvoja podeželja pri izvajanju projektov s področja tehnološkega razvoja v kmetijstvu, gozdarstvu in živilstvu, ki bodo prispevali k doseganju zastavljenih ciljev razvoja podeželja.

Kazalnik: Skupni javni izdatki, št. podprtih operacij sodelovanja (razen evropskega partnerstva za inovacije).

Kako doprinese k manjši ranljivosti na podnebne spremembe?

Neposredno s pilotnimi projekti, ki bodo imeli za rezultat nove dosežke in rešitve ter inovativne pristope na področju tehnološkega razvoja v kmetijstvu, gozdarstvu in živilstvu, kar bo posredno vplivalo na prilagajanje kmetijstva, gozdarstva in živilstva podnebnim spremembam.

46. ukrep: Vzpostavitev gozdno-lesne predelovalne verige ter večja izraba lesa v industriji in energetiki (R1)

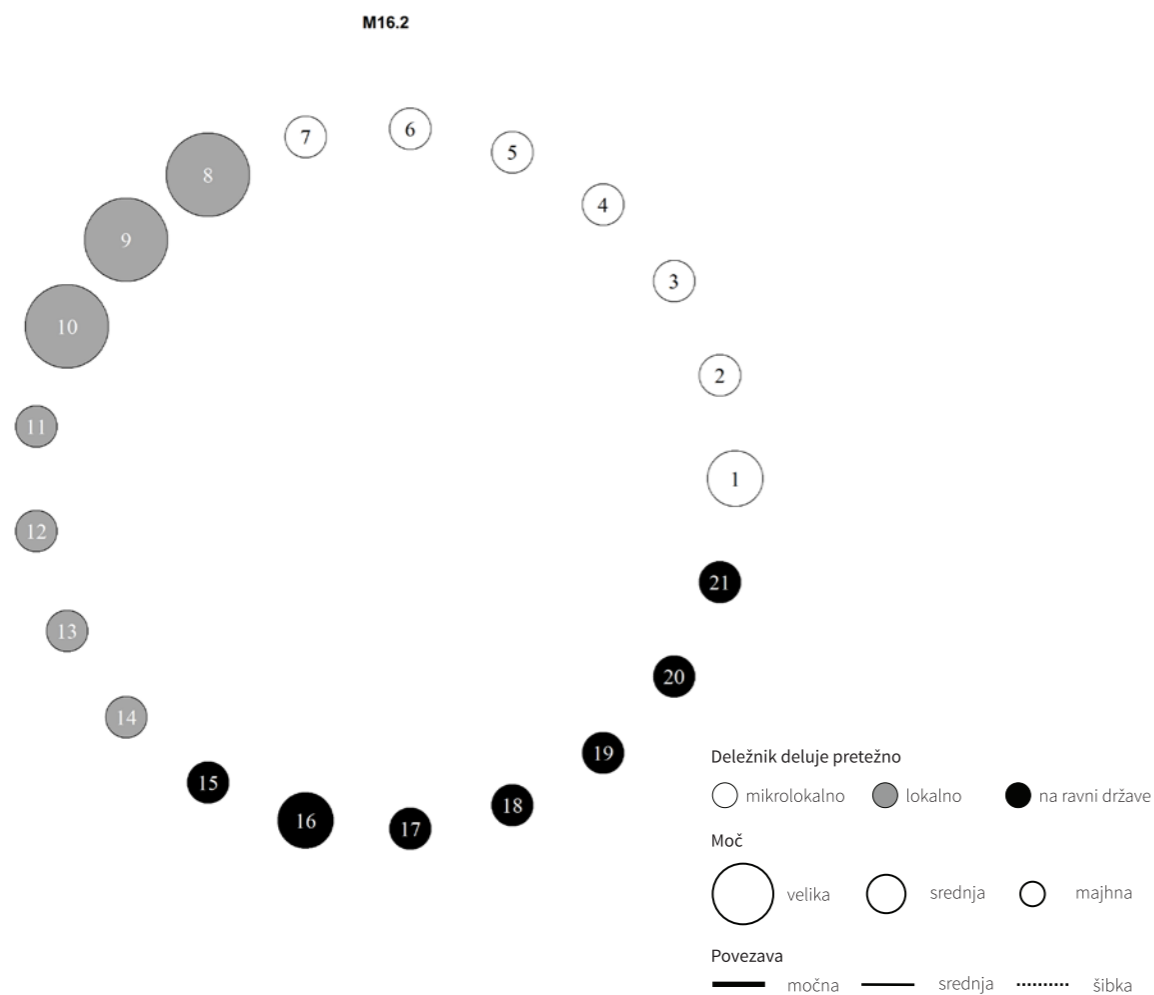
Politika: RRP Severne Primorske 2014–2020

Cilj ukrepa: Postaviti strategije za učinkovito, sonaravno in trajnostno rabo lesne biomase v regiji. Podpreti nastanek in delovanje gozdno-lesnih verig. Podpreti rabo lesne biomase kot lokalnega energenta. Povezati dobavitelje in predelovalce. Zasnovati regijski biomasni logistični center. Povečati število zaposlenih v lesno-predelovalni verigi. Vzpostaviti pilotno gozdno-lesno predelovalno verigo. Vzpostavitev pametnih omrežij. Promocija lesne biomase kot lokalnega energenta. Prepoznati in predstaviti primere dobre prakse.

Kazalnik: Vzpostavljena gozdno-lesna predelovalna veriga.

Kako doprinese k manjši ranljivosti na podnebne spremembe?

Posredno in neposredno manjše obremenitve okolja s CO2 zaradi krajših predelovalnih verig in rabe obnovljivih virov energije.

Deležniki

1 kmetje, 2 kmetijska gospodarstva, 3 skupine proizvajalcev: pravne osebe, npr. zadruga in socialna podjetja, 4 mikropodjetja, 5 lastniki gozdov (javni), 6 solastniki gozdov, agrarne skupnosti, 7 lastniki gozdov (zasebni), 8 drugi subjekti javnega prava, 9 drugi subjekti zasebnega prava, 10 kmetijska svetovalna služba (specializirana oseba javnega prava), 11 zasebni partner v javno-zasebnem partnerstvu z občino, 12 občina (teritorialna oseba javnega prava), 13 druge pravne osebe, ki opravljajo nepridobitno dejavnost na področju varovanja zdravja ali socialnega vključevanja ranljivih družbenih skupin, 14 lokalna partnerstva LAS, 15 pravne osebe s področja vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, ki opravljajo dejavnost na področju vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, socialnega varstva, 16 Ministrstvo pristojno za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in organi v sestavi, 17 Zavod za gozdove Slovenije, 18 raziskovalne institucije (subjekti javnega prava), 19 raziskovalne institucije (subjekti zasebnega prava), 20 Ministrstvo za okolje in prostor in organi v sestavi, 21 Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije

Za krajino deležnikov za 46. ukrep glej krajini deležnikov za ukrepa 39 in 40.

8

Kazalo

8 Kazalo

Vizija, namen in cilji strategije	11
Izhodišča	15
Podnebne spremembe	15
Možni učinki podnebnih sprememb na kmetijstvo	16
Vodne danosti	16
Obstoječe dobre prakse prilagajanja na podnebne spremembe	17
Politika prilagajanja na podnebne spremembe	22
Ranljivost kmetijstva v Vipavski dolini na podnebne spremembe	22
Pristop k opredelitvi ukrepov za prilagajanje kmetijstva na podnebne spremembe	25
Ukrepi in strateški akcijski načrt za njihovo implementacijo	29
Prvo prioriteto področje ukrepanja	29
Drugo prioriteto področje ukrepanja	31
Tretje prioriteto področje ukrepanja	32
Povzetek	37
Literatura	41
Priloga 1: Krajina deležnikov po ukrepih za prilagajanje kmetijstva	
Občine Ajdovščina na podnebne spremembe v Vipavski dolini	45
Prvo prioriteto področje ukrepanja	45
1. ukrep: Naložbe v infrastrukturo povezano z razvojem, posodabljanjem ali prilagoditvijo kmetijstva in gozdarstva (M4.3)	46
2. ukrep: Razvoj namakanja v Vipavski dolini in Goriških Brdih (R2)	47
3. ukrep: Spodbujanje učinkovite in trajnostne rabe voda (R5a)	48
4. ukrep: Naložbe v kmetijska gospodarstva (M4.1)	49
5. ukrep: Demonstracijske aktivnosti (M1.2)	50
6. ukrep: Naložbe v vzpostavitev in razvoj nekmetijskih dejavnosti (M6.4)	51
7. ukrep: Naložbe v predelavo/trženje in/ali razvoj kmetijskih proizvodov (M4.2)	52

8. ukrep: Izvajanje kmetijsko-okoljskih-podnebnih obveznosti (ukrep KOPOP) (M10.1)	53
9. ukrep: Ohranjanje, trajnostna raba in razvoj genskih virov v kmetijstvu (M10.2)	54
10. ukrep: Preizkušanje gojenja novih rastlinskih vrst oz. kmetijskih sort (DP1)	55
11. ukrep: Ustanovitev skupin in organizacij proizvajalcev v kmetijskem in gozdarskem sektorju (M9.1)	56
12. ukrep: Celostna obnova protivetrnih pasov v Vipavski dolini (DP2)	57
13. ukrep: Večja aktivacija sredstev Sklada za podnebne spremembe za izvedbo preventivnih protipoplavnih ukrepov (P2)	58
14. ukrep: Večja aktivacija sredstev kohezijskega in regionalnega sklada EU ter čezmejnega sodelovanja (Cross-Border cooperation) in drugih programov EU v finančni perspektivi 2014–2020 za izvedbo preventivnih protipoplavnih ukrepov vključno z aktivacijo sredstev (P1)	59
15. ukrep: Večja aktivacija sredstev iz Programa razvoja podeželja v finančni perspektivi 2014–2020 za izvedbo preventivnih protipoplavnih ukrepov (P3)	60
16. ukrep: Zvišanje poplavne varnosti območja ob reki Vipavi (R3)	61
17. ukrep: Priprava izbora kazalcev za razglas različnih stopenj jakosti in pragov suš/pomanjkanja vode (OS3.2b8)	62
18. ukrep: Skupno ukrepanje za blažitev podnebnih sprememb ali prilagajanje nanje ter za skupne pristope vključitve k okoljskim projektom in stalnim okoljskim praksam (M16.5)	63
Drugo prioriteto področje ukrepanja	64
19. ukrep: Odprava škode v gozdovih zaradi gozdnih požarov ter naravnih nesreč in katastrofičnih dogodkov – Ureditev gozdnih vlak potrebnih za izvedbo sanacije gozdov (M8.4)	64
20. ukrep: Odprava škode v gozdovih zaradi gozdnih požarov ter naravnih nesreč in katastrofičnih dogodkov – Odprava škode in obnova gozdov po naravni nesreči (M8.4)	65
21. ukrep: Zvišanje dobrobiti živali (M14.1)	66

22. ukrep: Horizontalno in vertikalno sodelovanje med udeleženci v dobavni verigi za vzpostavitev in razvoj kratkih dobavnih verig in lokalnih trgov ter za promocijske dejavnosti na lokalni ravni, ki so povezane z razvojem kratkih dobavnih verig (M16.4)	67
23. ukrep: Diverzifikacija kmetijskih dejavnosti v dejavnosti v zvezi z zdravstvenim varstvom, socialnim vključevanjem, kmetijstvom, ki ga podpira skupnost, ter izobraževanjem o okolju in hrani (M16.9)	68
24. ukrep: Lokalni razvoj v okviru pobude LEADER – Pripravljalna podpora (M19.1)	69
25. ukrep: Izvajanje operacij v okviru strategije lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost (M19.2).	70
26. ukrep: Izvajanje dejavnosti sodelovanja lokalne akcijske skupine (M19.3)	71
28. ukrep: Ureditev sistema podeljevanja vodnih pravic (R1a)	73
29. ukrep: Določitev pogojev rabe voda in uveljavitev omejitev in prepovedi (R3a)	74
30. ukrep: Vzpostavitev sistema za podporo odločanju o rabi voda (R1b1)	75
31. ukrep: Monitoring površinskih in podzemnih voda (OS6a)	76
Tretje prioriteto področje ukrepanja	77
32. ukrep: Poklicno usposabljanje in pridobivanje spretnosti (M1.1)	77
33. ukrep: Uporaba storitev svetovanja (M2.1)	78
34. ukrep: Sodelovanje v shemah kakovosti (M3.1)	79
35. ukrep: Informiranje in promocije, ki jih izvajajo skupine proizvajalcev na notranjem trgu (M3.2)	80
36. ukrep: Zagon dejavnosti za mlade kmete (M6.1)	81
37. ukrep: Zagon dejavnosti namenjene razvoju majhnih kmetij (M6.3)	82
38. ukrep: Izvedba širokopasovne infrastrukture (M7.3)	83
39. ukrep: Naložbe v gozdarske tehnologije ter predelavo, mobilizacijo in trženje gozdnih proizvodov – Naložbe v nakup nove mehanizacije in opreme za sečnjo in spravilo lesa (M8.6)	84

40. ukrep: Naložbe v gozdarske tehnologije ter predelavo, mobilizacijo in trženje gozdnih proizvodov – Naložbe v pred-industrijsko predelavo lesa (M8.6)	85
41. ukrep: Preusmeritev v prakse in metode ekološkega kmetovanja (M11.1)	86
42. ukrep: Ohranitev praks in metod ekološkega kmetovanja (M11.2)	87
43. ukrep: Izplačilo nadomestil v gorskih območjih (M13.1)	88
44. ukrep: Izplačilo nadomestil za druga območja s posebnimi omejitvami (M13.3)	89
45. ukrep: Oblikovanje in izvedba pilotnih projektov ter razvoj novih proizvodov, praks, procesov in tehnologij (M16.2)	90
46. ukrep: Vzpostavitev gozdno-lesne predelovalne verige ter večja izraba lesa v industriji in energetiki (R1)	91
Kazalo	95
Kazalo slik	101

9

Kazalo
slik

9 Kazalo slik

Slika 1

Nekatere od dobrih praks prilagajanja na podnebne spremembe na območju Vipavske doline. A – protitočne mreže, B – zelen protivetrni pas, C – primerna opora rastlinam, D – zavarovani prostori, E – namakanje z mikrorazpršilci, F – kapljično namakanje in protitočna mreža, G – veliki zadrževalnik vode, H – mali zadrževalnik vode, I – načrtovani zadrževalnik vode, J – zatavljanje medvrstnih prostorov v trajnem nasadu, K – poskusni nasadi eksotičnih rastlin, L – spremljanje agro-meteoroloških spremenljivk.

18

Slika 2

Najpogostejše pomanjkljivosti zelenih protivetrnih pasov v Vipavski dolini so A – neizpolnjen vertikalni profil v protivetrnem pasu, B – prekinjen protivetrni pas v koridorju daljnovoda, C – vrzel v protivetrnem pasu, D – propadajoča drevesa, E – izkrčen protivetrni pas. Protivetrni pas na Lokavškem polju je primer dobro ohranjenega protivetrnega pasu (F).

20

Slika 3

Stopnje rasti in zmanjšanja produktivnosti zemljišč v odvisnosti od delovanja, vzdrževanja in upravljanja namakalne infrastrukture.

21

UNIVERZA V LJUBLJANI
BIOTEHNIŠKA FAKULTETA (UL BF)
Jamnikarjeva 101
1000 Ljubljana
Slovenija

INŠTITUT ZA VODE REPUBLIKE
SLOVENIJE (IZVRS)
Dunajska cesta 156
1000 Ljubljana
Slovenija

HIDROTEHNIK D.D.
Slovenčeva ulica 97
1000 Ljubljana
Slovenija

BO – MO, D.O.O.
Bratovševa ploščad 4
1000 Ljubljana
Slovenija

OBČINA AJDOVŠČINA
Cesta 5. maja 6a
5270 Ajdovščina
Slovenija

RAZVOJNA AGENCIJA ROD
AJDOVŠČINA
Vipavska cesta 4
5270 Ajdovščina
Slovenija

Cvejić Rozalija, Honzak Luka, Tratnik Matjaž, Klančnik Katja, Kompare Karin, Trdan Štefan, Štor Patricija, Vodopivec Polonca, Marc Ingrid, Pintar Marina. 2018. Strategija prilagajanja kmetijstva v občini Ajdovščina na podnebne spremembe v Vipavski dolini za obdobje 2018–2021. Rozalija Cvejić in Karin Kompare (Ur.). Univerza v Ljubljani, 102 strani.

